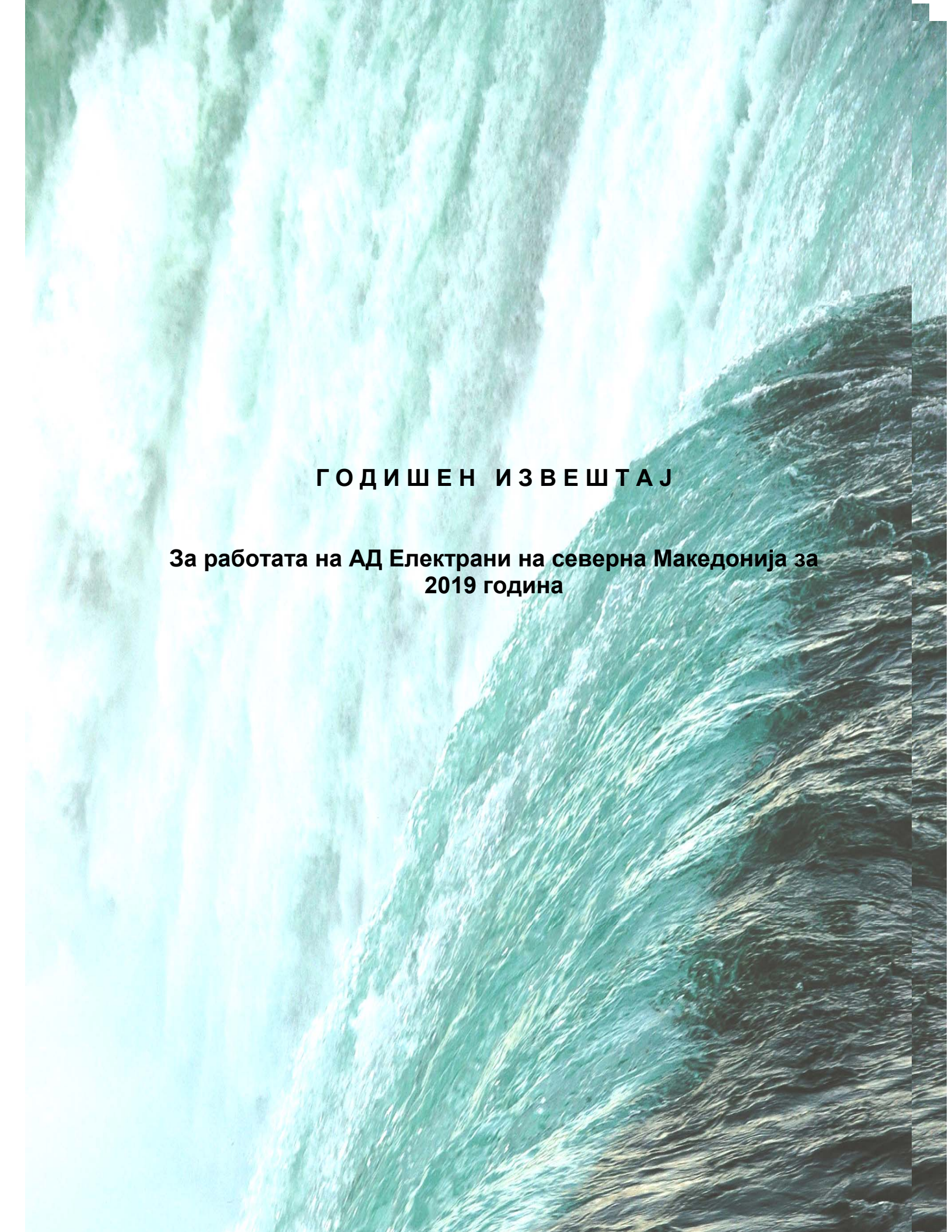

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

**За работата на АД Електрани на северна Македонија за
2019 година**

СОДРЖИНА

ВОВЕД.....	3
I. ОПШТ ДЕЛ	4
1. Основање и регистрација на Електрани на северна Македонија.....	4
2. Фирма и седиште на Друштвото.....	4
3. Дејност на Друштвото	4
4. Износ на основната главнина и номиналната вредност на акците.....	5
5. Организациона поставеност.....	5
II. СЕКТОР ЗА ПРОИЗВОДСТВО.....	6
III. СЕКТОР ЗА ИНВЕСТИЦИИ.....	31
IV. СЕКТОР ЗА КОМЕРЦИЈАЛНИ РАБОТИ	39
V. СЕКТОР ЗА ПРАВНИ РАБОТИ.....	53
VI. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ.....	74
1. Остварени економско-финансиски резултати.....	77
2. Структура на остварен вкупен приход.....	77
3. Структура на реализирани расходи во работењето на АД ЕСМ.....	80
4. Залихи.....	90
5. Побарување од купувачите.....	90
6. Финансиски обврски.....	92

ВОВЕД

Во овој Годишен извештај се презентирани остварените резултати од работењето на А.Д. Електрани на северна Македонија - Скопје во 2019 година преку изнесените активности и поважни деловни настани.

Во општиот дел на извештајот презентирани се општите податоци за Друштвото и целокупното работење на Друштвото по сектори.

Посебниот дел на извештајот ги опфаќа искажаните финансиски резултати за 2019 година за целата компанија А.Д. Електрани на северна Македонија како и остварените приходи, расходи, залихи, побарувања и обврски на Друштвото.

Во планирани активности за 2019 година опфатени се активностите на кои Компанијата поактивно ќе се ангажира за остварување на подобри резултати во работењето.

I. ОПШТ ДЕЛ

1. Основање и регистрација на Електрани на северна Македонија

А.Д. Електрани на северна Македонија - Скопје настана со Одлука на Владата на Република северна Македонија број 19-2626/1 од 30.06.2005 година со реструктурирање на Електростопанство на Македонија Акционерско друштво за производство, дистрибуција и снабдување со електрична енергија во државна сопственост Скопје со издвојување и основање на ново друштво за производство на електрична енергија.

Друштвото се запиша во трговскиот регистар во Основниот суд Скопје 1 Скопје, под Т.рег.бр.5020/05 од 09.09.2005 година.

2. Фирма и седиште на Друштвото

Друштвото работи и учествува во правниот промет под фирма: Акционерско друштво за производство на електрична енергија, Електрани на северна Македонија, во државна сопственост, Скопје.

Во правниот промет Друштвото употребува и скратена ознака на фирмата која гласи: А.Д. Електрани на северна Македонија во државна сопственост, Скопје.

Друштвото има скратено име А.Д. ЕСМ - Скопје.

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на улица 11 Октомври бр.9.

3. Дејност на Друштвото

Основна дејност на Друштвото е производство на електрична енергија и е дејност од јавен интерес. Со одлука број 02-1391/1 од 18.11.2005 година АД ЕСМ доби лиценца за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија. Временскиот период на важење на лиценцата е 35 години и е со важност до 1 Ноември 2040 година.

На 20 март 2006 година, со Одлука број 02-410 од Регулаторна Комисија за Енергетика на Република северна Македонија, АД ЕСМ доби лиценца за Подружница Енергетика-Скопје за вршење на енергетска дејност и тоа :

- ❖ производство на топлинска енергија
- ❖ дистрибуција на топлинска енергија
- ❖ снабдување со топлинска енергија

На 22 Декември 2008 година, со Одлука број 02-2187/1 и Одлука број 02-2188/1 од Регулаторна Комисија за Енергетика на Република северна Македонија, АД ЕСМ доби лиценца за Подружница Енергетика-Скопје за вршење на енергетска дејност и тоа :

- ❖ дистрибуција на електрична енергија
- ❖ снабдување со електрична енергија

4. Износ на основната главнина, номинална вредност на акциите и нивниот број

Основната главнина на Друштвото изнесува 31.738.878.000,00 денари (триесет и една милијарда седумсто триесет и осум милиони осумстотини седумдесет и осум илјади денари) или 517.818.006,800 ЕУР според средниот курс на Народна банка на Република северна Македонија објавен еден ден пред усвојување на Статутот.

Основната главнина на Друштвото е поделена на 31.738.878 обични акции што гласат на име, со номинална вредност од 1.000 денари (илјада) денари по акција.

5. Организациона поставеност

Организационии делови на Друштвото се Дирекција и Подружници

Производни подружници

- ❖ ХЕС Маврово-Гостивар
- ❖ ХЕС Црн Дрим - Струга
- ❖ ХЕЦ Тиквеш - Кавадарци
- ❖ ХЕС Треска - Скопје
- ❖ РЕК Битола - Новаци
- ❖ РЕК Осломеј - Осломеј
- ❖ Енергетика - Скопје

Подружниците на Друштвото се организирани со акт на Управен одбор , по претходно одобрение на Надзорниот одбор.

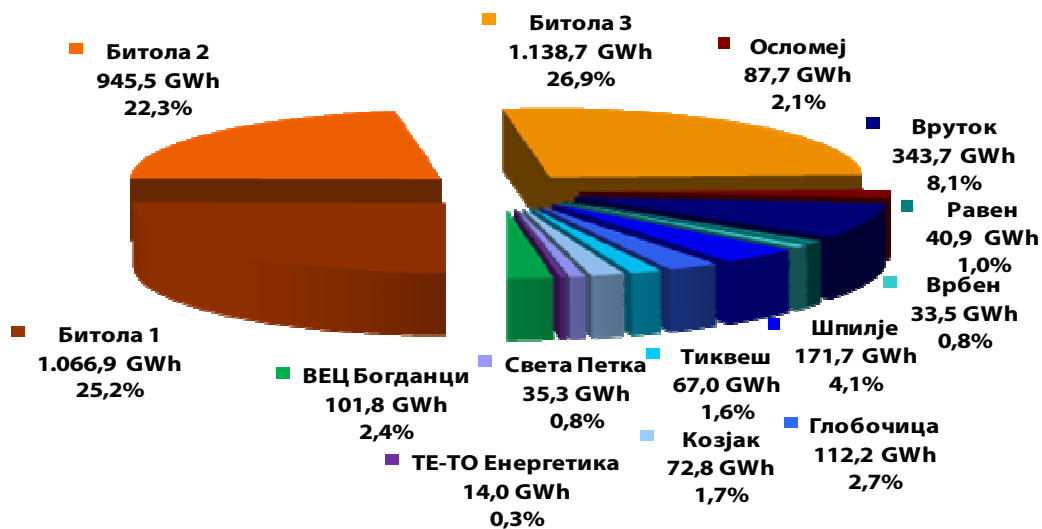
II. СЕКТОР ЗА ПРОИЗВОДСТВО

Во извештајот се наведени основните показатели на производство и пласирани вишоци на електрична енергија од АД ЕСМ во 2019 година.

1 РЕЗУЛТАТИ

Производствени резултати 2019			
	Планирано производство	Остварено производство	Индекс
	GWh	GWh	Остварено/Планирано
ТЕЦ	3.083,3	3.238,8	105,0%
Битола 1	1.094,4	1.066,9	97,5%
Битола 2	871,2	945,5	108,5%
Битола 3	1.040,4	1.138,7	109,4%
Осломеј	77,3	87,7	113,5%
ХЕЦ	1.164,1	877,1	75,3%
Вруток	315,0	343,7	109,1%
Равен	37,8	40,9	108,2%
Врбен	41,6	33,5	80,6%
Шпилје	269,4	171,7	63,7%
Глобочица	182,3	112,2	61,6%
Тиквеш	132,6	67,0	50,5%
Козјак	127,1	72,8	57,3%
Света Петка	58,3	35,3	60,5%
ТЕ-ТО Енергетика	123,8	14,0	11,3%
ВЕЦ Богданци	95,5	101,8	106,6%
ВКУПНО	4.466,7	4.231,7	94,7%

Споредено со планот за производство за 2019 година, АД ЕСМ има остварено производство од 4.231,7 GWh, што е 94,7% реализација од планираното производство. Притоа, термоелектричните централи имаат остварено 5% повеќе од планираното производство, хидроелектричните централи имаат произведено 24,7% помалку од планираното производство, и ветроелектричните централи имаат остварено 6,6% повеќе од планираното производство.

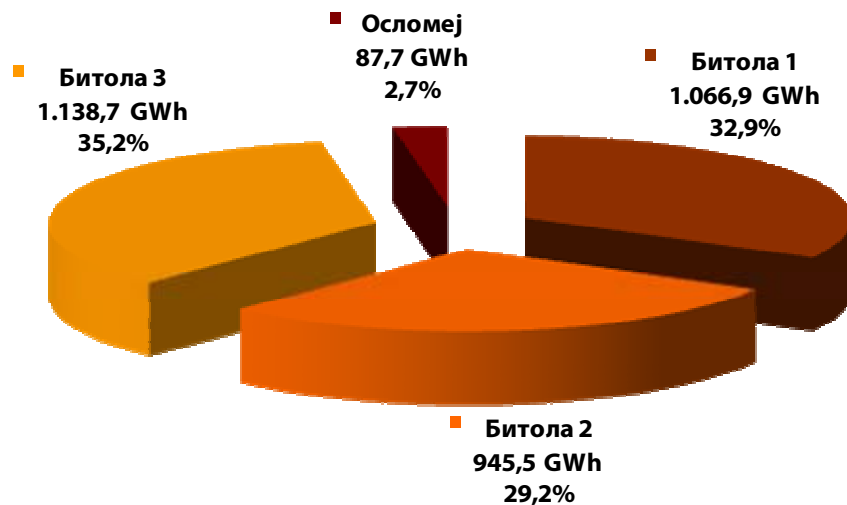

СТРУКТУРА НА АД ЕСМ

2.1 Термоелектрични центри

Термоелектричните центри се приоритетни во електроенергетскиот систем на Република Северна Македонија. Тие покриваат 80% од производството на електрична енергија во АД ЕСМ. Најголем термокапацитет е РЕК „Битола“ со своите три блока Битола 1, 2 и 3, со нето- просечно годишно производство од 4.100 GWh. Јагленот е основно гориво во РЕК „Битола“. Во составот на термосистемот во Република Северна Македонија припаѓа и РЕК „Осломеј“ со инсталирана моќност на блокот од 125 MW и нето-просечно годишно производство од 450 GWh. Јагленот е основно гориво и во РЕК „Осломеј“.

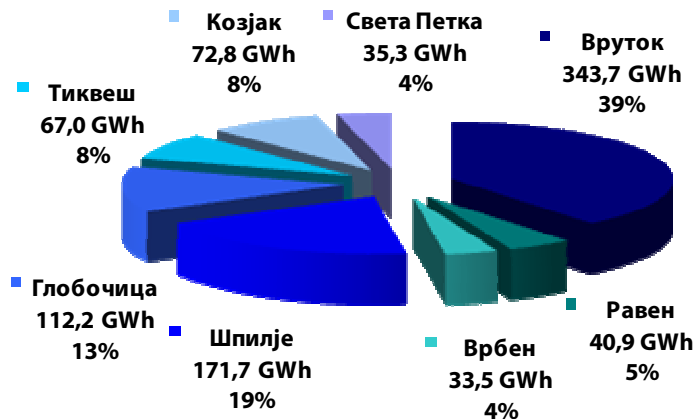
ТЕРМО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање	Работни часови h	Основно гориво	Енергетска вредност на гориво kJ/kg
Битола 1	233	1.066,9	1982	6546:53:00	Јаглен	6529
Битола 2	233	945,5	1984	5685:40:00	Јаглен	6529
Битола 3	233	1.138,7	1988	6774:57:00	Јаглен	6529
Осломеј	125	87,7	1980	1329:52:00	Јаглен	6282
ВКУПНО	824	3.238,8				

2.2 Хидроелектрични центри

Вкупната инсталирана моќност на хидрокапацитетите изнесува 556,8 MW, односно 40% од вкупните капацитети на АД ЕСМ. Во АД ЕСМ постојат осум хидроелектрани, од кои две проточни: „Равен“ и „Врбен“, и шест акумулациони: „Вруток“, „Шпилје“, „Глобочица“, „Тиквеш“, „Козјак“ и „Света Петка“. Од вкупното производство на електрична енергија во АД ЕСМ, од хидропроизводство се обезбедува околу 20%, и тоа пред се за задоволување на дневните варијации на потрошувачката на електрична енергија и за обезбедување на системските услуги за регулација со што се постигнува поголема флексибилност и доверливост на електроенергетскиот систем.

ХИДРО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Број на агрегати	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање	Тип на електрана
Вруток	4	165,6	343,7	1957/1973	Акумулациона
Равен	3	21	40,9	1959/1973	Проточна
Врбен	2	12,8	33,5	1959	Проточна
Шпилје	3	84	171,7	1969	Акумулациона
Глобочица	2	42	112,2	1965	Акумулациона
Тиквеш	4	113	67,0	1968/1981	Акумулациона
Козјак	2	82	72,8	2004	Акумулациона
Света Петка	2	36,4	35,3	2012	Акумулациона
ВКУПНО	22	556,8	877,1		

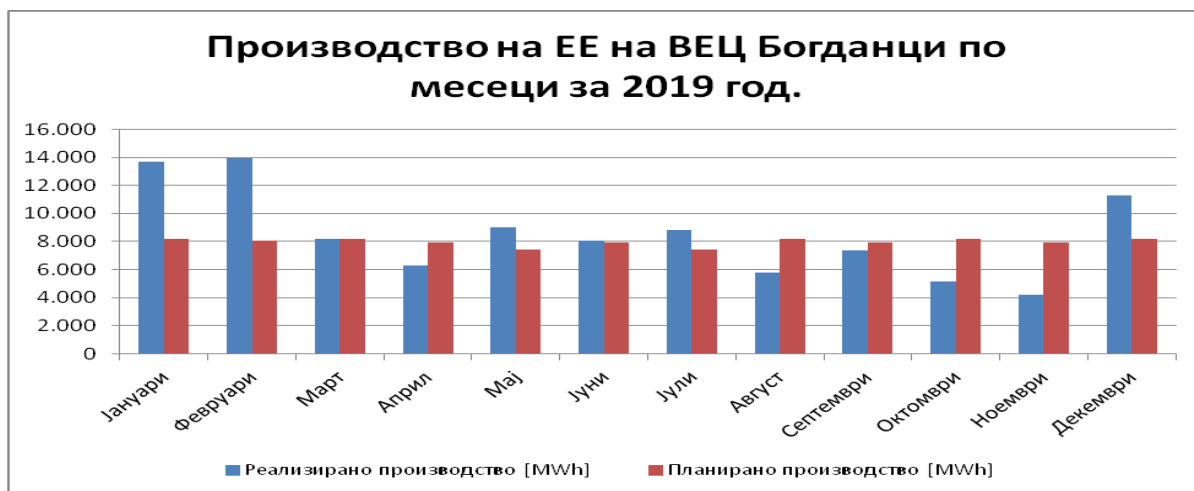
2.3 Ветроелектрични центри

Во текот на 2019 год. ВЕЦ Богданци произведе 101.807,21 MWh електрична енергија. Ова претставува 106,56 % од планираните 95.544,00 MWh со билансот за 2019 година. Реализираното производство е поголемо од планираното, поради поволните временски услови и ветрови поголеми од 4 m/s, кои се во проектираниот работен опсег на ВЕЦ Богданци.

ВЕТРО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Број на агрегати	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање
ПВЕ Богданци	16	36,8	101,8	2015

1. Производство на ВЕЦ Богданци за 2019

Производство на ЕЕ на ВЕЦ Богданци за 2019 год.			
Месец	Реализирано производство [MWh]	Планирано производство [MWh]	%
Јануари	13.685,39	8.184,00	167,22%
Февруари	13.936,66	8.064,00	172,83%
Март	8.194,50	8.184,00	100,13%
Април	6.265,76	7.920,00	79,11%
Мај	9.031,28	7.440,00	121,39%
Јуни	8.073,00	7.920,00	101,93%
Јули	8.825,45	7.440,00	118,62%
Август	5.810,82	8.184,00	71,00%
Септември	7.388,97	7.920,00	93,30%
Октомври	5.140,47	8.184,00	62,81%
Ноември	4.179,69	7.920,00	52,77%
Декември	11.275,22	8.184,00	137,77%
ВКУПНО	101.807,21	95.544,00	106,56%

2. Состојбата на објектите и опремата

Во текот на 2019 година се направени редовни работни посети за утврдување на состојбата и функционалноста на објектите и опремата во трафостаницата во ВЕЦ Богданци. Во текот на месеците јуни, јули и август беше извршено успешно санирање на корозијата на столбовите од турбините од страна на Сименс.

Во тековниот период имаше неколку прекини на производството на ВЕЦ Богданци:

1. Еден испад на 110 kV далновод Богданци - Валандово по реагирање на заштитата на далноводот, при што од мрежа испадна целата ВЕЦ Богданци со сите 16 турбини. Одделот за производство на ЕЕ од ветер по пријавување на испадот од Диспечерскиот Центар на АД ЕСМ, организираше итна интервенција на тимот за одржување на ТР Богданци од ХЕЦ Тиквеш и сервисниот тим на Siemens од Богданци и сите турбини беа вратени во производство за 4 часа.
2. Четири дефекти поради пробив на 20 kV подземан кабел кој ги поврзува турбините со 20 kV доводни ќелии во ТР Богданци. Дефектите предизвикаа доземен спој и по реакција на релејната заштита испад на соодветните кластери сопо 4 турбини. Три испади на кластер со 4 ветерни турбини (T13, T14, T15 и T16) и еден испад на кластер 2 (T05, T06, T07 и T08). Бидејќи дефектите се појавија на опрема која беше проблематична од почетокот со работа на ВЕЦ Богданци, овие дефекти се покриени со договор за услуги со надворешна компанија. По дојавата за дефектите од сервисниот тим на Сименс, Одделот за производство на ЕЕ од ветер организираше итна интервенција на тимот за одржување на ТР Богданци од ХЕЦ Тиквеш, сервисниот тим на Siemens од Богданци како и надворешната компанија „МЕПОС Оператива“ по договор, која брзо излезе на терен и професионално ги санираше дефектите во рамките на предвидениот временски рок во договорот.
3. Два помали прекини на производството на ВЕЦ Богданци кои траеја по неколку минути поради проблеми со 110 kV далновод Богданци - Валандово, при што турбините многу брзо автоматски се вратија на мрежа, и продолжија со производство.

3. Редовен годишен сервис

Редовниот годишен сервис на ветерните турбини се изврши во согласност со договорот за сервисирање на турбините склучен со Siemens WP. Годишниот сервис беше планирано да трае до крајот на септември, но поради временските услови за работа во определени периоди се пролонгираше до крајот на месец ноември. Ова е во согласност интерните правила за работа на Siemens поради кои, некои од активностите од годишниот сервис не е дозволено да се извршуваат при брзини на ветер поголеми од 13 m/s.

2.4 ТЕ-ТО Енергетика

Во 2019 година ТЕ-ТО Енергетика произведе 13.973 MWh електрична енергија, 56.570 MWh топлинска енергија и испорача 15.274 t технолошка пареа за што беа потрошени 12.454.000 Nm³ природен гас.

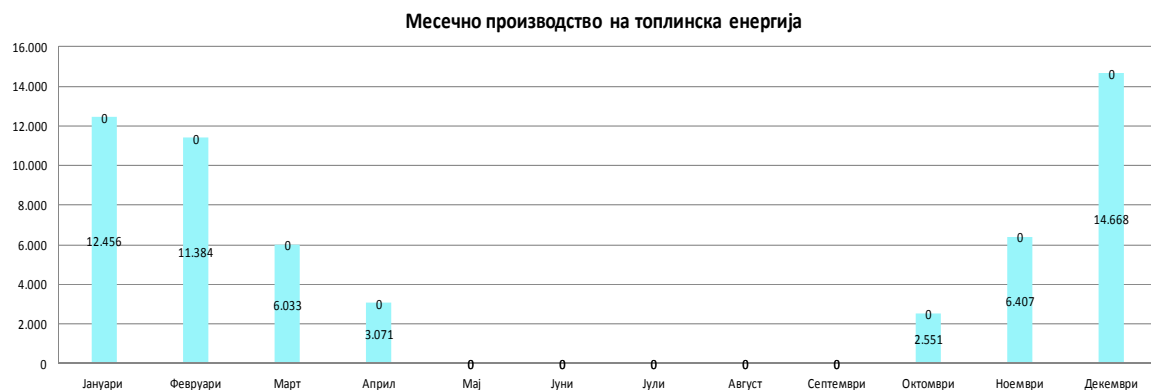
а. Производство на електрична енергија

Производен капацитет	Јануари	Февруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	Вкупно
													(MWh)
ТЕЦ Енергетика*	3.206	0	0	0	0	0	0	0	0	0	268	2.520	5.994
КОТЕЛ СЕВЕР*	4.156	1.185	0	0	0	0	0	0	0	1.121	678	839	7.979
ВКУПНО ТЕ-ТО	7.362	1.185	0	0	0	0	0	0	0	1.121	946	3.359	13.973

б. Производство на топлинска енергија

Година	2.019	2.018	19/18
Производство на топлинска енергија MWh	56.570	54.460	104%
Потрошен гас [1000 Nm ³]	12.454	12.924	96%

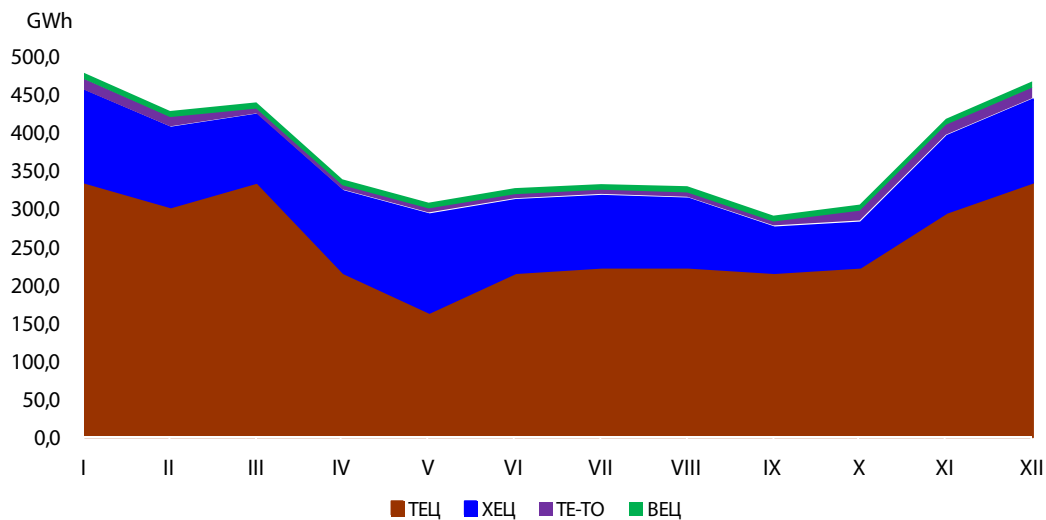
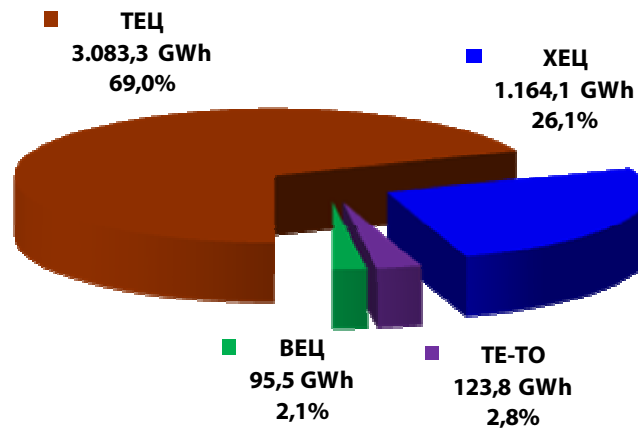
MWh	Јануари	Февруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	Вкупно
2019	12.456	11.384	6.033	3.071	0	0	0	0	0	2.551	6.407	14.668	56.570
2018	15192	13913	8350	1205	0	0	0	0	0	1209	4665	9926,22	54.460

ПЛАНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА НА АД ЕСМ ЗА 2019 година

Согласно планот за производство за 2019 година планираното производство на АД ЕСМ беше 4.466,7 GWh, од кои 3.083,3 GWh (69,0%) беше планирано да произведат термоелектричните центри, 1.164,1 GWh (26,1%) да произведат хидроелектричните центри, 123,8 GWh (2,8%) да произведе ТЕ-ТО Енергетика и 95,5 GWh (2,1%) да произведат ветроелектричните центри.

МЕСЕЧНО БИЛАНСИРАНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
ТЕЦ	334,8	302,4	334,8	216,0	163,7	216,0	223,2	223,2	216,0	223,2	295,2	334,8	3.083,3
ХЕЦ	120,9	104,7	89,6	107,8	129,5	96,1	94,5	90,9	60,1	59,4	100,9	109,6	1.164,1
ТЕ-ТО	14,9	13,4	7,4	7,2	7,4	7,2	7,4	7,4	7,2	14,9	14,4	14,9	123,8
ВЕЦ	8,2	8,1	8,2	7,9	7,4	7,9	7,4	8,2	7,9	8,2	7,9	8,2	95,5
ВКУПНО	478,8	428,7	440,0	338,9	308,1	327,2	332,6	329,7	291,2	305,7	418,4	467,5	4.466,7

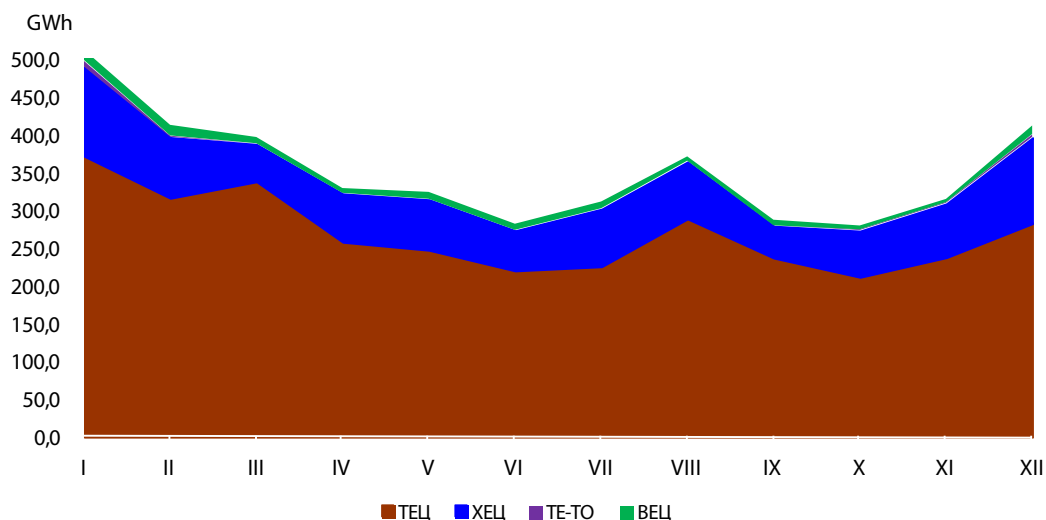
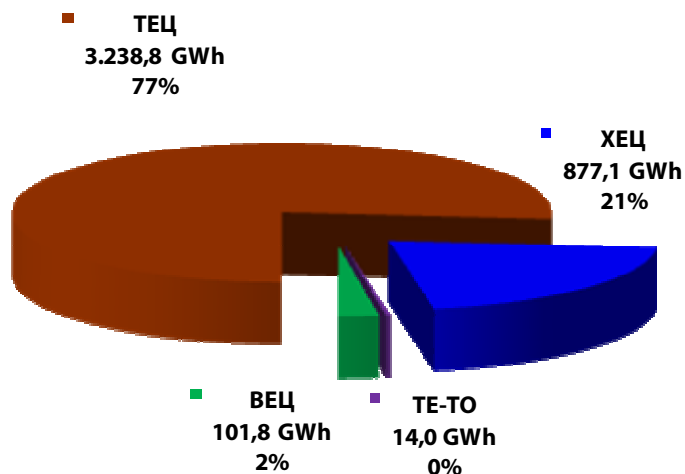

ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Во текот на 2019 година, АД ЕСМ има произведено вкупно 4.231,7 GWh електрична енергија, од кои 3.238,8 GWh (77%) од термоелектричните центри, 877,1 GWh (21%) од хидроелектричните центри и 101,8 GWh (2%) од ветроелектричните центри.

4.1 Остварено месечно производство

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
ТЕЦ	372,5	316,7	338,6	258,3	247,6	220,2	225,7	289,3	237,2	211,7	237,8	283,1	3.238,8
ХЕЦ	118,8	80,9	49,8	64,4	67,3	53,4	76,7	75,9	42,6	61,5	71,7	114,1	877,1
ТЕ-ТО	7,4	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,9	3,4	14,0
ВЕЦ	13,7	13,9	8,2	6,3	9,0	8,1	8,8	5,8	7,4	5,1	4,2	11,3	101,8
ВКУПНО	512,3	412,7	396,6	329,0	323,9	281,7	311,2	371,0	287,2	279,5	314,6	411,9	4.231,7

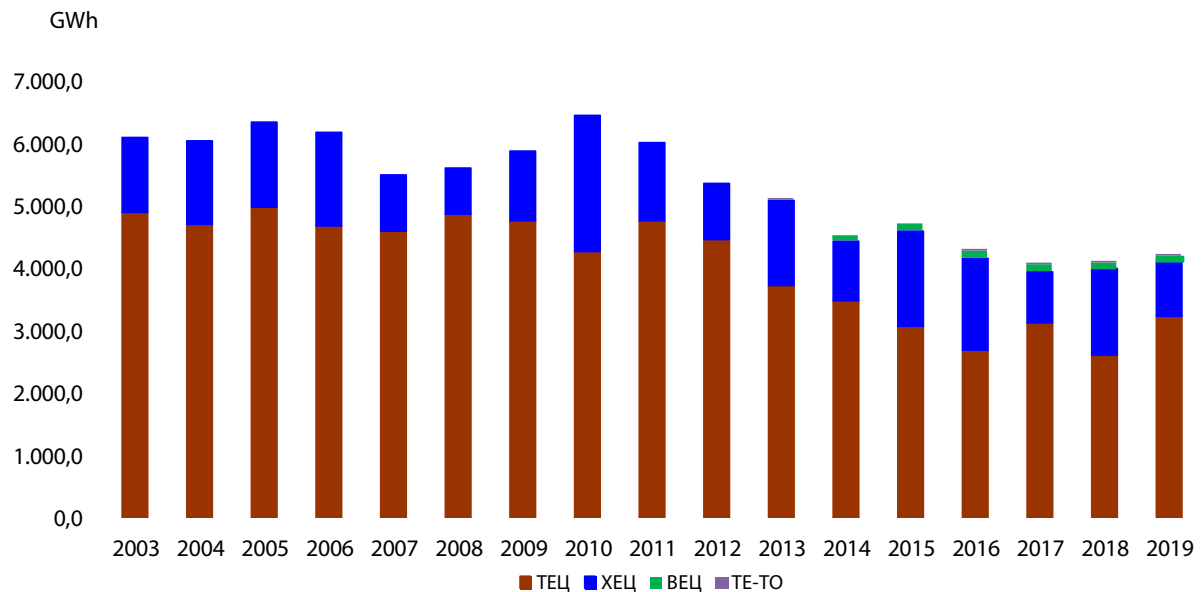

4.2 Остварено производство на електрична енергија од АД ЕСМ во изминатите години

Производството на АД ЕСМ во 2019 година е за 115,7 GWh (2,8%) поголемо од оствареното производство во 2018 година.

ГОДИШНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА																		GWh
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
ТЕЦ	4.906,5	4.735,0	5.007,8	4.690,9	4.602,7	4.877,3	4.788,6	4.277,4	4.775,7	4.482,5	3.750,5	3.506,4	3.092,7	2.699,1	3.145,1	2.613,0	3.238,8	
ХЕЦ	1.218,9	1.328,3	1.344,7	1.504,9	910,5	738,0	1.097,6	2.184,8	1.267,9	887,3	1.362,5	958,2	1.528,3	1.490,1	816,0	1.391,1	877,1	
ВЕЦ												70,4	120,8	109,5	110,5	97,3	101,8	
ТЕ-ТО											6,3	0,0	0,0	1,3	8,4	14,5	14,0	
ВКУПНО	6.125,4	6.063,3	6.352,5	6.195,8	5.513,2	5.615,4	5.886,2	6.462,3	6.043,6	5.369,9	5.113,0	4.535,0	4.741,8	4.299,9	4.079,9	4.116,0	4.231,7	

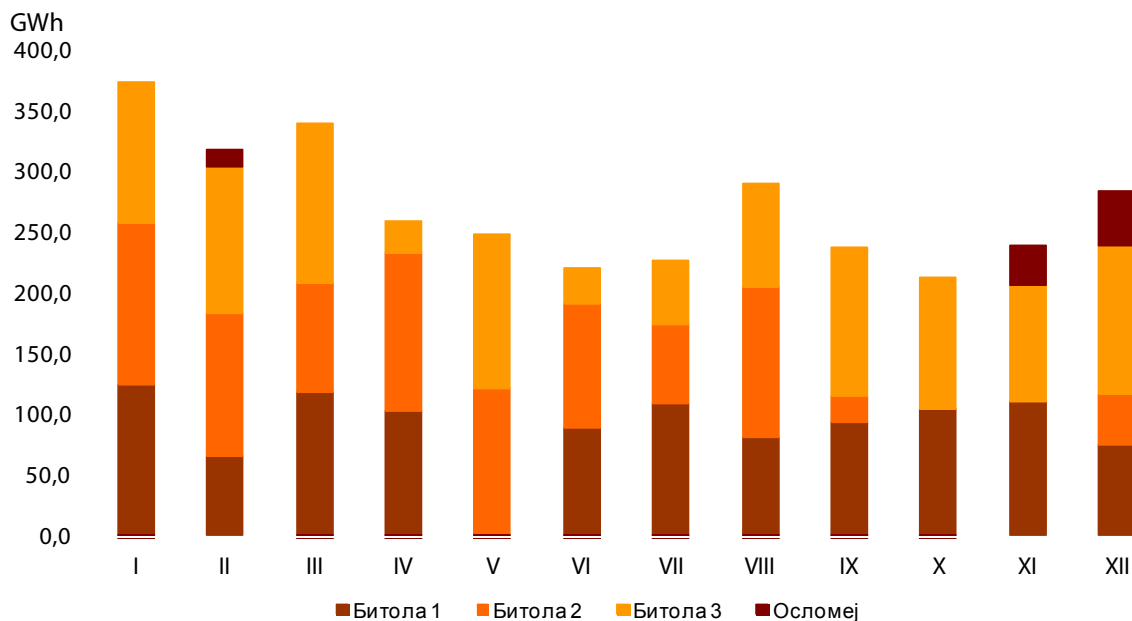
	2019	2018	19/18	19	18
	GWh	GWh	%	%	%
ТЕЦ	3.238,8	2.613,0	23,9	76,5	63,5
ХЕЦ	877,1	1.391,1	-37,0	20,7	33,8
ВЕЦ	101,8	97,3	4,6	2,4	2,4
ТЕ-ТО	14,0	14,5	-3,7	0,3	0,4
ВКУПНО	4.231,7	4.116,0	2,8	100,0	100,0

ТЕРМОЕНЕРГИЈА

Во 2019 година термоелектричните центри произведоа 3.238,8 GWh, и тоа „Битола 1“ оствари производство од 1.066,9 GWh (32,9%) од вкупното термопроизводство, „Битола 2“ оствари 945,5 GWh (29,2 %), „Битола 3“ оствари 1.138,7 GWh (35,2 %) и „Осломеј“ оствари 87,7 GWh (2,7 %).

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО - ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Битола 1	123,4	64,8	117,5	102,2	-0,2	88,2	109,2	81,1	92,5	104,0	110,2	74,1	1.066,9
Битола 2	132,8	117,6	90,0	129,3	120,6	101,5	65,0	123,1	22,8	0,0	0,0	42,9	945,5
Битола 3	116,8	120,2	131,3	27,0	127,5	30,9	51,9	85,3	122,1	108,0	96,2	121,4	1.138,7
Осломеј	-0,4	14,1	-0,3	-0,2	-0,2	-0,4	-0,4	-0,1	-0,2	-0,3	31,3	44,7	87,7
ВКУПНО	372,5	316,7	338,6	258,3	247,6	220,2	225,7	289,3	237,2	211,7	237,8	283,1	3.238,8

Производството на електричната енергија од термоелектраните во 2019 година е поголемо за 625,8 GWh (23,9%) во однос на 2018 година, што се должи на неповолната хидролошка состојба и потребата да им се даде предност на термоелектраните.

Производство во ТЕЦ „Битола 1“ е поголемо за 20,6% во однос на 2018 година.

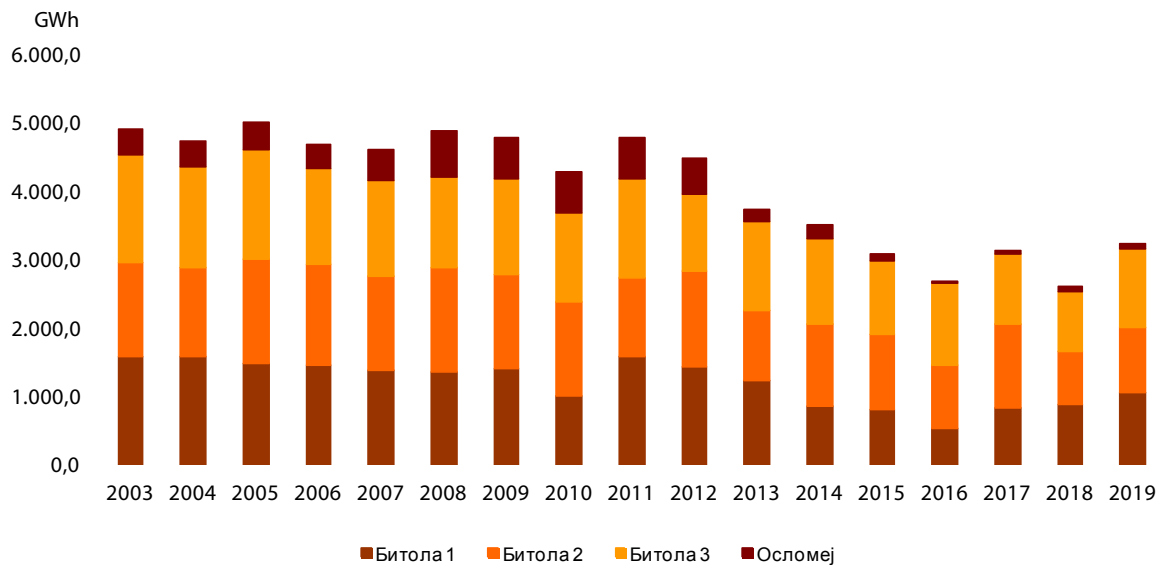
Производството во ТЕЦ „Битола 2“ е поголемо за 20,8% во однос на 2018 година.

Во ТЕЦ „Битола 3“ производството е поголемо за 29,7% во однос на 2018 година.

Во ТЕЦ „Осломеј“ за 29,5% е поголемо производството во однос на претходната 2018 година.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ГОДИНИ - ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ																		GWh
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Битола 1	1.590,3	1.585,3	1.478,0	1.465,9	1.386,3	1.357,0	1.416,2	1.024,1	1.575,8	1.433,3	1.245,7	851,1	804,7	546,3	842,9	885,0	1.066,9	
Битола 2	1.383,6	1.313,4	1.524,6	1.475,0	1.372,9	1.530,1	1.364,0	1.357,0	1.156,2	1.403,3	1.009,9	1.207,6	1.110,8	913,0	1.219,6	782,4	945,5	
Битола 3	1.566,6	1.463,5	1.600,9	1.393,1	1.407,3	1.328,9	1.417,0	1.318,8	1.456,8	1.134,4	1.317,1	1.258,2	1.070,8	1.213,1	1.013,6	877,9	1.138,7	
Осломеј	366,0	372,8	404,3	356,9	436,2	661,4	591,4	577,5	586,8	504,7	170,0	189,6	106,5	26,8	69,0	67,7	87,7	
ВКУПНО	4.906,5	4.735,0	5.007,8	4.690,9	4.602,7	4.877,3	4.788,6	4.277,4	4.775,7	4.475,7	3.742,6	3.506,4	3.092,7	2.699,1	3.145,1	2.613,0	3.238,8	

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ	2019	2018	19/18	19	18
	GWh	GWh	%	%	%
Битола 1	1.066,9	885,0	20,6	32,9	33,9
Битола 2	945,5	782,4	20,8	29,2	29,9
Битола 3	1.138,7	877,9	29,7	35,2	33,6
Осломеј	87,7	67,7	29,5	2,7	2,6
ВКУПНО	3.238,8	2.613,0	23,9	100,0	100,0

РЕМОНТНИ АКТИВНОСТИ И ЗАСТОИ

Оваа година започнати се и извршени планираните ремонтни активности според однапред определената динамика и време.

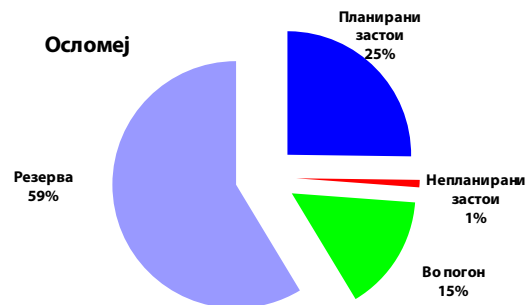
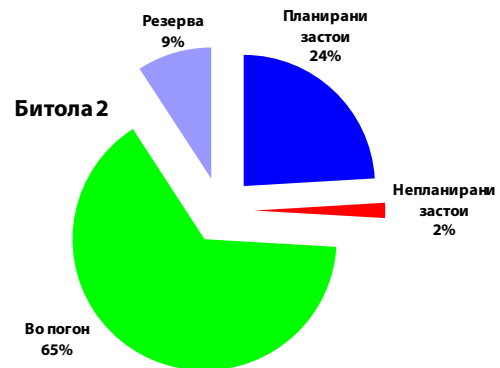
ХЕЦ / ТЕЦ	Датум на		Опис
	Започнување	Завршување	
РЕК Битола/ремонти			
Блок 1	01.5.2019	08.6.2019	Извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, ремонт на три напојни пумпи, хидропроба на кондензатор, чистење на електрофилтер.
Блок 2	06.9.2019	03.12.2019	Капитален ремонт на турбина и генератор, замена на лопатки, извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, капитален ремонт на три напојни пумпи, хидропроба и механичко чистење на кондензатор , чистење и санација на електрофилтер.
Блок 3	08.6.2019	15.7.2019	Извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација опремата од арматура, редовен ремонт на турбина и генератор, ремонт на три напојни пумпи, хидропроба и механичко чистење на кондензатор , санација на електрофилтер.
РЕК Осломеј/ремонти			
Агрегат А	15.4.2019	15.5.2019	Испитување на делови од турбина, чистење на кондензаторот, извршена ревизија на млинови, додавачи, отшлакивач, активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на електрофилтер.
ХЕЦ Вруток/ремонти			
Агрегат А	08.4.2019	12.4.2019	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2019	12.10.2019	
Агрегат Б	02.4.2019	05.4.2019	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2019	12.10.2019	
Агрегат Ц	22.4.2019	25.4.2019	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2019	12.10.2019	
Агрегат Д	15.4.2019	19.4.2019	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2019	12.10.2019	
ХЕЦ Равен/ремонти			
Агрегат А	02.4.2019	04.4.2019	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2019	12.10.2019	
Агрегат Б	08.4.2019	08.4.2019	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2019	12.10.2019	
Агрегат Ц	09.4.2019	09.4.2019	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2019	12.10.2019	
ХЕЦ Врбен/ремонти			
Агрегат А	11.9.2019	29.10.2019	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
Агрегат Б	11.9.2019	29.10.2019	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
ХЕЦ Тиквеш/ремонти			
Агрегат А	03.6.2019	07.6.2019	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Б	10.6.2019	13.6.2019	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Ц	17.6.2019	21.6.2019	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Д	24.6.2019	28.6.2019	Ревизија на агрегатот и опремата.
ХЕЦ Глобочица/ремонти			
Агрегат А	01.7.2019	05.7.2019	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
Агрегат Б	08.7.2019	12.7.2019	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
ХЕЦ Шпиље/ремонти			
Агрегат А	15.7.2019	19.7.2019	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
Агрегат Б	22.7.2019	26.7.2019	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
Агрегат Ц	29.7.2019	01.8.2019	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
ХЕЦ Козјак/ремонти			
Агрегат А	-	-	
Агрегат Б	-	-	
ХЕЦ Света Петка/ремонти			
Агрегат А	-	-	
Агрегат Б	-	-	

Преглед на времетраење на планираните и непланираните застои во термоелектраните во 2019 година.

Застои 2019 [h]								
Термоелектрани	Битола 1		Битола 2		Битола 3		Осломеј	
	П	Н	П	Н	П	Н	П	Н
Јануари	0:00:00	13:36:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	84:27:00	744:00:00	0:00:00
Февруари	0:00:00	291:27:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	474:08:00	0:00:00
Март	0:00:00	43:57:00	192:10:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00
Април	144:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	526:12:00	30:50:00	720:00:00	0:00:00
Мај	744:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	10:40:00	744:00:00	0:00:00
Јуни	169:35:00	0:00:00	0:00:00	60:31:00	536:17:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00
Јули	0:00:00	60:59:00	324:04:00	0:00:00	350:11:00	58:53:00	744:00:00	0:00:00
Август	0:00:00	249:55:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	242:09:00	744:00:00	0:00:00
Септември	0:00:00	128:38:00	584:05:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00
Октомври	0:00:00	92:12:00	744:00:00	0:00:00	0:00:00	72:00:00	744:00:00	0:00:00
Ноември	0:00:00	7:56:00	720:00:00	0:00:00	0:00:00	73:24:00	246:20:00	29:55:00
Декември	266:52:00	0:00:00	347:10:00	102:20:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	55:45:00
Вкупно	1324:27:00	888:40:00	2911:29:00	162:51:00	1412:40:00	572:23:00	7344:28:00	85:40:00
	2213:07:00		3074:20:00		1985:03:00		7430:08:00	

П* Планирани застои

Н* Непланирани застои

Во наредните табели, е направена споредба на бројот на застои и ремонти и нивното времетраење во однос на изминатите години.

Бројот на испади во 2019 година во однос на 2018 е поголем за 10 (38,46%), а во однос на 2017 е поголем за 10 (38,46%), во однос на 2016 е поголем за 11 (44,0%), во однос на 2015 е поголем за 3 (9,09%) и во однос на 2014 е поголем за 2 (5,88%).

Вкупното времетраење на застои и ремонти во 2019 година изнесува 14702:38:00 часа и е помало за 18,37% во однос на 2018, помало за 3,32% во однос на 2017, помало за 18,36% во однос на 2016, поголемо за 1,17% во однос на 2015 година и поголемо за 28,6% во однос на 2014 година.

Број на Застои и Ремонти

		РЕК Битола				РЕК Осломеј	Вкупно ТЕЦ
		Блок 1	Блок 2	Блок 3	Вкупно	Агрегат 1	
Застои	2012	6	4	2	12	15	27
	2013	3	5	11	19	7	26
	2014	9	2	11	22	8	30
	2015	8	9	8	25	4	29
	2016	8	7	3	18	4	22
	2017	8	2	9	19	3	22
	2018	5	4	5	14	9	23
	2019	13	5	11	29	3	32
Ремонти	2012	1	нема ремонт	1	2	2	4
	2013	нема ремонт	1	нема ремонт	1	1	2
	2014	1	1	1	3	1	4
	2015	1	1	1	3	1	4
	2016	нема ремонт	1	1	2	1	3
	2017	1	1	1	3	1	4
	2018	1	1	1	3	нема ремонт	3
	2019	1	1	1	3	1	4
Вкупно	2012	7	4	3	14	17	31
	2013	3	6	11	20	8	28
	2014	10	3	12	25	9	34
	2015	9	10	9	28	5	33
	2016	8	8	4	20	5	25
	2017	9	3	10	22	4	26
	2018	6	5	6	17	9	26
	2019	14	6	12	32	4	36
Споредба на 2019 со минатите години [%]	2012	100,00%	50,00%	300,00%	128,57%	-76,47%	16,13%
	2013	366,67%	0,00%	9,09%	60,00%	-50,00%	28,57%
	2014	40,00%	100,00%	0,00%	28,00%	-55,56%	5,88%
	2015	55,56%	-40,00%	33,33%	14,29%	-20,00%	9,09%
	2016	75,00%	-25,00%	200,00%	60,00%	-20,00%	44,00%
	2017	55,56%	100,00%	20,00%	45,45%	0,00%	38,46%
	2018	133,33%	20,00%	100,00%	88,24%	-55,56%	38,46%

Време на Застои и Ремонти

		РЕК Битола				РЕК Осломеј	Вкупно ТЕЦ
		Блок 1	Блок 2	Блок 3	Вкупно	Агрегат 1	
Застои	2012	162:23:00	1031:35:00	23:55:00	1217:53:00	792:52:00	2010:45:00
	2013	1171:04:00	330:33:00	1138:29:00	2640:06:00	4630:25:00	7270:31:00
	2014	2358:41:00	24:22:00	377:44:00	2760:47:00	1364:16:00	4125:03:00
	2015	1783:25:00	1225:42:00	500:32:00	3509:39:00	599:43:00	4109:22:00
	2016	5130:40:00	1484:40:00	146:01:00	6761:21:00	2376:03:00	9137:24:00
	2017	2017:30:00	235:40:00	1588:48:00	3841:58:00	502:05:00	4344:03:00
	2018	1434:57:00	2709:34:00	2263:05:00	6407:36:00	7746:34:00	14154:10:00
	2019	1299:32:00	967:05:00	1098:35:00	3365:12:00	6686:08:00	10051:20:00
Ремонти	2012	655:51:00	0:00:00	2726:45:00	3382:36:00	1718:16:00	5100:52:00
	2013	0:00:00	2221:52:00	00:00:00	2221:52:00	1848:41:00	4070:33:00
	2014	850:13:00	925:55:00	724:27:00	2500:35:00	4807:00:00	7307:35:00
	2015	1701:28:00	529:50:00	1689:11:00	3920:29:00	6502:41:00	10423:10:00
	2016	0:00:00	1865:35:00	1127:00:00	2992:35:00	5880:00:00	8872:35:00
	2017	1137:01:00	1491:17:00	1049:28:00	3677:46:00	7185:35:00	10863:21:00
	2018	1826:50:00	1109:24:00	921:09:00	3857:23:00	0:00:00	3857:23:00
	2019	913:35:00	2107:15:00	886:28:00	3907:18:00	744:00:00	4651:18:00
Вкупно	2012	818:14:00	1031:35:00	2750:40:00	4600:29:00	2511:08:00	7111:37:00
	2013	1171:04:00	2552:25:00	1138:29:00	4861:58:00	6479:06:00	11341:04:00
	2014	3208:54:00	950:17:00	1102:11:00	5261:22:00	6171:16:00	11432:38:00
	2015	3484:53:00	1755:32:00	2189:43:00	7430:08:00	7102:24:00	14532:32:00
	2016	5130:40:00	3350:15:00	1273:01:00	9753:56:00	8256:03:00	18009:59:00
	2017	3154:31:00	1726:57:00	2638:16:00	7519:44:00	7687:40:00	15207:24:00
	2018	3261:47:00	3818:58:00	3184:14:00	10264:59:00	7746:34:00	18011:33:00
	2019	2213:07:00	3074:20:00	1985:03:00	7272:30:00	7430:08:00	14702:38:00
Споредба на 2019 со минатите години [%]	2012	170,48%	198,02%	-27,83%	58,08%	195,89%	106,74%
	2013	88,98%	20,45%	74,36%	49,58%	14,68%	29,64%
	2014	-31,03%	223,52%	80,10%	38,22%	20,40%	28,60%
	2015	-36,49%	75,12%	-9,35%	-2,12%	4,61%	1,17%
	2016	-56,86%	-8,24%	55,93%	-25,44%	-10,00%	-18,36%
	2017	-29,84%	78,02%	-24,76%	-3,29%	-3,35%	-3,32%
	2018	-32,15%	-19,50%	-37,66%	-29,15%	-4,08%	-18,37%

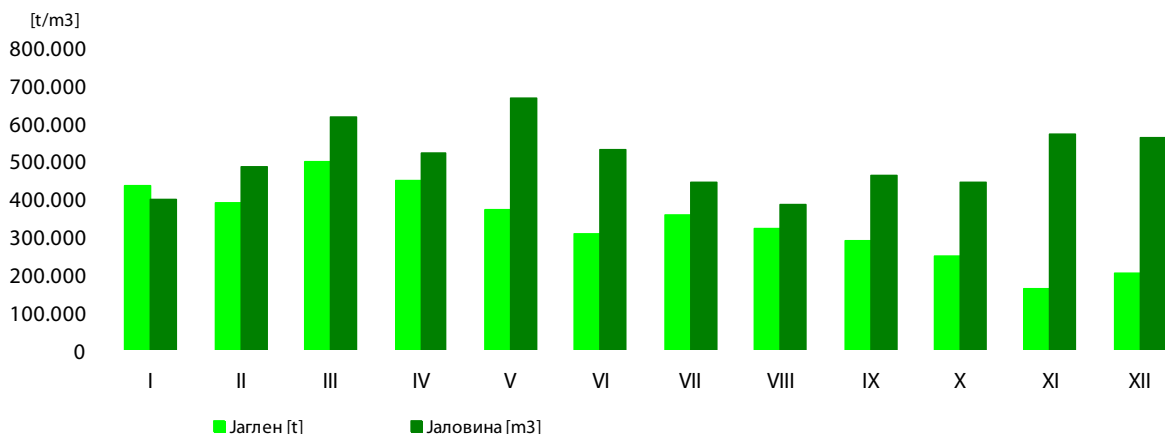
РУДНИЦИ

Во 2019 година од нашите рудници се ископани 5.094.485 [t] јаглен. За потребите на ТЕЦ од рудникот „Суводол“ се ископани 4.040.823 [t], додека од рудникот „Брод-Гнеотино“ 838.827 [t]. За потребите на ТЕЦ „Осломеј“ од рудникот „Осломеј – Запад“ се ископани 214.835 [t] јаглен, а од локалниот „Стар Рудник“ кој е дел од поранешниот рудник „Осломеј – Исток“ оваа година не е извршен ископ на јаглен.

Рудник Суводол - 2019

Ископ на јаглен и јаловина

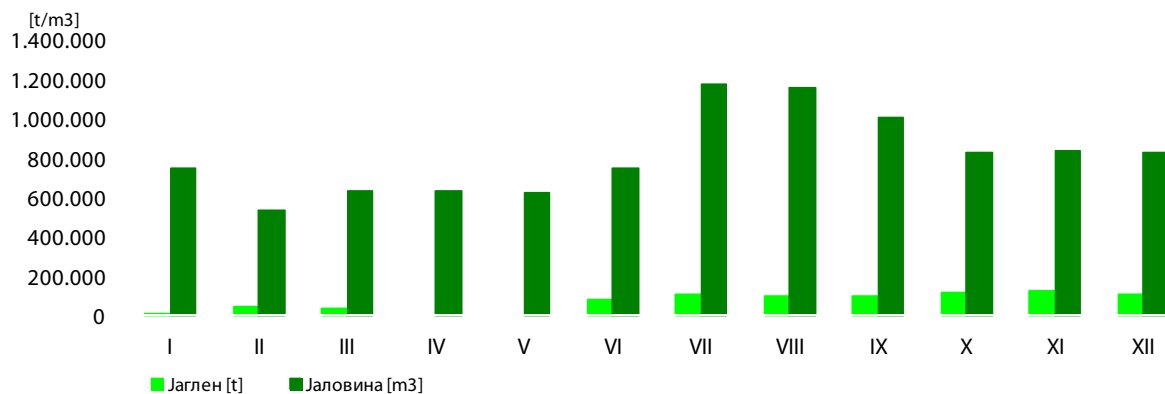
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	434.402	388.220	497.257	450.300	373.100	308.841	357.824	322.937	291.293	251.247	162.417	202.987	4.040.823
Јаловина [m3]	400.071	483.077	615.707	521.638	666.987	530.206	442.674	384.577	463.698	442.000	571.289	563.890	6.085.814

Рудник Брод - Гнеотино - 2019

Ископ на јаглен и јаловина

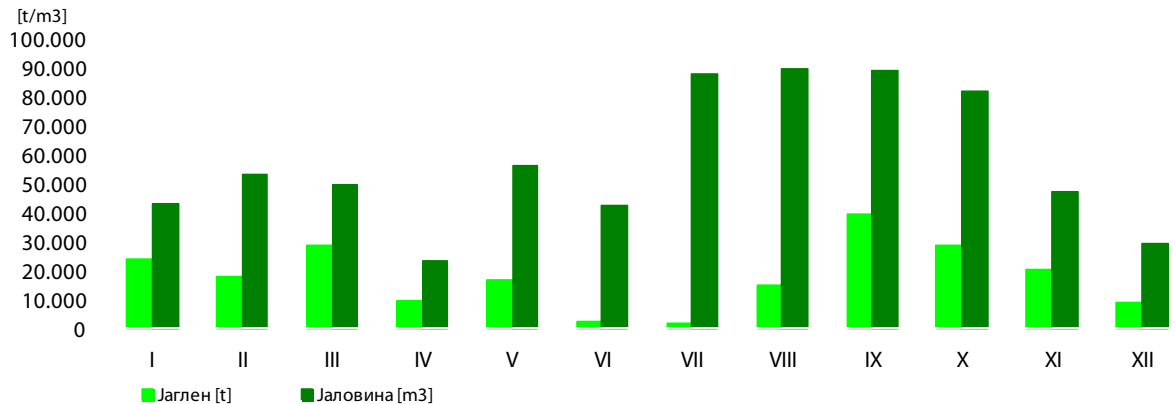
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	15.298	47.080	36.743	0	0	79.259	107.476	101.913	100.807	117.253	125.283	107.713	838.827
Јаловина [m3]	747.474	534.231	636.500	633.500	624.000	752.160	1.174.162	1.158.475	1.008.907	824.688	833.348	827.752	9.755.197

Рудник Осломеј - Запад - 2018

Ископ на јаглен и јаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	23.819	17.854	28.899	9.609	16.898	2.647	2.195	15.054	39.600	28.912	20.141	9.207	214.835
Јаловина [m3]	43.256	53.422	49.435	23.656	56.269	42.523	88.105	89.638	88.808	81.755	47.007	29.135	693.009

Рудник Стар рудник - 2018													
Ископ на јаглен и јаловина													
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]													0
Јаловина [m3]													0

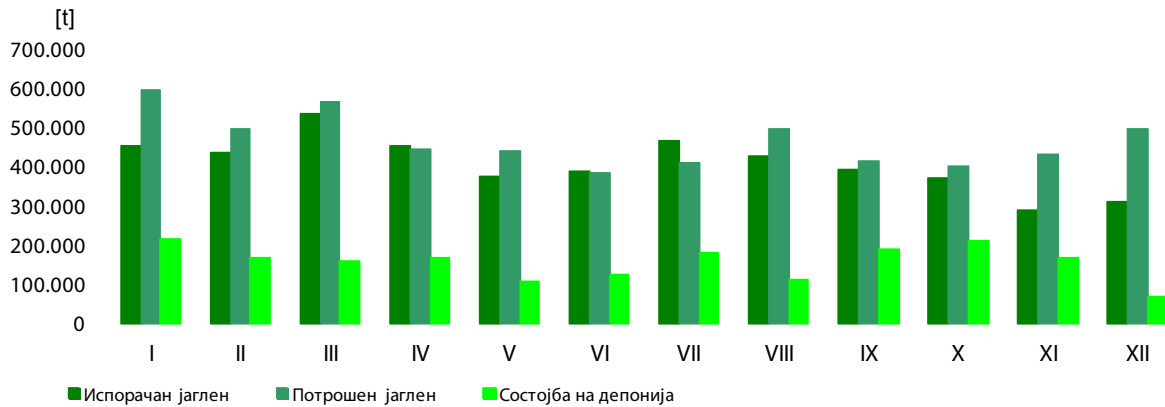
7.1 Потрошувачка на јаглен и мазут за производство на електрична енергија

За производството на 3.238,8 GWh во термоелектричните центри беше потрошено:

Јаглен		5.732.465,00 [t] или 1,77 kg/kWh
Мазут		17.072,00 [t] или 5,27 gr/kWh

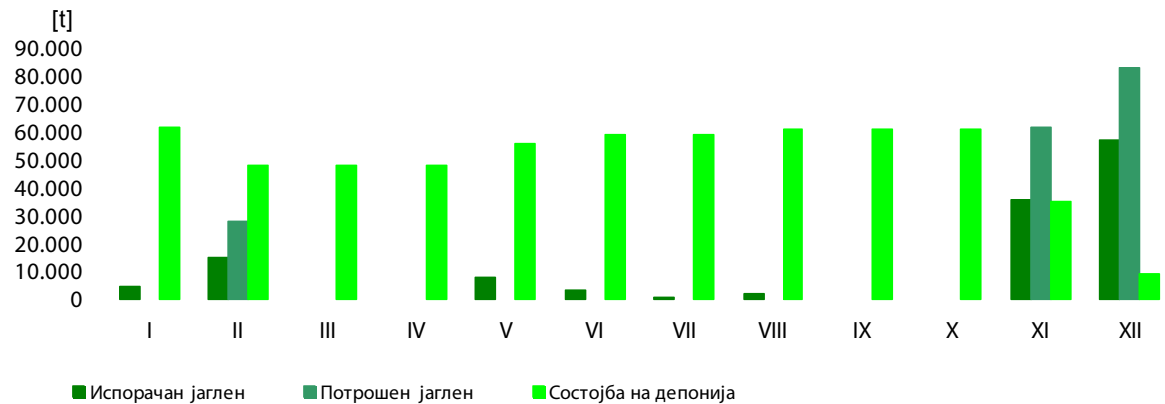
Производството на термоелектричните центри во однос на лани е остварено со 1.043.109 [t] повеќе јаглен [22,24 %] и 3.505 [t] повеќе мазут [25,84 %] во однос на потрошеното во 2018 година. Потрошувачката на мазут е како резултат на недовршената модернизација на котлите во РЕК „Битола“ и намалениот квалитет на јагленот, што може да се види од калоричната вредност на јагленот изразена во kJ/kg.

ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН - ТЕЦ БИТОЛА													t
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Испорачан јаглен	449.700	435.300	534.000	450.300	373.100	388.100	465.300	424.850	392.100	368.500	287.700	310.700	4.879.650
Потрошен јаглен	596.208	496.118	562.941	443.980	437.974	382.613	407.472	495.633	412.333	398.756	431.824	495.163	5.561.015
Состојба на депонија	215.106	166.501	156.940	166.851	105.960	124.213	181.806	111.403	187.083	210.000	166.329	68.330	
Калорична вредност kJ/kg	7192,9	7038,0	6966,8	6757,5	6523,0	6673,8	6435,1	6749,1	6677,9	6183,9	5564,3	5581,0	6529

ПОТРОШУВАЧКА НА МАЗУТ - ТЕЦ БИТОЛА												t
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
627	927	787	331	812	681	1.239	428	665	789	1.845	2.906	12.037

ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН - ТЕЦ ОСЛОМЕЈ												t
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
4.000	14.652	0	0	7.500	3.000	500	1.500	0	0	35.507	56.791	123.450
0	27.652	0	0	0	0	0	0	0	0	61.007	82.791	171.450
61.000	48.000	48.000	48.000	55.500	58.500	59.000	60.500	60.500	60.500	35.000	9.000	
Калорична вредност kJ/kg												
	6273									6266	6452	6330

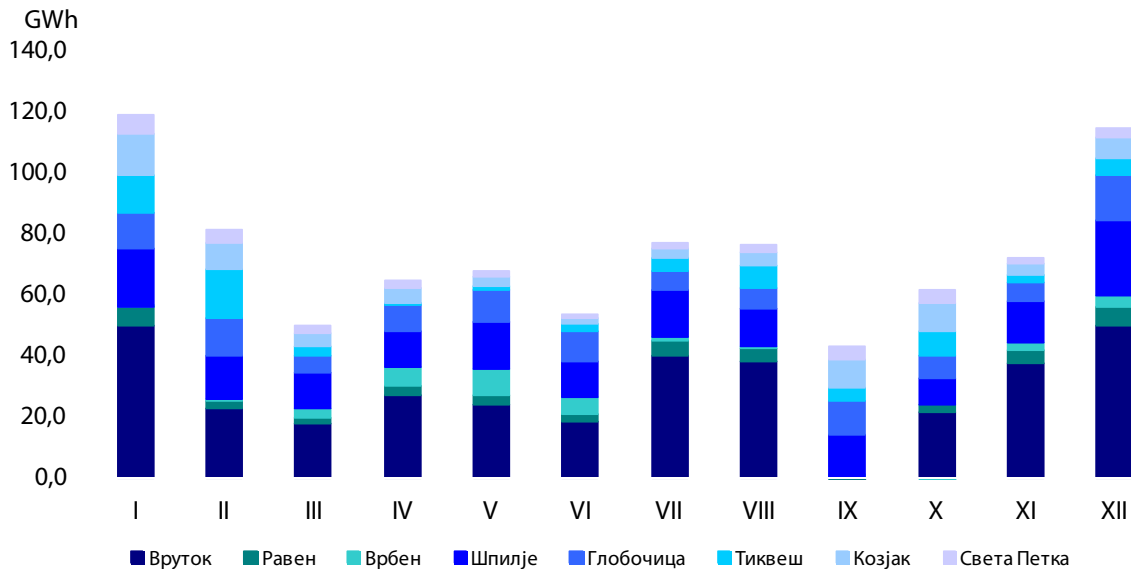

ПОТРОШУВАЧКА НА МАЗУТ - ТЕЦ ОСЛОМЕЈ												t
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
163	878	11	0	0	4	43	0	0	0	1.721	2.215	5.035

ХИДРОЕНЕРГИЈА

Во 2019 година хидроелектричните центри произведоа 877,1 GWh електрична енергија и тоа „Вруток“ 343,7 GWh (39%) од вкупното хидропроизводство, „Равен“ 40,9 GWh (5%), „Врбен“ 33,5 GWh (4%), „Шпилје“ 171,7 GWh (19%), „Глобичица“ 112,2 GWh (13%), „Тиквеш“ 67,0 GWh (8 %), „Козјак“ 72,8 GWh (8 %) и „Света Петка“ 35,3 GWh (4%).

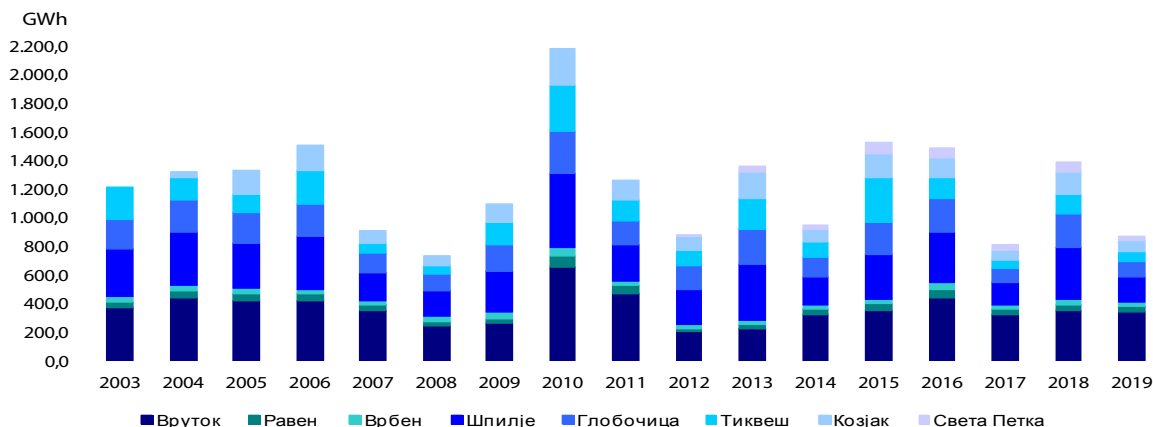
МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО - ХИДРОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Вруток	49,6	22,3	17,5	26,5	23,8	18,3	39,7	37,7	0,0	21,1	37,2	49,9	343,7
Равен	6,0	2,7	2,1	3,1	2,7	2,1	4,7	4,5	0,0	2,5	4,5	6,0	40,9
Врбен	0,3	0,8	2,9	6,7	8,7	5,8	1,7	0,5	0,1	0,0	2,3	3,9	33,5
Шпилје	18,7	13,8	11,7	11,5	15,7	12,0	15,0	12,5	14,0	8,8	13,5	24,6	171,7
Глобичица	12,2	12,8	6,0	8,6	10,3	9,5	6,6	7,1	10,9	7,6	6,1	14,6	112,2
Тиквеш	12,1	16,0	2,5	0,9	1,3	2,7	3,9	7,0	4,2	7,7	2,6	5,9	67,0
Козјак	13,5	8,4	4,7	4,7	3,2	1,9	3,3	4,5	9,2	9,4	3,7	6,2	72,8
Света Петка	6,3	4,2	2,4	2,4	1,6	1,0	1,6	2,1	4,3	4,5	1,8	3,1	35,3
ВКУПНО	118,8	80,9	49,8	64,4	67,3	53,4	76,7	75,9	42,6	61,5	71,7	114,1	877,1

Производството на електричната енергија од хидрокапацитетите во 2019 година е помало за 514,0 GWh (36,95%) во однос на 2018 година. Неповолните хидролошки параметри во текот на целата 2018 година проследени со намалени дотоци на вода во акумулациите резултираа со намалено производство на хидроелектраните.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ГОДИНИ - ХИДРОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ																	GWh
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Вруток	378,1	448,4	425,9	423,5	353,5	250,0	266,7	662,9	474,5	206,0	234,2	325,8	360,2	446,1	324,8	354,1	343,7
Равен	41,3	45,4	46,5	48,9	41,2	28,8	29,9	76,1	54,6	23,8	26,5	37,9	43,4	52,8	39,3	40,1	40,9
Врбен	39,0	41,2	38,0	34,7	30,8	34,4	46,7	61,0	31,0	33,2	26,3	34,4	35,3	54,3	29,2	39,3	33,5
Шпилје	330,4	365,6	316,7	363,4	196,0	182,0	287,1	516,7	257,4	239,7	393,3	190,3	312,8	353,2	157,5	366,7	171,7
Глобичица	201,1	233,5	212,9	232,6	132,6	120,2	182,1	291,0	167,6	169,8	247,6	136,2	225,5	232,6	96,9	229,3	112,2
Тиквеш	229,0	149,9	128,8	227,4	74,8	55,1	157,1	326,3	145,5	104,8	211,0	116,1	303,7	145,2	63,1	138,1	67,0
Козјак	0,0	44,3	165,9	179,6	81,7	67,4	128,0	250,9	137,3	97,8	184,0	80,4	171,6	142,8	71,0	156,7	72,8
Света Петка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,2	39,6	37,2	75,8	63,1	34,3	66,8	35,3
ВКУПНО	1.218,9	1.328,3	1.334,7	1.510,1	910,6	738,0	1.097,6	2.184,8	1.267,9	887,3	1.362,5	958,2	1.528,3	1.490,1	816,0	1.391,1	877,1

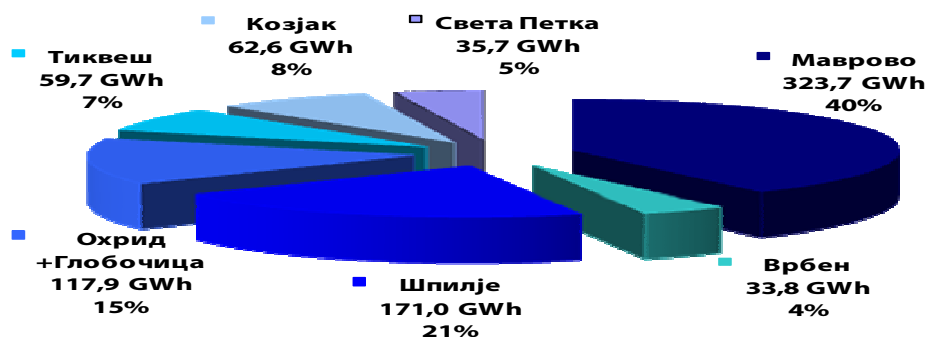
ХИДРОЕЛЕКТРАНИ	2019	2018	19/18	19	18
	GWh	GWh	%	%	%
Вруток	343,7	354,1	-2,95	39,2	25,5
Равен	40,9	40,1	2,00	4,7	2,9
Врбен	33,5	39,3	-14,63	3,8	2,8
Шпилје	171,7	366,7	-53,17	19,6	26,4
Глобочица	112,2	229,3	-51,07	12,8	16,5
Тиквеш	67,0	138,1	-51,52	7,6	9,9
Козјак	72,8	156,7	-53,52	8,3	11,3
Света Петка	35,3	66,8	-47,21	4,0	4,8
ВКУПНО	877,1	1391,1	-36,95	100,0	100,0

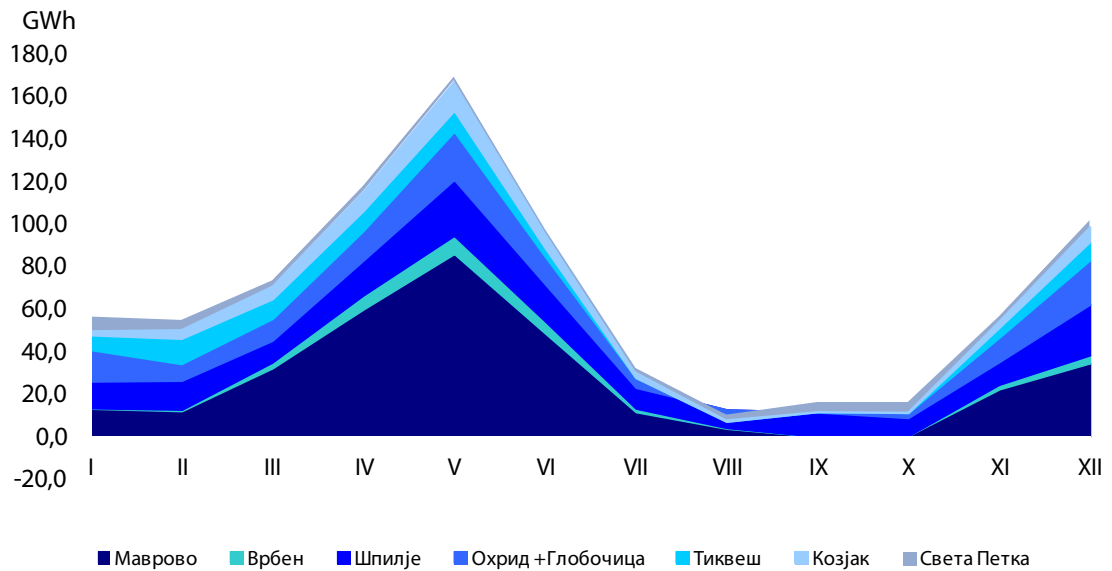

Преглед на месечен доток во акумулациите за 2019 година.

Вкупниот годишен доток во 2019 година изнесува 804,4 GWh, што е околу 35% помал доток од просечниот годишен доток кој изнесува околу 1.240 GWh.

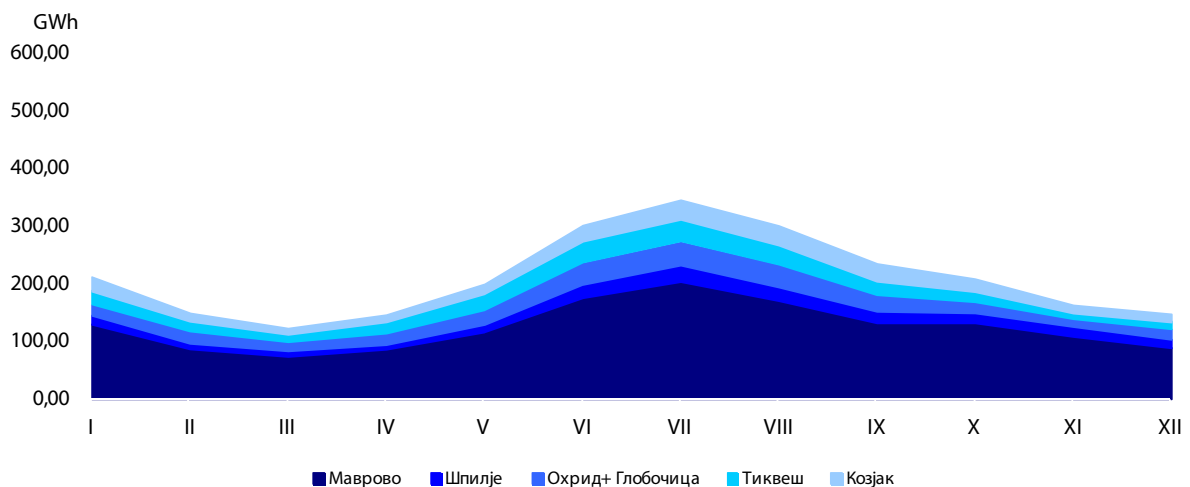
ДОТОЦИ ВО АКУМУЛАЦИИТЕ 2019	GWh												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Маврово	13,1	12,0	32,1	59,8	85,9	48,6	11,6	3,7	-0,1	0,4	22,2	34,5	323,7
Врбен	0,3	0,8	2,9	6,7	8,7	5,8	1,7	0,5	0,1	0,0	2,3	3,9	33,8
Шпилје	12,7	13,7	10,4	16,7	26,7	17,7	9,9	8,5	11,5	8,5	10,7	24,1	171,0
Охрид + Глобочица	14,6	7,6	10,0	13,7	22,6	12,7	4,5	-3,0	1,3	2,0	11,3	20,6	117,9
Тиквеш	7,0	11,9	9,2	9,3	9,7	3,9	-0,1	-2,9	-1,5	0,0	4,6	8,6	59,7
Козјак	2,6	4,8	6,5	9,3	14,0	7,9	3,4	1,6	0,9	1,0	3,6	7,1	62,6
Света Петка	6,4	4,2	2,5	2,4	1,6	1,0	1,6	2,1	4,3	4,5	2,0	3,1	35,7
ВКУПНО	56,6	55,0	73,6	117,9	169,1	97,6	32,5	10,6	16,5	16,5	56,6	101,8	804,4

Преглед на почетна месечна состојба на акумулациите за 2019 година.

ПОЧЕТНА МЕСЕЧНА СОСТОЈБА НА АКУМУЛАЦИИТЕ 2019												GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Маврово	129,03	86,29	73,20	85,68	115,74	174,95	203,07	170,06	131,46	131,32	107,96	88,29
Шпилје	15,92	9,72	9,49	8,08	13,25	24,17	29,69	24,43	20,40	17,82	17,50	14,63
Охрид+Глобочица	18,53	20,85	15,61	19,55	24,62	36,86	40,07	37,92	27,81	18,24	12,69	17,78
Тиквеш	23,72	18,47	14,35	20,98	29,31	37,62	38,78	34,68	24,70	19,03	11,34	13,30
Козјак	25,16	14,24	10,58	12,25	16,76	27,60	33,54	33,62	30,71	22,38	13,94	13,81
ВКУПНО	212,35	149,57	123,23	146,55	199,67	301,20	345,15	300,72	235,09	208,80	163,42	147,81

ПРОДАЖБА НА ВИШОЦИ НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

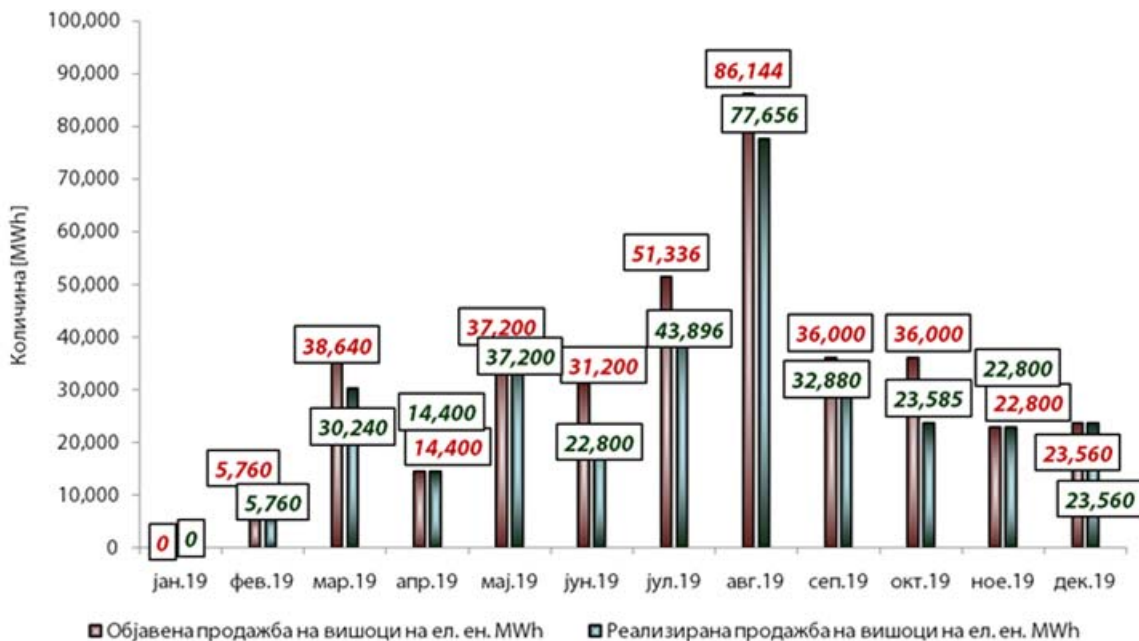
По задоволување на потребите на тарифните потрошувачи, односно малите потрошувачи и домаќинствата, АД ЕЛЕМ ги продава вишоците на електрична енергија и моќност на јавен, транспарентен и недискриминаторен начин.

Заклучно со 31.12.2019 година, Договори за испорака и превземање на електрична енергија и моќност имаат вкупно единаесет (11) Економски оператори и тоа:

- 1 ГЕН-И Продажба ДООЕЛ Скопје
- 2 ЕФТ Македонија ДООЕЛ Скопје
- 3 МВМ Партнер ДООЕЛ Скопје
- 4 ДАНСКЕ Комодитис ДООЕЛ Скопје
- 5 ЕВН Трејдинг ДООЕЛ Скопје
- 6 ЕНЕРЏИ Уинд ДОО Струмица
- 7 ЕНЕРЏИ Деливери Солушнс ЕДС ДОО
- 8 ПЕТРОЛ-ЕНЕРГЕТИКА ДООЕЛ Скопје
- 9 У ПОВЕР ДОО експорт-импорт Скопје
- 10 ТЕРНА ЕНЕРЏИ ТРЕЈДИНГ-ТЕТРА ДООЕЛ, Скопје
- 11 МИСТ ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје

Во рамките на своето тековно работење во периодот јануари - декември 2019 АД ЕЛЕМ изврши продажба на 334,77 GWh вишок на електрична енергија со просечна постигната цена од 52,52 EUR/MWh.

План и реализација на продажба на вишоци на електрична енергија и моќност во 2019 година

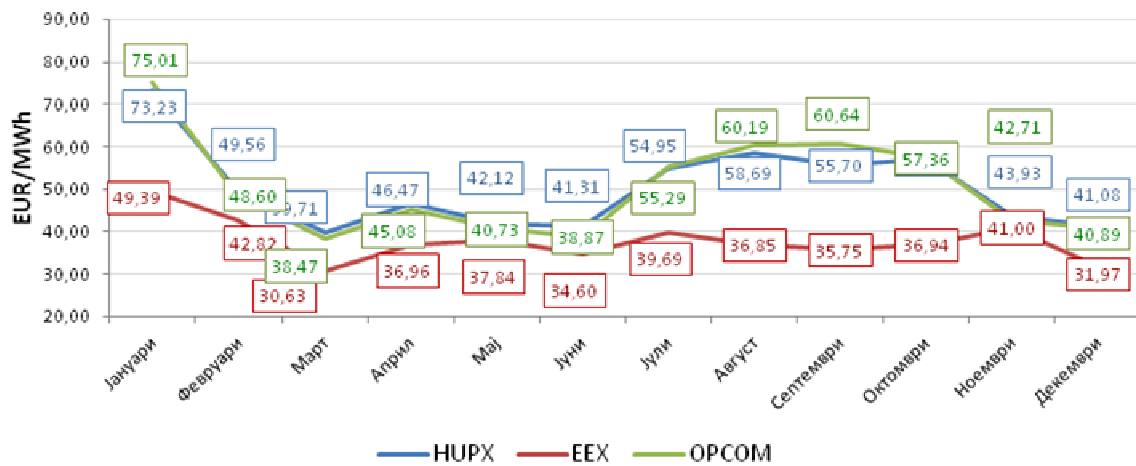

Во следната табела се дадени реализираните просечни цени за band и peak енергија на дневните аукции на берзите NUPX, EEX и OPCOME за период јануари- декември 2019г.

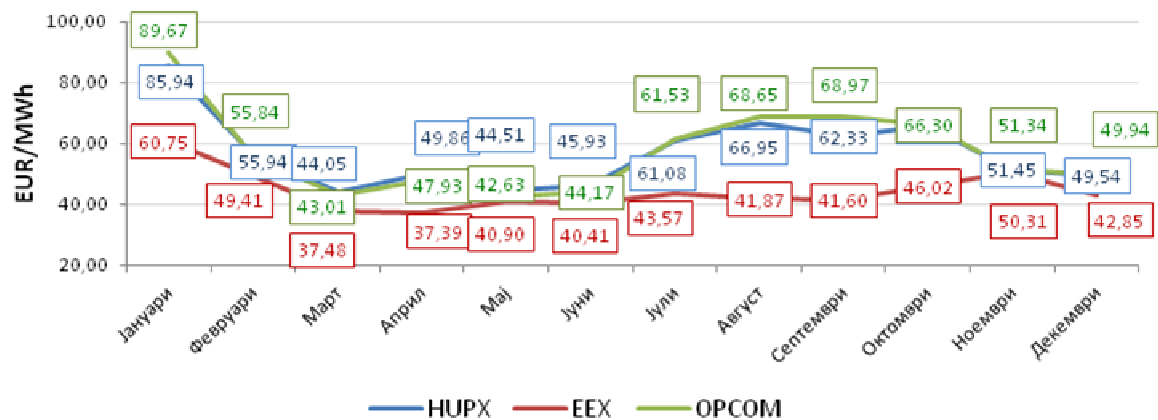
Реализирани просечни цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2018 година

Берза	Реализирана просечна цена	Јануари	Февруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември
HUPX	band	73,23	49,56	39,71	46,47	42,12	41,31	54,95	58,69	55,70	56,98	43,93	41,08
	peak	85,94	55,94	44,05	49,86	44,51	45,93	61,08	66,95	62,33	65,85	51,45	49,54
EEX	band	49,39	42,82	30,63	36,96	37,84	34,60	39,69	36,85	35,75	36,94	41,00	31,97
	peak	60,75	49,41	37,48	37,39	40,90	40,41	43,57	41,87	41,60	46,02	50,31	42,85
OPCOM	band	75,01	48,60	38,47	45,08	40,73	38,87	55,29	60,19	60,64	57,36	42,71	40,89
	peak	89,67	55,84	43,01	47,93	42,63	44,17	61,53	68,65	68,97	66,30	51,34	49,94

Реализирани просечни - band цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2019 година

Реализирани просечни - peak цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2019 година

ЗАКЛУЧОЦИ

- Производството на електрична енергија на АД ЕСМ во 2019 година изнесува 4.231,7 GWh, што во однос на планираните 4.466,7 GWh со планот за производство, претставува реализација од 94,7%.
- Во 2019 година за потребите од електрична енергија за тарифните потрошувачи на Република Македонија испорачани се 3.896,93 GWh, а на слободниот пазар продадени се 334,77 GWh.
- Термопроизводството на електрична енергија за оваа 2019 година изнесува 3.238,8 GWh, и во однос на планот за производство за 2019 година претставува реализација од 105%.

РЕК „Битола“ оствари производство од 3.151,1 GWh (97,3% од вкупното термопроизводство), додека пак РЕК „Осломеј“ произведе 87,7 GWh (2,7% од вкупното термопроизводство).

Во однос на минатата 2018 година производството од термоелектраните е зголемено за 625,8 GWh (23,9%).

Зголеменото термопроизводство се должи и на:

- Оптимизација на производството, односно неповолната хидролошка состојба во текот на целата 2019 година проследена со намалени дотоци на вода во акумулациите, што беше причина планираното производство од хидроелектраните да се надополни со дополнително производство од термоелектраните.
- За постигнување на ова производство, рудниците „Осломеј“, „Суводол“ и „Брод-Гнеотино“, со сета расположлива човечка сила и механизација експлоатирале 5.094 милиони тони јаглен за потребите на термоблоковите.
- Хидропроизводството на електрична енергија за оваа година изнесува 877,1 GWh. Во однос на планот за производство за 2019 година, хидропроизводството е помало за 514 GWh (36,95%).
- Вкупниот годишен доток за 2019 година изнесува 804,4 GWh, што е околу 35% помал од просечниот годишен доток од околу 1.240 GWh. Состојбата на акумулациите на 1 јануари 2019 година изнесуваше вкупно 212 GWh, односно 35% од вкупната акумулација. Неповолните хидролошки параметри во текот на целата 2019 година проследени со намалени дотоци на вода во акумулациите придонесоа за намалено хидропроизводство.
- Паркот на ветерни електрани „Богданци“ во 2019 година произведе 101,8 GWh електрична енергија што во однос на планираните 95,5 GWh претставува натфрлање од 6,6%. ПВЕ „Богданци“ во целост ја оправдува инвестицијата на ветерот како обновлив извор на енергија, и во иднина на годишно ниво се очекуваат околу 100 GWh.
- Продажбата на вишоци на електрична енергија, во согласност со можностите, АД ЕСМ продолжи да ја врши на транспарентен и недискриминирачки начин организирајќи аукции на вишоци на електрична енергија. Во текот на 2019 година продадени се 334,77 GWh електрична енергија, со просечна постигната цена од 52,52 EUR/MWh.

Оваа година направен е Капитален ремонт на ТЕ Битола 2 во периодот од 06.09 до 03.12.2019 година (турбина и генератор, замена на лопатки, извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, ремонт на три напојни пумпи, хидропроба и механичко чистење на кондензатор, чистење на електрофилтерот).

III. СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈА

Секторот за развој и инвестиции своите активности ги реализира преку два Оддели, и тоа:

1. Оддел за развој
 1. Служба за термо објекти и животна средина
 2. Служба за хидро објекти и обновливи извори
 3. Служба за примена на нови технологии
2. Оддел за инвестиции
 1. Служба за проектна документација
 2. Служба за меѓународни процедури, следење договори, финансирање и изработка на инвестициони анализи
 3. Служба за изработка и следење на годишни инвестициски планови (гип)

Во рамките на Секторот за развој и инвестиции во 2019 година се одвиваа следните активности:

РУДНИЦИ

Површински коп Брод-Гнеотино

- Започната е постапка за ЈН за Изработка на истражно-експлоатациони бунари во Брод-Гнеотино (Фаза 2), како континуитет за довршување на сите активности од деталните геолошки и геотехнички доистражувања и испитувања (фаза 1) и изработените Елаборати што произлегоа од доистражувањата кои се затворени со позитивната Ревидентска клаузула.

Рударска опрема за рудници во РЕК Битола

- Подготвена е тендерска документација (технички спецификации, критериуми, дефинирани услови) за реализација на набавката.
- Подготвена е компаративна анализа за исплатливост на рударската опрема.
- Објавен е технички дијалог за јавна набавка преку системот на Бирото за јавни набавки (ЕСЈН), како предфаза пред официјалното објавување на истата, кое што треба да следи по одговарањето на прашањата и коментарите од техничкиот дијалог.
- Објавен е тендер за реализација на набавката.

Јагленово лежиште Живојно

- Во тек е изработка и ревизија на Главен рударски проект за отворање, подготовка и експлоатација на јагленот од Живојно со површинска технологија и изработка на Студија за оцена на влијанието врз животната средина.
- Поднесена е иницијатива за доделување на Концесија за експлоатација на минерална суровина за локалитет Живојно.
- Започната е постапка за ЈН за изведба и надзор на геотехнички истражувања и испитувања за потребите на проектирање на одлагалиште кај јагленовото наоѓалиште.

Пелагониски јагленов басен (прилепско, битолско поле)

- Предвидени се средства во ГИП 2020 година за изведба и постојан оперативен и повремени проектантски надзор на детални геолошки истражни работи во наоѓалиште за јаглен „Славеј“ Прилеп, со изработка на Елаборати и започната подготовка на документација за ЈН.

Заштита на животна средина – РЕК Битола

- Во тек е постапка за ЈН за изработка на Студија за оцена на влијанието врз животната средина од ПЈС Суводол
- Изработен е шестмесечен извештај за спроведени активности во домен на заштита врз животната средина во РЕК Битола, за потребите на договорот за кредитирање за ревитализација и модернизација на РЕК Битола со Deutsche Bank.

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ

Топлификација на Битола, Могила и Новаци – Прва фаза

- Активности со Консултантот за разгледување на можноста за користење на природен гас како гориво
- Потпишан Адендум бр. 1 за изработка на техничка и финансиска анализа на Проектот
- Изработка на Rapid Assessment Report Gas engine CHP/DH-Draft Report
- Согласно Договорот за заем периодот за повлекување на средствата беше заклучно со 31.12.2020. Оттука, (на 20.12.2019 година со арх. бр. 08-6247/1 од) беше доставено барање до КФВ Развојна банка за продолжување на периодот на повлекување и отплата на средства од заемот за Програмата за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија IV, Компонента I: Топлификација на Општина Битола (БМЗ бр. 2016 668 89), согласно Договорот за заем склучен меѓу КФВ, Франкфурт на Мајна и АД Електрани на Македонија (ЕЛЕМ), Скопје на 29 декември 2015 година.
- Добиен е НО за објава на тендер за претквалификации за ЛОТ 1
- Доставени се одговори до консултантот во врска со нерасчистени прашања согласно извештајот на консултантот
- Обезбедено е ново одобрение за градење за магистрален топловод од РЕК “Битола “ до Битола, со придружни објекти.
- Подготовка на тендер техничка спецификација за ЛОТ 1.

ХИДРОЕЛЕКТРАНИ

ХЕ Чебрин

- Финализирање на проектна задача за изработка на Физибилити Студија, вклучително и Студија за оцена на влијание врз животна средина

Регулационен објект на р. Црн Дрим со МХЕ

- Испратен допис до Министерство за култура - Комисија за управување со природното и културно наследство на Охридскиот регион, барање мислења за изработка на Основен проект со Ревизија.
- Испратен допис до Министерство за животна средина и просторно планирање – сектор за води, барање мислења за изработка на Основен проект со Ревизија.,
- Добиен одговор од Министерство за животна средина и просторно планирање – сектор за води, барање за обезбедување на листа на документација за изведба.
- Одржани состаноци со Консултанти за варијантни решенија за изработка на Проектна задача.

Оптимално енергетско искористување на водите од ХЕ Равен во акумулација Козјак

- Формирана Работна група за ажурирање на хидролошки податоци потребни за изработка на физибилити студија.

Сеизмички мониторинг и сеизмичка активност на локации на постојни и идни брани

- Потпишани договори за ЛОТ 1: Сеизмички мониторинг на постојните брани и локациите за новите брани во АД ЕСМ
- ЛОТ 2: Индуцирана сеизмичност на браните Козјак, Света Петка и локацијата Белица
- Координирање на работите за Сеизмички мониторинг – одржување и сервисирање на инструменти за регистрација на силни земјотреси инсталирани на браните: Маврово, Шпилје, Глобочица, Тиквеш, Козјак и Света Петка, и на локации за идните брани: Велес, Чебрин, Криволак и Градец,
- Координирање на работите за Индуцирана сеизмичност на браните Козјак, Света Петка и локацијата Белица.

ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕЕ

Парк на Ветерни електрани Богданци

Договорот за Консултантски услуги ("Consultancy services for post-construction Avian & Bat monitoring for the wind park Bogdanci"- BMZ No. 2009 66 390) е склучен на 5 Октомври 2017 година (наш број 08-5831/1 од 13.10.2017 година) помеѓу АД ЕСМ (Електрани на Северна Македонија) и GEONATURA Ltd, Zagreb, Croatia.

Согласно Договорот:

Изработен е финален извештај (**Final Report**) во декември 2019 година, кој е доставен на одобрување во KfW.

Доставено е барање до МЗШВ за пренамена на катастарска култура- шума, добиено е известување, се чека потпишување на Договор за надоместок со Македонски шуми, како би можело МЗШВ да ни даде пренамена на земјиште со катастарска култура -шуми.

Парк на Ветерни електрани Богданци II фаза

- Потпишан е Договор помеѓу АД ЕСМ и KfW за грант средствата за консултантски услуги на 22.08.2019 година.
- На 11.11.2019 година, Консултантот достави Воведен извештај (Inception report), во декември 2019 година е одобрен Воведниот Извештај.
- На 18.11.2019 година, почната е изработката на Елаборат за оцена на влијание врз животна средина.
- Подготовка на Проектна задача за избор на Консултант за проектот.
- Доставка на Проектна задача до КФВ Развојна банка.
- Потпишување и превод на Договор за заем склучен меѓу КФВ, Франкфурт на Мајна и АД Електрани на Македонија (ЕЛЕМ), Скопје и Договор за гаранција.
- Подмирување на обврската на АД ЕСМ – Скопје кон КФВ Развојна банка за плаќање на Надоместок за управување (Management Fee), согласно доставена фактура по склучениот Договор за заем.

- Техничка и финансиска евалуација на доставена понуда од Фихтнер, во врска со обезбедување консултантски услуги за Програма за енергетски извори и обновливи извори на енергија IV, Компонента II: Ветерен парк Богданци – Фаза II.
- Одлука за избор на Консултантски конзорциум: Фихтнер/Геинг, за обезбедување консултантски услуги за Проектот.
- Потпишување и превод на Договор за финансирање склучен меѓу КФВ, Франкфурт на Мајна („КФВ“) и АД Електрани на Северна Македонија („Примател“), во државна сопственост, Скопје (АД ЕСМ) за експертски услуги на Примателот во рамки на Програмата за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија IV, Компонента II: Парк на ветерни електрани Богданци (БМЗ бр.) финансирана од специјален фонд (Studien- und Beratungsfonds No. 21308) обезбедено од Владата на Сојузна Република Германија.
- Подготовка на предлог-договори за консултантски услуги за Подготвителна фаза и Основни услуги.
- Потпишување и превод на Договор за консултантски услуги меѓу АД Електрани на Северна Македонија (АД ЕСМ), во државна сопственост, Скопје и Конзорциум: Фихтнер ГмбХ и Ко. КГ и ГЕИНГ Кребс унд Кифер Интернешнл и адерс Лтд, на 24 септември 2019 година, за Консултантски услуги за проектна програма енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија IV, Компонента II: Ветерен парк Богданци – Фаза II (Основни услуги), арх. бр. 08-4633/1 од 24.09.2019 година.
- Потпишување и превод на Договор за консултантски услуги меѓу АД Електрани на Северна Македонија (АД ЕСМ), во државна сопственост, Скопје и Конзорциум: Фихтнер ГмбХ и Ко. КГ и ГЕИНГ Кребс унд Кифер Интернешнл и адерс Лтд, за Консултантски услуги за проектна програма енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија IV, Компонента II: Ветерен парк Богданци – Фаза II (Подготвителна фаза), арх. бр. 08-4633/2 од 24.09.2019 година.
- Посета на проектната локација-Богданци од страна на претставници од работната група за Проектот од АД ЕСМ – Скопје и претставници од Консултантскиот конзорциум, 9 октомври 2019 година.
- Одржан почетен (Kick-off) состанок меѓу работната група за Проектот и претставниците од Консултантскиот конзорциум: Фихтнер/Геинг во период 9-10 октомври 2019 година, проектна локација-Богданци.
- Подготовка на Прирачник за Проектот (Project Manual), во врска со начин на комуникација и процедура за доставување на извештаи.
- Подготовка на предлог-Првичен извештај (Inception Report) од страна на Консултантски конзорциум: Фихтнер/Геинг.
- Одржани состаноци меѓу членовите на работната група и претставниците од Консултантскиот конзорциум: Фихтнер/Геинг на 27 и 28 ноември 2019 година, во врска со резултатите од Првичниот извештај и вклучување на дадените забелешки од страна на работната група во конечната верзија на Извештајот.
- Подготовка на документација за претквалификација за инженеринг, набавка и изведба – ЛОТ 1 и ЛОТ 2 за Проектот.

Парк на Ветерни електрани Миравци

- Подготвена е Проектна задача за консултант за изработка на СОВЖС.
- Донесени се одлуки од УО и НО за отпочнување на постапка за задолжување без државна гаранција.
- Усвоена е Анализа за приклучок на ПВЕ Миравци на преносната мрежа изработена од МЕПСО. МЕПСО достави нацрт Студија за приклучок. ЕЛЕМ достави допис до МЕПСО за конечно прифаќање на прелиминарната Студија за приклучок на мрежа. На 06.11.2019 година МЕПСО издаде Решение за приклучување на ПВЕ Миравци на преносната мрежа.
- Изработен е Идеен проект за ПВЕ Миравци

Демонтажа на мерни станици за мерење на брзина и правец на ветар (Миравци, Марвинци и Давидово)

Извршена е демонтажа на мерните станици

НОВИ ЕНЕРГЕТСКИ ИЗВОРИ

Фотонапонска електрана Осломеј 1 – 10 MW

- Техно економска анализа
- Доставена понуда за финансирање до домашни и интернационални банки
- Направен избор на кредитор
- Поставени пиранометри за мерење на сончева ирадијација
- Потпишано писмо за намера со ЕБОР
- Due dilligence од ЕБОР за технички, финансиски, правни и аспекти на животната средина
- Избрана локација за фотонапонската електрана
- Изработен финален извештај за оценка на локациските услови
- Изработен елаборат за оценка на влијание врз животната средина и одобрен од Министерството за животна средина и просторно планирање
- Изработени документи за менаџмент на животната средина и социјалните аспекти
- Усогласен Term Sheet со услови за договор за заем
- Анализа за приклучок во ЕЕС од страна на МЕПСО
- Направен избор на техничко решение за приклучок на ЕЕС
- Изработено идејно решение за фотонапонска електрана
- Подготовка на нацрт Договор за заем
- Превод на нацрт Договор за заем
- Потпишување на Договор за заем меѓу АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје и ЕВРОПСКА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ на 4 јануари 2019 година (арх. бр. 02-75/2 од 04.01.2019 година)
- Подмирување на обврската на АД ЕСМ – Скопје кон ЕБОР за плаќање на еднократна провизија (front-end commission) во износ од 1.25% од Заемот, согласно доставена фактура по склучениот Договор за заем.
- Подмирување на обврските на АД ЕСМ – Скопје кон ЕБОР за плаќање на камата од 0.75% за неповлечените средства од заемот (Commitment Charge), согласно доставени фактури по склучениот Договор за заем.
- Подмирување на обврските на АД ЕСМ – Скопје кон ЕБОР за плаќање на патни, правни и други трошоци, согласно доставени фактури по склучениот Договор за заем.
- Доставување на потребна документација до Адвокатско друштво Поленак, како доказ за исполнување на предусловите од страна на АД ЕСМ – Скопје согласно Дел 4.01 од Договорот за заем, со цел прва исплата на средства од заемот.
- Отпочнување на постапка за назначување на полномошник за прием на писмена потврда (Process Agent).
- Изработена тендерска документација
- Објавен тендер за „клуч на рака“ Изведувач
- Потпишан договор со „клуч на рака“ Изведувач – Girisim Elektrik A.S.
- Предаден е проект за инфраструктура за пристапен пат до фотонапонската електрана Осломеј 1, добиени се забелешки од МТВ, постапено е по забелешките, се чека на промена на катастарка култура -река и елаборат за животна средина.
- Одобрена е планска програма на ДУПД за фотоволтаичната електрана Осломеј 1, во постапка е добивање на мислења и согласности, и предавање на ДУПД до МТВ.

Фотонапонска електрана Осломеј 2 - 10 MW

- Заклучок на УО 02-2172/96/3 од 23.04.2019 година за прифаќање на Информацијата за финансирање на изградба за проектот и усвоена на НО 02-2542/27/5 од 22.05.2019 година.
- Информацијата не е доставена до Влада на РСМ
- Изработена е Анализа за приклучок на преносна мрежа (МЕПСО)
- Изработен е Елаборат за влијание на проектот врз животната средина. МЖСПП издаде Решение за одобрување на Елаборатот
- Не е реализирана изработката на ФС - позицијата не се реализира бидејќи е изработена Техничка Проценка на проектот (Technical Due Diligence) од страна на ЕБОР, за првиот проект ФЕ Осломеј 1, кој е основа за ФЕ Осломеј 2
- Одлуките УО 02-2172/96/3 од 23.04.2019 и НО 02-2542/27/5 од 22.05.2019 година се ставени вон сила
- Заклучок на УО 02-5940/128/11 од 12.12.2019 година за прифаќање на Информацијата за реализација на проектите: Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 10MW во кругот на РЕК Осломеј – ФЕ Осломеј 2 и Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 2x10MW во кругот на РЕК Битола - ФЕ Битола 1 и 2.
- Во подготовка Тендерска документација со техничка спецификација за објава на јавна набавка.
- Објавен е тендер за ЈПП Осломеј 2x 40 MW(50 MW), подготовка на договор за ЈПП, отпочнато со изработка на ажурирана геодетска подлога и одржан состанок со АПП во врска определување на носење на тип на урбанистичко планска документација.

Фотонапонска електрана Битола - 20 MW

- Заклучок на УО 02-2172/96/3 од 23.04.2019 година за прифаќање на Информацијата за финансирање на изградба за проектот и усвоена на НО 02-2542/27/5 од 22.05.2019 година.
- Информацијата не е доставена до Влада на РСМ
- Заклучок на УО 02-5940/128/11 од 12.12.2019 година за прифаќање на Информацијата за реализација на проектите: Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 10MW во кругот на РЕК Осломеј – ФЕ Осломеј 2 и Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 2x10MW во кругот на РЕК Битола - ФЕ Битола 1 и 2.
- Изработка на Анализа за приклучок на преносна мрежа (МЕПСО)
- Изработен е Елаборат за влијание на проектот врз животната средина. МЖСПП издаде Решение бр. УП1-11/4-1425/2019 за одобрување на Елаборатот.
- Во подготовка Тендерска документација со техничка спецификација за објава на јавна набавка.
- Изработена е ажурирана геодетска подлога за ФЕЦ Битола и подготовка за изработка на урбанистичко планска документација.

КРОСБОУ (CROSSBOW)

- Учество во проектот за испитување на можностите за менаџирање на различни видови обновливи извори на енергија, како и изнаоѓање на соодветни решенија за складирање на енергијата добиена од нив, со што би се овозможил транснационален пазар за продажба на поголеми количини електрична енергија. Учество на работилници во Романија и Словенија.
- Редовни интерни состаноци и учество на on-line работилници и состаноци за дефинирање и развивање на пакетите WP5, WP 6, WP7, WP17, WP18 и WP19
- Изработка на документи за пакетите WP2, WP5, WP 6, WP7, WP17, WP18 и WP19. Ревизија и коментари на изработените документи.
- Подготовка на предлог-експерименти на ЕСМ во рамки на проектот.

ОСТАНАТО

Консултантски услуги од областа на електротехничките и информациските технологии, градежништво, машинство и рударство

- Учество во работно тело за спроведување на договорите со консултантите за период 30.05.2017 – 30.05.2019 година.
- Извршени се консултантски (стручни) услуги со давање мислења за сите фази од областите: градежништво, машинство, електротехничките и информациските технологии и рударство. Изработени се: проектни задачи, проектни програми, извештаи, програми за истражувања, ревизии на елаборати, теренски мерења, лабораториски испитувања, испитувања на терен и други услуги согласно обврските од договорите.
- Подготовка на нова ЈН за консултантски услуги од областа на електротехничките и информациските технологии, градежништво, машинство и рударство.

Ресертификација на стандард ИСО 9001:2015

Во текот на годината континуирано се спроведуваа активности со цел имплементација на стандардот за **управување со квалитет согласно ИСО 9001:2015**.

Подготвена е техничка документација за постапка за Јавна набавка за (Ре)сертификација на системот за управување со квалитет согласно ИСО 9001:2015.

Ресертификација на стандард ИСО 14001:2015

Во текот на годината континуирано се спроведуваа активности со цел имплементација на стандардот за управување со животна средина согласно ИСО 14001:2015.

Направена е (Ре)сертификација на системот за управување со животна средина согласно ИСО 14001:2015.

Ресертификација на стандард OHSAS 18001:2007

Во текот на годината континуирано се спроведуваа активности со цел имплементација на стандардот за управување со безбедност и здравје при работа согласно OHSAS 18001:2007.

Направена е Ресертификација на стандард OHSAS 18001:2007.

Годишни инвестициски активности

Изработен е Извештај за реализација на инвестициските активности за 2019 година и доставен на усвојување на УО и НО.

Изработен е Годишен извештај за инвестиции во основни средства за 2019 година за Државен завод за статистика – Скопје.

Изработени се месечни извештаи за реализација на инвестициски активности за инвестициски вложувања и извршена е комплетна проверка на тендерската документација која вклучува услови за тендерски постапки и технички спецификации.

Изработени се Извештаи за реализација на инвестициските активности за 2019 година - квартално.

Следење на реализацијата на Годишната инвестициска програма за 2019 година на АД ЕСМ за сите производни подружници и сектори во дирекција.

Изработена е Предлог Годишна инвестициска програма за 2020 година и усвоена на УО и НО.

Доставени се податоци за план и реализација на Инвестициската програма до Регулаторна Комисија.

Доставени се квартални Извештаи за реализација на инвестиции за 2019 година до ДЗС.

Изработени и доставени се податоци до Регулаторната комисија за енергетика за утврдување на регулиран максимален приход за 2019 година.

Изградба на нов административен објект - „Деловна зграда на АД ЕСМ“ на ул. Македонија бб во Скопје

Учество во комисија за техничка поддршка на проектот во градба.

Поднесено е барање за измени во тек на градба.

Реконструкција и доградба на фасада за управна зграда на ЕВН Македонија и АД ЕСМ

Учество во комисија за техничка поддршка на проектот во градба.

Останати активности

Учество во комисија за вршење интерен технички преглед на Рехабилитација на испорака и инсталација на опрема за мониторинг на брани.

Учество во работна група за имплементација на капитални проекти и модернизација на објекти на ЕСМ ТУРС.

Изработена е ажурирана геодетска подлога за Санација на пристапен пат с. Нова Брезница - ХЕ Козјак.

Превод на англиски јазик - План за развој и инвестиции за период од 2018 до 2022 година.

- **Потпишан е договор за изработка на геодетски елаборати, урбанистичко планска документација и елаборати за животна средина**
- Изработен е и предаден проект за инфраструктура за пристапен пат од с.Нова Брезница до ХЕ Козјак,декември 2019

Имот на АД ЕСМ

Учество во работна група за решавање на инфраструктурните и други објекти за легализација

Изработени се геодетски елаборати за инфраструктурни и други објекти на АД ЕСМ за легализација. Истите се предадени во Министерство за транспорт и врски.

Поради немање на одговор од страна на МТВ во врска со предадените геодетски елаборати за легализација на објектите на А.Д.ЕСМ, до предвидениот рок 31.12.2018, а истекување на постојниот Договор со ГЕО ЛЕНД, беше побарано да се склучи Анекс кон Основниот Договор со продолжување на временската рамка, односно негова активност при добивање на можни забелешки истите да се отклонат од страна на геодетската фирма, согласно Основниот договор.

Демонтажа на мерни станици за мерење на брзина и правец на ветар (Миравци, Марвинци и Давидово)

Извршена е евалуација, избор и потпишан е договор со изведувачот.

Извршена е демонтиража на мерните станици за мерење на брзина и правец на ветар на микролокации во Давидово, Миравци и Марвинци, демонтираните мерни станици се транспортирани во Подружница Енергетика, како неупотребливи после 10 годишна изложеност на надворешни влијанија.

IV. СЕКТОР ЗА КОМЕРЦИЈАЛНИ РАБОТИ

Секторот за комерцијални работи се состои од два Оддела:

- **Оддел за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи**
- **Оддел заеднички набавки**

1. ВОВЕД

Основна карактеристика на работата во Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи во тек на 2019 година е:

реализацијата на редовни и вонредни комерцијални задачи во делот на купопродажба и наплата на електрична енергија како и мерење и контрола на произведената, испорачаната и превземена електрична енергија,

Во текот на 2019 година вработените на Одделот активно учествуваа во процесите на продажба на вишоци на електрична енергија, согласно Правилата за продажба на вишоци за 2019 година, во делот на постапките за избор на најдобар понудувач како и фактурирање на испорачаната електрична енергија со авансни и конечни фактури.

Техничките лица во Одделот задолжени за следење на исправноста на мерните уреди (пресметковни и контролни), беа ангажирани со контрола и анализа на точноста на контролните/пресметковните мерења и сами или заедно со стручни лица од АД МЕПСО или ЕВН Македонија, вршеа контролни и корективни интервенции.

Реализација на планот за работа во 2019 година

Работењето на Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи, Сектор за комерцијални работи, во 2019 година, може да се следи преку:

реализација на основните задачи за пресметковни периоди од еден календарски месец

реализација на други (повремени) работни задачи од делокругот на работи поврзани со дефинирани проекти и термини на извршување.

I. Основни задачи за пресметковни периоди од еден календарски месец

Во секој пресметковен период од еден календарски месец, вработените ги извршиле следните активности:

Пресметка и контрола на:

производство на електрична енергија (брuto, нето) од хидро, термо, когенеративни и ветерни електрани врз основа на очитувања на пресметковни и контролни броила.

набавка на електрична енергија од повластени производители,

продажба на електрична енергија за потребите на Снабдувачот во краен случај со електрична енергија (ЕВН Македонија) до 30.06.2019 година, односно Универзален снабдувач ЕВН Хоме почнувајќи од 01.07.2019 година.

продажба на системски услуги на АД МЕПСО како Оператор на електроенергетскиот систем, сопствена потрошувачка на производните капацитети врз основа на очитувања на соодветни броила,

продажба на електрична енергија за потребите на подружница Енергетика како Снабдувач во краен случај со електрична енергија и Оператор на електро дистрибутивен систем, продажба на електрична енергија на потрошувачи кои вршат дејност од јавен интерес, продажба на електрична енергија на потрошувачи кои вршат дејности во рамките на производните погони на АД ЕСМ, продажба на вишоци на електрична енергија, контрола на фактурите за набавена електрична енергија и системски услуги од сите добавувачи,

контрола на фактурите за извршени услуги за управување со пазар и пренос на електрична енергија од страна на АД МЕПСО и МЕМО ДООЕЛ;

Изработка и контрола на:

фактури за продажба на електрична енергија по сите основи, согласно Законот за енергетика и соодветните подзаконски акти,
фактури за продажба на системски и други услуги,
фактури по други основи,

Следење на:

реализацијата на Електроенергетскиот биланс во делот на производството на електрична енергија од производствените капацитети на АД ЕСМ.
наплатата на фактурите од продадена електрична енергија и системски услуги и фактури по други основи

Пресметка на електрична енергија (активна и реактивна) и моќност по пресметковни и контролни броила како и следење на исправноста на мерењето на електричната енергија.

Изработка на биланси на електрична енергија по производни капацитети, трафостаници и разводни постројки.

Усогласување на пресметковни податоци со соодветните служби на АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ како и со сите други добавувачи и купувачи на електрична енергија.

Изработка и доставување до секторите во Дирекција, Регулаторната комисија за енергетика, Државен завод за статистика како и до други надлежни органи, Месечен извештај во кој се презентирани сите потребни податоци за:

производство на електрична енергија (од термо, хидро, когенеративни и ветерни),
набавка на електрична енергија од повластени производители до 30.06.2019 согласно лиценца за снабдувач во краен случај,
продажба на системски услуги за потребите на АД МЕПСО,
продажба на електрична енергија на ЕВН Македонија како снабдувач во краен случај со електрична енергија до 30.06.2019 односно на Универзалниот снабдувач ЕВН Хоме од 01.07.2019.
продажба на електрична енергија на подружница Енергетика како снабдувач во краен случај со електрична енергија и оператор на електро дистрибутивен систем.
продажба на електрична енергија на потрошувачи поврзани на преносниот систем кои вршат дејност од јавен интерес (ТЕЦ Неготино),
продажба на електрична енергија на потрошувачи кои вршат дејност во рамките на производните подружници на АД ЕСМ,
продажба на вишоци на електрична енергија,
продажба на други услуги,
сопствена потрошувачка на производните капацитети,
биланс на ел.енергија по трафостаници и разводни постројки,
реализација на планирано производство на електрична енергија,
преглед на излезни фактури по сите основи,
преглед на пресметан данок во излезните фактури,
преглед на влезни фактури по основ системски услуги, услуги за пренос и управување со пазар на електрична енергија, и набавена електрична енергија од повластени производители,
наплата на електрична енергија по фактури за АД МЕПСО, МЕМО ДООЕЛ и ЕВН Македонија односно ЕВН Хоме.
други енергетско-финансиски податоци.

Изработка на месечни прегледи за данок на додадена вредност:

на излезни фактури за продажба на системски услуги, електрична енергија и моќност, по сите основи,
на излезни фактури подруги основи,

Изработка на прегледи за влезни фактури по основ системски услуги, услуги за пренос и управување со пазар на електрична енергија ,

Изработка на опомени за неплаќање на издадени фактури и превземање на мерки за наплата (спогодување, утужување и сл.) за сите купувачи.

Одредени показатели за извршените работни задачи во Одделот кои можат да се квантифицираат, се дадени во следната табела:

р.бр.	опис	за 2019 година
1.	број на пресметки и контроли на регистрирана електрична енергија и моќност од пресметковни и контролни броила	2200
2.	изготвени фактури за продажба на електрична енергија и системски услуги	620
3.	изготвени фактури по други основи	140
4.	изготвени месечни прегледи на ДДВ по излезни фактури	24
5.	изготвени извештаи (месечни, интерни, годишни)	13
6.	извршена проверка и прием или враќање на влезни фактури за набавена електрична енергија, системски услуги, услуги за пренос и управување со пазарот на електрична енергија и сл.	120

Организирање и следење на мерењето на електричната енергија:

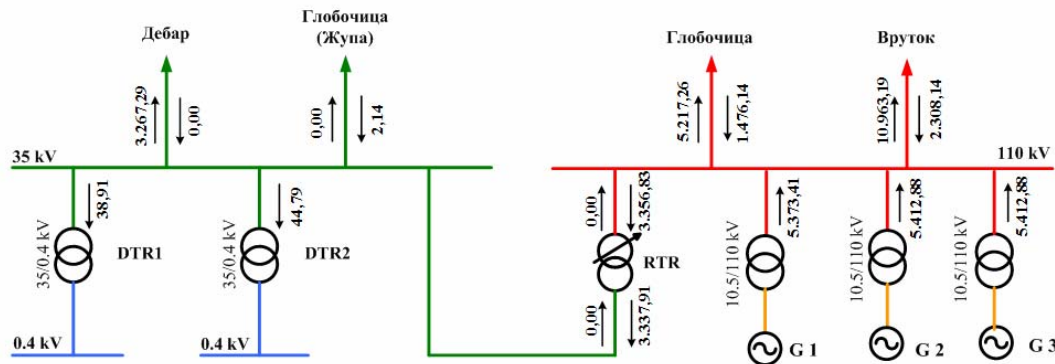
споредба на пресметката на електрична енергија по пресметковни и контролни броила како и следење на исправноста на мерењето на електричната енергија,
следење на исправноста на пресметковните и контролните уреди,
редовна и вонредна контрола на мерните уреди заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ и потрошувачите,
замена на броила, монтажа на нови броила, параметрирање, заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ односно испорачателот на мерна опрема, испитување на пресметковните и контролните уреди при констатирано неисправно мерење заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ и потрошувачите,
изработка на биланси на електрична енергија по производни капацитети, трафостаници и разводни постројки,
припрема на потребна техничка документација за баждарење на броилата во сопственост на АД ЕСМ, согласно законските прописи,
пресметка на загуби на електрична енергија од генератор до точка на прием, како и загуби на 35 KV ,
следење на загуби во преносниот и дистрибутивниот систем,
водење и ажурирање на целокупната документација на сите мерни уреди од интерес на Одделот,
изработка и корекција на шеми на мерни уреди.

Во продолжение е даден изгледот на една шема (од вкупно 11) со енергетски биланси што секој месец се изготвуваат за одреден произведен капацитет или група производни капацитети, на основа на реални читувања на броилата:

БИЛАНС И ТОКОВИ НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

ХЕЦ „ШПИЛЈЕ“

мај, 2019

Име	Точка на прием на ел. енергија	Точка на испорака на ел. енергија	Разлика	
	[MWh]	[MWh]	[MWh]	%
ДВ „Глобочица (Жупа)“	2,14	0,00		
ДВ „Дебар“	0,00	3.267,29		
DTR 1	0,00	38,91		
DTR 2	0,00	44,79		
RTR	3.337,91	0,00		
Вкупно	3.340,05	3.350,99	-10,94	-0,33%

Име	Точка на прием на ел. енергија	Точка на испорака на ел. енергија	Разлика	
	[MWh]	[MWh]	[MWh]	%
ДВ „Глобочица“	1.476,14	5.217,26		
ДВ „Вруток“	2.308,14	10.963,19		
G 1	5.373,41	0,00		
G 2	5.412,88	0,00		
G 3	4.971,56	0,00		
RTR	0,00	3.356,83		
Вкупно	19.542,13	19.537,28	4,85	0,02%

Оддел за купопродажба и мерње на електрична енергија

Стручни мислења, анализи и предлози

Во текот на 2019 година, вработените од Одделот активно учествуваа во разрешување на спорови по основ на излезни и влезни фактури како и по други основи, независно дали истите се водеа пред надлежен Суд, Регулаторната комисија за енергетика, или меѓу АД ЕСМ и друга заинтересирана страна.

Одделот учествуваше во припремата на повеќе протоколи за соработка, договори и анекси, во врска со купопродажба на електрична енергија.

Во своето делување Одделот оствари соработка со стручни лица од други сектори од Дирекцијата на АД ЕСМ, подружници, купувачи, добавувачи и други институции. По барање на Директорот и Управниот одбор, Одделот изработуваше и даваше стручни мислења и предлози.

Принципи на реализација на обврските

Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи, работните задачи ги вршеше врз основа на законските и подзаконските акти кои ја покриваат областа на енергетиката, финансиското и комерцијалното работење, мерењата како и други сегменти од интерес на АД ЕСМ, Одлуки на УО на АД ЕСМ, на Влада на РМ поврзани со работењето на Одделот, на Регулаторната комисија за енергетика, купопродажни договори за електрична енергија, Мрежни правила и останати упатства за комерцијално работење.

За целосна и успешна реализација на работните задачи, Одделот изработуваше нови и/или ги надополнуваше постоечките процедури и други придружни документи (обрасци и сл.) на основа на законските одлуки и ставови на органите на управување на АД ЕСМ, подготвуваше и доставуваше предлози до УО, подготвуваше и бараше стручни мислења од Регулаторната комисија за енергетика.

Одделот во целост ги почитуваше и спроведуваше обврските кои произлегуваат од законските акти и прописи, одлуките на УО на АД ЕСМ, одлуките на Регулаторната комисија за енергетика, одлуките на Владата на РМ, како и други интерни процедури за работа. Истовремено, Одделот даваше мислење и учествуваше во донесувањето на предлози за измена на подзаконските акти и прописи потребни за реализација на продажбата како и мерењето на електричната енергија.

Некои поважни показатели од областа на купопродажба и мерење на електрична енергија за 2019 година

Од податоците прикажани во табелите, составен дел на Годишниот извештај за производство и купопродажба на електрична енергија во 2019 година, изработен во Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија како резултат од редовните деловни активности на вработените, произлегуваат одредени поважни показатели од областа на купопродажбата односно мерењето на електрична енергија за 2019 година:

- ✓ Во согласност со обврските на АД ЕСМ доделени со одлуки на Регулаторната комисија за енергетика, а согласно одредбите на Законот за енергетика, во 2019 год. се набавени:
системски услуги од ТЕЦ Неготино, по основ склучен договор, во вредност од 93.385.584,00 денари (без ДДВ),
електрична енергија откупена од повластени производители, во вредност од 2.054.084,00 денари (без ДДВ).
- ✓ Во 2019 година се фактурирани системски услуги во вкупен износ од 938.061.276,00 денари (без ДДВ).
- ✓ Вкупно фактурираната електрична енергија за 2019 година (без сопствената потрошувачка на производните капацитети) изнесува 4.071.177.677 kWh со вредност од 10.005.721.998,00 денари (без ДДВ).
- ✓ Сопствената потрошувачка на електраните во 2019 година (заедно со рудниците) пресметана на основа на изворни измерени податоци изнесува 431.543.973 kWh од кои 430.447.119 kWh се од сопствено производство, а остатокот преку снабдување.
- ✓ Износот на интерно фактурираната електрична енергија за сопствени потреби, за 2019 година, изнесува 985.040.545,00 денари (без ДДВ).
- ✓ Во 2019 година, АД ЕСМ преку ветерната електрана произведе и продаде 101.807.280 kWh енергија со повластена цена во вкупен износ од 557.415.485,00 денари.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ

Според утврдените задолженија, поставените задачи и својата поставеност и екипираност, основна задача на Одделот е извршување на јавните набавки за потребите на АД ЕЛЕМ- Скопје.

Својата работа во овој домен, се заснова, воглавно на Законот за јавни набавки и интерните акти на Друштвото (Упатството за начинот на спроведување на постапките за јавни набавки во АД ЕСМ, Планот за јавни набавки кој вклучува јавни набавки за тековно работење - ТЕК и јавни набавки за инвестиции - ГИП; Финансискиот план и друго.)

Во реализацијата на набавките покрај Одделот за заеднички набавки, набавки се вршат и преку соодветните служби на подружниците на АД ЕСМ – Скопје и заради тоа во овој Извештај дадени се соодветни податоци за набавките реализирани од страна на Одделот за заеднички набавки (во прегледот Дирекција) и во секоја Подружница посебно.

Во понатамошниот текст, податоците и анализите кои се направени се однесуваат на вкупните набавки реализирани преку Одделот за заеднички набавки (Дирекција) и сите останати Подружници.

Во разгледуваниот период (01 Јануари 2019 – 31 Декември 2019) јавните набавки во АД ЕЛЕМ се одвиваа согласно Годишниот план за јавни набавки за 2019 година (ГПЈН), усвоен од Управниот Одбор на АД ЕЛЕМ – Скопје, со Одлука бр. бр.02-6646/73/2 од 17.12.2018г, одобрена од Надзорен Одбор со одлука бр.02-6611/22/9 од 19.12.2018, на износ од 5,656,610,286.00 ден.

Согласно Одлуката од Управен Одбор 02-4674/120/8, од 30.09.2019г, Годишниот план за јавни набавки за 2019 година (ГПЈН) по тековно работење (ТЕК) е намален за 700,463,055.00 ден.

Согласно заедничкиот преглед на ГПЈН за 2019 за ТЕК и ГИП (технички споени) ГПЈН за 2019, намален за износот од претходниот став, е на износ од 13,695,557,231 ден од кои:

4,956,447,231.00 за тековно работење (ТЕК)

8,739,410,000.00 за инвестиции (ГИП)

Оперативната реализација на набавките се одвиваше според утврдените процедури и расположивите финансиски средства на АД ЕЛЕМ.

Согласно Законот за јавни набавки, набавките се делат на :

- набавки на стоки
- набавки на услуги
- набавки на работи

и во Збирниот преглед на јавни набавки (Прилог 3.1.), вредностите соодветно се дадени.

Во Прегледот дадени се и податоци за бројот и вредноста на јавните набавки кои се извршуваат според ГИП (Годишна Инвестициона Програма) а се реализираат согласно Законот за јавни набавки, како и според Планот за тековно одржување (План за набавка на стоки, услуги и работи за тековно работење –ТЕК).

Според природата на работата не е можно, сите постапки започнати во една година да бидат и завршени во истата година така што, во разгледуваниот период (2019 година) постапувано е и по вакви постапки - кои се започнати во претходната 2018 година а кои се решени во 2019 година. Ваквите постапки се посебно дадени во првиот дел од Збирниот преглед (Прилогот бр.3.1).

Вредностите на овие набавки се влезени во Планот за 2018година така што, анализата за реализацијата на Планот за 2019 е направена без вклучување на вредноста на овие набавки.

Согласно ИСО процедурите на АД ЕЛЕМ, иницијален документ за започнување на одредена постапка, документот “БАРАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА НАБАВКА”. Евиденцијата на ваквите документи е електронска поврзана и со Годишниот план за јавни набавки така што, на овој начин се следи и неговата реализација, преку интерен софтвер во Одделот за заеднички набавки.

Според доставениот **Збирен преглед на јавни набавки за АД ЕЛЕМ – Скопје (Прилог 3.1)** може да се констатира следното:

- Вкупен број на регистрирани јавни набавки 976
- Вкупен број на јавни набавки кои се решени во разгледуваниот период – има склучен договор по јавната набавка 452

Во овие бројки влезени се сите набавки за кои постои обврска за нивна регистрација/објава во регистарот за јавни набавки односно, согласно Законот за јавни набавки.

Разликата од 524 јавни набавки (976-452=524) се должи на тоа што, таквите предмети се во некоја друга фаза од реализација (во фаза на евалуација=84 постапки, крајниот рок за доставување на понуди е после 31.12.2019 = 134 постапки, поништени постапки=299, сторнирани постапки – кои воопшто не се реализираат и за кои нема потпишана одлука за јавна набавка =7 постапки).

Во следната Табела бр.1 даден е преглед на планирани и одобрени согласности за започнување на постапка за јавна набавка согласно ГПЈН за 2019г, за период 01.01.2019г до 31.12.2019

Табела бр.1

Р.бр.	Месец	Планирани ЈН		Одобрени согласности за ЈН	
		број	износ	број	износ
1	Јануари	405	4.159.929.810,00	7	54,810,000.00
2	Фебруари	214	2.108.415.612,00	82	773,812,176.00
3	Март	183	3.660.359.493,00	135	798,252,194.00
4	Април	109	212.234.134,00	46	65,719,404.00
5	Мај	87	973.610.000,00	53	471,023,736.00
6	Јуни	64	290.356.000,00	40	87,914,765.00
7	Јули	37	1.222.599.396,00	55	710,744,136.00
8	Август	19	44.904.864,00	41	154,340,032.00
9	Септември	50	713.428.020,00	31	36,185,127.00
10	Октомври	22	205.999.902,00	42	144,655,125.00
11	Ноември	18	3.620.000,00	198	1,384,457,812.00
12	Декември	2	100.100.000,00	305	3,858,265,200.00
Вкупно		1210	13.695.557.231,00	976	7,288,834,000.00

Според расположивите податоци, реализацијата на Планот за јавни набавки (за ТЕК) е следна:

Табела бр.2

План 2019 (ТЕК)	Реализирани јавни набавки (според склучени договори за ТЕК) за 2019	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН за ТЕК) за 2019
4,956,447,231.00	745,614,295.98	4,163,688,655.00
Процент на реализација	15.00%	84.00%

Од споредбата во претходната табела се гледа дека:

Планот за ЈАВНИ НАБАВКИ за тековно одржување за 2019г е реализиран со 15.0%, по однос на вредноста на склучени договори додека, според вредноста на одобрени согласности за ЈН, процентот изнесува 84.00%.

Според податоците од Прилог 3.1, реализацијата на Планот за јавни набавки во делот на ГИП е следна: вкупната вредност на склучени договори за ГИП изнесува: 1,876,811,304.61.

Според овие податоци реализацијата на Планот за јавни набавки (за ГИП) за 2019г е следна:

Табела бр.3

План 2019 (ГИП)	Реализирани јавни набавки (според склучени договори за ГИП) за 2019	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН за ГИП) за 2019
8,739,410,000.00	1,876,811,304.61	3,563,879,000.00
Процент на реализација	21.00%	41.00%

Од споредбата во претходната табела се гледа дека:

Планот за ЈАВНИ НАБАВКИ за ГИП за 2019година е реализиран со 21.00% по однос на вредноста на склучени договори додека, според вредноста на одобрени согласности за ЈН за ГИП, процентот изнесува 41.00%.

Вкупната реализација на ГПЈН (ТЕК +ГИП) за 2019 година изнесува

Табела бр.4

План 2019 (ТЕК + ГИП)	Реализирани јавни набавки (според склучени договори за ТЕК + ГИП)	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН ТЕК +ГИП) за 2019
13,695,857,231.00	2,622,425,600.59	7,727,567,655.00
Процент на реализација	19.00 %	56.00%

3. КРАТКА АНАЛИЗА НА ВКУПНИТЕ НАБАВКИ ВО ОДНОС НА ПРЕТХОДНАТА 2018 ГОДИНА:

Вкупниот број и вредноста на сите јавни набавки (ТЕК+ГИП) во 2018 и 2019 година, за ист период, дадена е во следната табела:

Табела бр.5

	2018	2019	2019/2018
Вкупен број на регистрирани јавни набавки	663	976	147,21%
Вкупен број на јавни набавки (решени предмети со склучен договор)	319	452	141,69%
% на реализација	48.11%	46.31%	/
Вкупна вредност на сите јавни набавки (решени во разгледуваниот период)	2,201,686,276.46	2,622,425,600.59	119,11%

Од Табелата бр.5 може да се заклучат неколку работи:

- Вкупниот број на регистрирани јавни набавки, и респективно нивната реализацијата (решени јавни набавки за кои има склучен договор) бележи значително зголемување во 2019 година споредено со 2018 година, околу 47% односно 42% соодветно.
- Најрелевантен за споредба е податокот за “процентот на реализација”, кој покажува, дека ефикасноста на решавање на јавните набавки во 2019 година изнесува 46,31%, што споредено со 2018 година кога изнесувала 48,00%, значи овој показател има мал надолан резултат но сепак може да се смета дека е на нивото од претходната година.
- Во поглед на вредноста на вкупно решените јавни набавки (ТЕК и ГИП) има зголемување односно, вредноста од 2019 година е за цца 19% повисока од вредноста во 2018 година. Овде треба да се нагласи, дека во споредбата на бројките треба да се имаат во предвид следните нешта: самиот износ на ГПЈН во 2019 година е значително понизок во однос на оној од 2018 година (13,695,557,231.00 /15,067,353,361.87); исто така треба да се знае дека одреден договори со значителни износи може значително да влијаат на вкупните бројки, а склучувањето на таквите договори немора да биде во секоја година. Такви се договорите за ископи, ангажирање на надворешна механизација, ремонтни активности, мазут, договори за набавка на одредени основни средства со голем износ и слично.

Во следната табела дадена е распределбата на договорите потпишани по јавни набавки согласно Законот за јавни набавки и тоа по стоки, услуги и работи.

Табела бр.6

	2018	2019	2019/2018 %
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на стоки и нивна вредност	202	287	142,08%
	1,248,778,579.03	539,599,578.61	43,21%
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на услуги и нивна вредност	110	153	139,09%
	736,203,387.43	1,679,676,843.98	228,15%
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на работи и нивна вредност	7	12	171,43%
	216,704,310.00	403,146,178.00	186,04%

Последното појаснување кое го дадовме за претходната табела (табела 5), а кое се однесува на споедбите/отстапувањата на бројките од оваа со претходната година, целосно важат и за оваа табела.

Во следната табела е дадена распределбата на договорите потпишани по јавни набавки во 2018 и 2019 година, по ТЕК и ГИП:

Табела бр.7

	2018	2019	2019/2018 %
Број на јавни набавки кои се реализирани по ГИП и нивна вредност	49	252	514.29%
	275,709,137.00	1,876,811,304.61	680.72%
Број на јавни набавки кои се реализирани по ТЕК и нивна вредност	270	200	74.07%
	1,925,977,139.46	745,614,295.98	38.71%

Од претходната табела (Табела 6) може да се заклучи, дека има одредени отстапувања на споредуваните податоци. И тука би нагласиле, дека објаснението што го дадовме за претходните табели (5 и 6) а кое се однесува на споедбите/отстапувањата на бројките од оваа со претходната година, целосно важат и за оваа табела .

Во следната табела (бр.8) дадена е анализа за жалби по спроведени јавни набавки на ниво на АД ЕСМ.

Прегледот на жалби е даден во Прилог бр.3.2

Табела бр.8

	2018	2019	2019/2018 %
Вкупен број на решени предмети (тековен+претходен период)	442	610	138.01%
Вкупен број доставени жалби по јавни набавки	28	31	110.71%
Отфрлени жалби од Комисијата за жалби	19	9	47.37%
Прифатени жалби од Комисијата за жалби	9	21	233.33%
Процент на доставени жалби	6.33%	5.08%	/
Процент на отфрлени жалби од Комисијата	67.86%	32.26%	/
Процент на прифатени жалби од Комисијата	32.14%	67.74%	/

Во оваа анализа вклучени се решените предмети од претходниот и тековниот период и жалби поднесени од незадоволни понудувачи, со споредба на бројките со претходната 2018 година.

Вкупен број на доставени жалби по јавни набавки, во разгледуваниот период изнесува 31 или 5.08%, што претставува намалување - позитивен тренд во однос на претходната година кога тој процент изнесува 6.33%, посебно ако се има во предвид поголемиот број на решени предмети во 2019 година во однос на 2018 година. За жал, негативна е податокот за отфрлени односно прифатени жалби од страна на ДКЖН, во 2019 година споредено со претходната 2018 година.

Во следната табела (бр.9) дадена е анализа на поништени постапки за јавни набавки во однос на вкупниот број на решени јавни набавки на ниво на АД ЕЛЕМ.

Збирниот преглед на поништени постапки е даден во Прилог бр.3.2.

Во оваа анализа вклучени се регистрираните јавни набавки од претходниот и тековниот период.

Табела бр.9

1	2	3	4	5	6	7
Ред.бр.		2018	% на учество на поединечниот основ за поништување во однос на вкупниот број поништени постапки	2019	% на учество на поединечниот основ за поништување во однос на вкупниот број поништени постапки	2019/2018 %
1	Вкупен број на решени постапки (тековен+претходен период)	442		610		138.01%
2	ВКУПЕН БРОЈ НА ПОНИШТЕНИ ПОСТАПКИ СПОРЕД ЧЛЕН 169/114 ОД ЗЈН	176		327		185.80%
3	ВКУПЕН ПРОЦЕНТ НА ПОНИШТЕНИ ПОСТАПКИ	39.82%		53.61%		/
4	169/1/1 Бројот на кандидати е понизок од минималниот предвидениот за постапката	3	1.70%	16	4.89%	1.63%
5	169/1/2 Не е поднесена ниту една или ниту една прифатлива понуда	88	50.00%	91	27.83%	103.41%
6	169/1/3 Не е поднесена ниту една соодветна понуда во постапка каде што предметот на договорот е оформен во единствен дел, како и во постапките каде што предметот на договорот е оформен во повеќе делови и каде што може да се утврди соодветноста на понудите.	37	21.02%	11	3.36%	29.73%
7	169/1/4 се поднесени прифатливи понуди кои не можат да се споредат поради различниот пристап во техничките и финансиските понуди	0	0.00%	1	0.31%	100.00%

8	169/1/5 настанале непредвидени промени во буџетот на договорниот орган	0	0.00%	0	0.00%	0.00%
9	169/1/6 понудувачите понудиле цени и услови за извршување на договорот за јавна набавка кои се понеповолни од реалните на пазарот	17	9.66%	26	7.95%	152.94%
10	1369/1/7 Договорниот орган оцени дека тендерската документација содржи битни пропусти или недостатоци до моментот на јавното отворање	8	4.55%	12	3.67%	150.00%
11	169/1/8 поради непредвидени и објективни околности се промениле потребите на Договорниот Орган	9	5.11%	3	0.92%	33.33%
12	169/1/9 договорниот орган не може да изврши избор на најповолна понуда поради битни повреди на ЗЈН (член 210)	14	7.95%	6	1.83%	42.86%
13	ДКЖЈН	/	/	6	1.83%	
14	114/1/2- не е поднесена ниту една понуда или ниту една прифатлива понуда	/	/	141	43.12%	
15	114/1/3 - настанале непредвидени промени во буџетот на договорниот орган	/	/	2	0.61%	
16	114/1/5 - оцени дека тендерската документација содржи битни пропусти или недостатоци	/	/	8	2.45%	

17	114/2 Во случај на поништување на постапката за јавна набавка поради непредвидени и објективни околности се промениле потребите на договорниот орган, договорниот орган не смее да спроведе нова постапка за истиот предмет на набавка во период од една година од денот на донесувањето на одлуката за поништување на постапката.	/	/	4	1.22%	
----	--	---	---	---	-------	--

Поништувањето на одредена јавна набавка се врши исклучиво по еден од основите од Членот 169 од Законот за јавни набавки (стар ЗЈН) односно според Членот 114 од актуелниот ЗЈН. Во Табелата бр.8 дадени се таквите можности, и од неа може да се види :

- вкупниот број на поништени постапки за јавни набавки на ниво на АД ЕСМ за 2018 и 2019 година
- вкупниот релативен број (процент) на поништени постапки за јавни набавки на ниво на АД ЕСМ за 2018 и 2019 година
- бројот на постапки за јавни набавки поништени по одреден основ на ниво на АД ЕСМ за 2018 и 2019 година
- релативниот број (процент) на постапки за јавни набавки поништени по одреден основ на ниво на АД ЕСМ за 2018 и 2019 година

Најрелевантен податок за споредба е податокот за “вкупниот процент на поништени постапки”, кој за жал бележи негативен тренд (39.82% во 2018 година / 53,61% во 2019 година).

Во Прилогот бр.3.2 на овој Извештај може да се види бројот на ЈАВНИ НАБАВКИ поништени по одреден основ, по подружници.

Со новиот ЗЈН кој стапи на сила од 01,04,2019 година, подигнат е вредносниот праг за набавки кои не подлежат на примена на Законот за јавни набавки. Овој вредносен праг изнесува 2000 евра во денарска противвредност но не повеќе од 24.000 евра на годишно ниво.

Во следната табела бр.10, дадени се износите потрошени по овој основ по подружници и вкупно на ниво на АД ЕСМ-Скопје

Табела бр.10

Дирекција	РЕК Битола	РЕК Осломеј	ХЕЦ Маврово	ХЕС Црн Дрим	ХЕЦ Тиквеш	ХЕЦ Треска	Енергетика	Вкупно
542.612,03	1.161.136,50	316.685,19	329.380,00	254.676,00	359.226,00	324.729,15	65.638,00	3.354.082,87

ЈАВНИ НАБАВКИ РЕГИСТРИРАНИ ВО ПРЕТХОДНАТА (2018) ГОДИНА А КОИ СЕ РЕШЕНИ ВО ТЕКОВНАТА 2019 ГОДИНА

Јавни набавки регистрирани во 2018 година а решавани во 2019 година:

Вкупен број на постапки за јавни набавки =190

Вкупен број на решени јавни набавки (со склучен договор) = 158

Вкупен број на поништени јавни набавки = 29

Вкупен број на јавни набавки кои и понатака остануваат со статус на активни постапки (отворање после 31.12.2019, евалуација и сл.) = 0

Вкупен број на ЈН сторнирани од претходни години = 3

Вкупната вредност на решените јавни набавки за кои е склучен договор
= 2,355,850,153.09 денари.

Распределбата по категории на набавки и нивна вредност е следна:

Табела бр.11

Категорија	Стоки	Услуги	Работи
Број на набавки	101	53	4
Вредност	447,516,564.09	1,861,539,840.00	46,793,749.00

Табела бр.12

Категорија	ГИП	ТЕК
Број на набавки	33	125
Вредност	259,396,968.60	2,096,453,184.49

Како што може да се види во разгледуваниот период се постапувало и по 190 јавни набавки започнати во претходната година.

Вкупната вредност на решени јавни набавки во 2019 година, во која се влезени и започнатите постапки од 2018 година, дадена е во следната табела:

Табела бр.13

Година/ Вредности	2018	2019	Вкупната вредност на решени јавни набавки 2018+2019
Вкупен број	158	452	610
Вкупна вредност	2.355.850.153,09	2.622.425.600,59	4.978.275.753,68

Во овие суми влезени се сите јавни набавки – набавки за тековно работење (ТЕК) и набавки за инвестиции (ГИП).

4. ОСТАНАТИ АКТИВНОСТИ НА ОДДЕЛОТ

Освен оваа главна активност– реализација на јавните набавки, во рамките на Одделот, во 2019 година се извршуваа и други секојдневни задачи и дополнителни задолженија:

- како редовна и секојдневна задача е и електронската евиденција на влезните фактури за АД ЕЛЕМ.
- исто така, секојдневна задача е и работата на прирачниот магацин во Дирекцијата на АД ЕЛЕМ.
- Во разгледуваниот период Одделот преку своите извршители учествуваше во работата на повеќе комисији со различни задачи кои не се примарна задача на Одделот (контрола, пописи, активност на размена на залихи и сл.)

V. СЕКТОР ЗА ПРАВНИ И ОПШТИ РАБОТИ

Кратко резиме за работата на Секторот за правни и општи работи

Секторот за правни и општи работи во Дирекцијата на АД ЕСМ-Скопје работите ги извршува преку :

- Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото
- Одделот за човечки ресурси
- Одделот за правни работи
- Службата за општи работи
- Координаторот за заштита при работа и заштита на животната средина
- Координаторот за одбрана, заштита, спасување и кризи и
- Секторите и Службите за правни и општи работи во Подружниците на АД ЕСМ Скопје

Норматива

Секторот за правни и општи работи подготвува и организира состаноци на Управниот Одбор на АД ЕСМ-Скопје на кои се разгледуваат материјали во врска со работењето на друштвото и се донесуваат одлуки. Исто така, се грижи и за усогласеност на договорите кои ги склучува друштвото со позитивните законски прописи.

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во АД ЕСМ- Скопје заклучно со 31.12.2019 година изнесува **4.692** работници што во однос на претходниот квартал е намален за 99 работници. Преку Агенција за привремени вработувања заклучно со 31.12.2019 година има вкупно 336 работници што во однос на претходниот квартал има намалување за 16 работници. Бројот на вработени по подружници и во Дирекција е следен:

- Подружница ХЕС Маврово-Гостивар - 307 вработени,
- Подружница ХЕС Црн Дрим-Струга - 213 вработени,
- Подружница ХЕС Тиквеш-Кавадарци -92 вработени,
- Подружница ХЕС Треска-Скопје - 104 вработени,
- Подружница РЕК Битола-Новаци – 2.711 вработени,
- Подружница РЕК Осломеј-Осломеј - 877 вработени,
- Подружница Енергетика-Скопје - 152 вработени и
- Дирекција-Скопје –235 вработени.

Според степенот на стручна подготовка најголем број вработени 2074 или 44% се со IV степен средно училиште. Според возраста најголем број вработени 1.693 или 36% се на возраст од 46-55 години.

Во текот на последниот квартал, во АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, по спроведена постапка на јавен оглас, работен однос на неопределено време засновале 248 работници, 2 работници се новопримени по други основи, и 1 работник е новопримен по судска пресуда. На 265 работници им престанал работниот однос со исполнување на услов за пензија, 16 работници починале, 8 работници заминале со барање на отказ, на 9 работници друштвото им дало отказ.

Правни работи

Бројот на нови активни судски предмети во АД ЕСМ Скопје 2019 година изнесува 272 од кои најмногу отпаѓаат на Подружница Енергетика (183) кои пак во најголем дел се платни налози.

Вкупните побарувањата во 2019 на АД ЕСМ по овој основ изнесуваат 273.597.727,00 денари, додека пак побарувањата кон АД ЕСМ изнесуваат 207.459.288,00 денари.

Согласно решение на генералниот директор на АД ЕСМ, во државна сопственост, Скопје формирана е Комисија во која членуваат претставници од Секторот за правни и општи работи, која е задолжена да доставува извештај за дејствијата и активностите кои се преземени по однос на наплатата на отстапените побарувања од АД ЕВН Македонија, по основ на:

-Договорот за регулирање на обврска за плаќање според судско порамнување со отстапување на побарувања од 29.03.2011 година,

-Анекс 1 на Договор за регулирање на обврска за плаќање според судско порамнување со отстапување на побарувања од 15.07.2011 година,

-Анекс 2 на Договор за регулирање на обврска за плаќање според судско порамнување со отстапување на побарувања од 16.01.2013 година,

-Договор за отстапување на побарувања од 15.07.2011 година,

-Договор за отстапување на побарувања од 29.03.2011 година,

-Потврда на приватна исправа-солемнизација на Договор за отстапување на побарувања ОДУ бр.381/2013 од 20.02.2013 година и

-Потврда на приватна исправа-солемнизација на Договор за отстапување на побарувања ОДУ бр.39/2014 од 15.01.2014.

Постапувајќи согласно задолженијата, Комисијата секој месец доставува Извештај за преземени активности.

Согласно податоците од последните извештаи состојбата со наплатата на отстапените побарувања е следна :

за месец јануари изнесува 2.631.826,00 денари

за месец февруари изнесува 9.024.767,00 денари

за месец март изнесува 12.810.330,00 денари

за месец април изнесува 13.879,029,00 денари

за месец мај изнесува 4.581.036,00 денари

за месец јуни изнесува 51.006.890,00 денари

за месец јули изнесува 3.287.170,00 денари

за месец август изнесува 4.412.478,00 денари

за месец септември изнесува 3.558.710,00 денари

за месец октомври 2019 година, изнесува 2.261.707,00 денари

за месец ноември 2019 година, изнесува 1.829.129,00 денари и

за месец декември 2019 година, 2.982.09800 денари

Табеларен приказ на вработени врз основа на степенот на стручна подготовка по подружници е прикажан во **Прилог 1;**

Табеларен приказ на вработени врз основа на возраст и пол е прикажан во **Прилог 2;**

Табеларен приказ на вработени врз основа на национална структура е прикажан во **Прилог 3;**

Табеларен преглед на приливот и одливот на вработени, по Подружници и Дирекцијата на АД ЕСМ-Скопје е прикажан во **Прилог 4;**

Табеларен преглед на судските и извршните постапки, по Подружници, Дирекцијата на АД ЕСМ-Скопје и адвокати е прикажан во **Прилог 5;**

Табеларен преглед за статусот на 20 (10+10) судски предмети со најголема вредност со состојба од 31.12.2019 година е прикажан во **Прилог 6.**

- Секторот за правни и општи работи преку **Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото** во своето работење ги прима, ги подготвува и ги доставува сите материјали за кои се расправа и одлучува на состаноците на Управниот одбор и Надзорниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија во државна сопственост, Скопје, во рамките на вршењето на нивните надлежности за управување и вршење надзор во Друштвото.

Секторот за правни и општи работи во периодот од 01.01.2019 година до 31.12.2019 година преку Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото, ги подготви материјалите и организираше вкупно 56 (педесет и шест) состаноци на Управниот Одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје. Имено, во овој период, за потребите на Управниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, во рамките на неговите овластувања на управувањето со Друштвото, односно во вршењето на сите работи поврзани со водењето на работите и тековните активности во рамките на предметот на работењето на Друштвото, утврдени со Законот за трговски друштва, Статутот на Друштвото и Деловникот за работа на Управниот одбор, беа изготвени материјалите и составени актите по голем број точки кои се најдоа на дневен ред на состаноците на Управниот одбор. Меѓу нив, поважни се следните:

- Одлука за склучување на договор за доверливост помеѓу АД ЕЛЕМ-Скопје и Tetra Tech International Inc во рамки на воспоставување на долгорочна соработка помеѓу АД ЕЛЕМ-Скопје и USAID;
- Одлука за усвојување Извештај за производство на електрична енергија, јаглен, топлинска енергија и вишоци на електрична енергија на АД ЕЛЕМ-Скопје за период од јануари - декември 2018 година;
- Одлука за усвојување на Извештај од Централна пописна комисија за извршениот попис на имотот на АД Електрани на Македонија во државна сопственост, Скопје за 2018 година;
- Предлог – Одлука за изменување и дополнување на Статутот на Акционерското друштво за производство на електрична енергија Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за одобрување на вредносно усогласување на вложувања на АД ЕЛЕМ-Скопје во туѓи средства- Реконструкција на пат Новаци – Брод Гнеотино;
- Одлука за донесување на Финансиски извештај за работењето на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје, за период 1.1.2018-31.12.2018 година;
- Одлука за донесување на Годишна сметка на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје за период 01.01.2018-31.12.2018 година;
- Предлог - Одлука за распределба на добивката по Годишна сметка за 2018 година на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за утврдување на висината и критериумите за доделување на стипендии за студиската 2018/2019 година за студенти запишани за прв пат;
- Одлука за донесување на П-И-0920-103 “Процедура за известување на јавноста, доставување и објавување на годишна сметка и финансиски извештај и доставување на даночен биланс”, бр.02-210/2 од 15.3.2019 година;
- Одлука за усвојување на Годишен извештај за работата на Акционерското друштво за производство на електрична енергија, Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2018 година;
- Одлука за усвојување на Финансиските извештаи за 2018 година на АД ЕСМ-Скопје со извештај од независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;

- Одлука за донесување на Консолидирана годишна сметка на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје со Друштвата основани од АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје и Консолидиран финансиски извештај на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје за период од 1.1.2018 до 31.12.2018 година;
- Одлука за усвојување на Консолидираните финансиски извештаи за 2018 година на АД ЕСМ-Скопје со извештај од независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за доделување стипендии на студенти запишани прв пат во прва година на Машински факултет – Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје во академската 2018/2019 година;
- Одлука за доделување стипендии на студенти запишани прв пат во прва година на Факултет за природни и технички науки Штип при Универзитет Гоце Делчев Штип во академската 2018/2019 година;
- Одлука за формирање на комисија за утврдување на цена за фактурирање на електрична енергија;
- Одлука за усвојување на Оперативен план од ИСКЗ – А дозвола за усогласување со Оперативен план;
- Одлука за донесување на Ревидиран Годишен план за јавни набавки за 2019 година на АД ЕСМ-Скопје;
- Одлука за донесување на Правила за набавка на електрична енергија за покривање на загубите во електродистрибутивната мрежа;
- Одлука за донесување на План за производство за 2020 година;
- Одлука за донесување на Ревидиран Финансиски план за 2019 година на АД ЕСМ-Скопје;
- Одлука за именување членови во Комисијата за заштита на правата;
- Одлука за утврдување на висината на бодот за пресметување на платите на вработените во АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за донесување на Финансиски план на АД ЕСМ - Скопје за 2020 година;
- Одлука за започнување на постапка за доделување на договор за воспоставување на јавно приватно партнерство за проектирање, изградба, финансирање, стопанисување и пренос на две фотонапонски електроцентрали и други.

Исто така, покрај наведените акти во предметниот период беа изготвени голем број одлуки и заклучоци со кои Управниот одбор на Друштвото, одлучуваше за пренамена на финансиски средства во Годишниот план за јавни набавки и во Годишната инвестициска програма за 2019 година, формираше работни групи со работни задачи и задолженија, чии извештаи исто така беа разгледувани на состаноците на Управниот одбор, понатаму ги разгледуваше извештаите за работењето на Секторите во АД ЕСМ – Скопје, барањата за финансиска помош, донации и спонзорства доставени од правни и физички лица и слично.

Во периодот од 01.01.2019 година до 31.12.2019 година, беа одржани вкупно 15 (петнаесет) состаноци на Надзорниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, кој согласно своите надлежности утврдени со Законот за

трговски друштва, Статутот на Друштвото и Деловникот за работа на Надзорниот одбор, врши надзор врз управување со Друштвото кое го врши Управниот одбор. За таа цел, беа подготвени сите материјали поврзани со свикувањето и одржувањето на состаноците на Надзорниот одбор. На состаноците на Надзорниот одбор, беа донесени одлуки за кои Надзорниот одбор дава претходно одобрување и се разгледуваа извештаи и други материјали со кои е надлежен да се запознава и да одлучува. Меѓу нив, поважни се следните:

- Одлука за прифаќање на Извештај за производство на електрична енергија, јаглен, топлинска енергија и вишоци на електрична енергија на АД ЕЛЕМ – Скопје за периодот јануари – декември 2018 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор го разгледа и го прифати Финансискиот извештај од работењето на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје за период од 1.1.2018 година до 31.12.2018 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор ја разгледа и ја прифати Годишната сметка на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје за период 1.1.2018 - 31.12.2018 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор ја разгледа и ја прифати Предлог - Одлуката за распределба на добивката по Годишната сметка за 2018 година на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за утврдување на Пречистен текст на Статутот на АД за производство на електрична енергија Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука со која Надзорниот одбор го разгледа и го усвои Годишниот извештај за работата на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2018 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои Финансиските извештаи на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, за годината завршена на 31 декември 2018 година со Извештајот на независниот ревизор, РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука со која Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои Консолидираната годишна сметка на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје со Друштвата основани од АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје и Консолидираниот финансиски извештај на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, за период од 01.01.2018 година до 31.12.2018 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои Консолидираните финансиски извештаи на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, за годината завршена на 31 декември 2018 година со Извештајот на независниот ревизор, РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за донесување на Годишен извештај за работата на Надзорниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост – Скопје за 2018 година;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за одобрување на заем на ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ Скопје;

- Одлука за отповикување на членови на Управниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје (д-р Драган Миновски и Иван Трпески)
- Одлука за избор на член и претседател на Управниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје (м-р Васко Ковачевски);
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за давање согласност за воспоставување на залог врз недвижен имот и подвижни предмети – опрема во сопственост на АД ЕСМ – Скопје;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за донесување на Ревидиран Годишен план за јавни набавки за 2019 година на АД ЕСМ – Скопје;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за прифаќање на барање од Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД Скопје;
- Одлука за избор на член на Управниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје (Благој Гајдарџиски);
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за донесување на Ревидиран Финансиски план за 2019 година на АД ЕСМ – Скопје;
- Одлука за повторен избор на член на Управниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје (Фатмир Лимани);
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за донесување на План за производство за 2020 година;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за донесување на Финансиски план на АД ЕСМ - Скопје за 2020 година и други.

Во Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото беа изготвени Записниците од одржаните состаноци на Управниот одбор и Записниците од состаноците на Надзорниот одбор, а воедно беа подготвени и објавени вкупно 15 (петнаесет) Службени гласници на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје.

- Во текот на четвртиот квартал од 2019 година **Службата за општи работи** ги извршуваше тековно сите активности.

Возен парк

Во текот на 2019 година склучен е договор за сервисирање на возилата за возниот парк за ХЕС ТРЕСКА, ЕНЕРГЕТИКА и Дирекција-Скопје, со КА-ДИС ДООЕЛ Скопје.

Во Дирекција возилата се во функција. Возниот парк не е на завидно ниво поради дотраеноста на возилата. Се почесто се случуваат дефекти кои благовремено се отклонуваат.

Кафе Кујна

За потребите на Дирекција имаме важечки договори за набавка на кафе, вода, освежителни пијалоци и други намирници. Апаратите и машините редовно се сервисират и се во добра состојба.

Архива

Во текот на 2019 година работењето се одвиваше непречено. Врз основа на Решение за уништување на документарниот материјал за период од 2005-2016 година со Барање бр.03-6214 од 26.11.2018 година и предложениот попис на документарен материјал за уништување е добиено решение од Државниот Архив на Република Северна Македонија на 04.12.2018 година бр.УП-17-380 со кое се дава согласност за уништување на истата. За уништувањето е составен записник од 12.02.2019 година од страна на Нутривет ДООЕЛ Скопје. Документираниот материјал што е уништен се состоеше од 163 класери или 16.3 метри должина со вкупна тежина од 640 килограми.

Уништувањето е извршено со балирање и претходно шредирање од страна на поседувачот на архивскиот материјал.

Копирница

Во текот на 2019 година работата во копирницата на Дирекција се одвиваше тековно, со редовно сервисирање на двете машини.

Останато

Двата лифтови редовно се сервисираа и одржуваа, и истите се во функција.

Пумпите за компресија покажуваа проблем и постои потреба од сервисирање.

• Во делот на **безбедност и здравје при работа**, во текот на 2019 година е превземено следново:

- За 4 нововработени во Дирекција ги предадени се резултатите со извештаите од систематски здравствени прегледи;

- Во тек е изработка на предмет Барање за отпочнување на постапка за јавна набавка на ЛЗС - лични заштитни средства од ГПЈН за 2019 год.

- Упатени се 3 вработени од кафекујна на санитарни хигиенско здравствени прегледи;

од ГПЈН за 2019 год. остана уште да се доврши со големинските броеви за вработените;

- Пријавување и известување за две повреди при работа во ДИТ- Државен инспекторат за труд, на ден 07.03.2019 год и на ден 08.03.2019 год. и подготовка изработка на комплетна документација согласно процедурите по ISO 9001:2015, q0714-101 БЗР;

- Изработеното Барање за ЛЗО – Лична заштитна опрема со образложение и прилози со техниките спецификации и дефинираните услови со арх. бр. 13-1346/1, 11.03.2019 год. испратени се до Оддел за заеднички набавки, Сектор за комерцијални работа за понатамошна постапка за отпочнување за реализација;

- Дополнение и измена на изработеното Барање за ЛЗО–Лична заштитна опрема со образложение и прилозите со техниките спецификации и дефинираните услови со арх. бр. 13-1346/1, 11.03.2019 год испратени се до Оддел за заеднички набавки, Сектор за комерцијални работа за понатамошна постапка за отпочнување за реализација;

- Изработка на План за постапување во случај на незгода – (појава на пожар) или вонредна состојба за интерната контрола за Стандардот за животна средина 14001:2015 која се одржа на 28.03.2019 год во Дирекција, АД ЕЛЕМ-Скопје.

- Изработени и комплетирани документи за две повреди при работа и пополнети обрасците според Стандардот ISO 9001:2015 Формулар за повреди при работа 3-K-0714-101_18 и 3-O-453-101.01 Стандардот OHSAS 18001;

- Постапување на изработен и одобрен План во случај на појава на пожар на соодветните локации согласно оперативен план за ППЗ;

- Квантитативен и квалитативен прием на 3 ПП апарати со ознака CO2-30 во новата зграда во магацинските простории, забелешка дополнително ќе бидат доставени контролните гарантни картончиња и упатство на македонски јазик за нивна употреба;

- Редовен годишен сервис на ПП Системот за 2019 год. Испитување на Системот за дојавување на пожар, испитана е ПП Централата со мал дел на попатни елементи и хидрантската мрежа во соработка со Одговорен Благојче Кулев на Служба за заштита од пожар од EVN.

- 02.05.2019 г. се испитаа јавувачите на пожар од подрумските простории до 5-ти спрат;

- 03.05.2019 г. се испитаа јавувачите на пожар од 6-ти до 10-ти спрат

Испитувањето на попатните елементи од системот за дојава на пожар се состои од опсежна инспекција (јавувачите се извадија од своите лежишта, со компресор се издуваа со испитување на нивната функција со повторно враќање).

- Предмет: Измена и дополнување на Барање за согласност за набавка бр. 8/2019, 18.03.2019 год. Предмет на набавка на лични заштитни средства со арх. бр.13-1346/1 11.03. 2019 год. за вработените во Дирекција на АД ЕСМ-Скопје.
- Изработена стратегијата за ризици во АД ЕСМ-Скопје, делот кој се однесува на процесите на работа во Секторот за правни и општи работи на ден 05.06.2019 год.
- Изготвување на Спогодба за извршување координација и контрола со фирмата МЕПОС – ОПЕРАТИВА ДОО како носител на набавката и изведувач и подизведувачот Техноклима Скопје согласно Законот на БЗР член 15;
- Изработено, одобрено потпишано Образложение за измена и дополнување за согласност на набавка на лични заштитни средства со арх.бр.13-1346/2 и доставено до Сектор за комерцијални работи – Оддел за заеднички набавки за понатамошна постапка;
- Изработено и одобрено Образложение – Предмет: Измена и дополнување на Барање за согласност за набавка на лични заштитни средства со арх.бр.13-1346/2 и доставено до Сектор за комерцијални работи – Оддел за заеднички набавки за понатамошна постапка;
- Предмет: Барање за започнување на постапка за јавна набавка на Проценка на ризик на работни места со изјава за безбедност и здравје при работа. Одобрено со арх.бр. 13-4261/1, 30.08,2019 год и доставено сектор за комерцијални работи – оддел за заеднички набавки за понатамошна постапка;
- Изработена Спогодба за извршување координација и контрола со фирмата МЕПОС – ОПЕРАТИВА ДОО како носител на набавката и изведувач и подизведувачот Техноклима Скопје со арх. бр.11-1637/6 Подружница ХЕС Маврово-Гостивар, АД ЕАМ-Скопје со арх. бр. 13-4332/1, 03.09.2019 год согласно Законот на БЗР член 15 за остварување на соработка и координација на спроведување на заедничките мерки од областа на безбедност и здравје при работа на проектот: Отстранување на дефекти на 10 KV Далекувод Вруток – Врбен за ХЕС Маврово-Гостивар;
- Предмет: Барање за одобрување и потпис за започнување на постапка за јавна набавка за склучување на договор со овластени правни субјекти за вршење на стручно обучување и оспособување на вработените за безбедност и здравје;
- Предмет: Барање за започнување на постапка за јавна набавка за склучување на договор со овластени правни субјекти за вршење на стручно обучување и оспособување на вработени за безбедност и здравје при работа со арх. бр. 13-4998/1 од 15.10.2019 година;
- Предмет: Барање за вршење на здравствени –хигиенски прегледи со арх. бр. 13-5397/1 од 05.01.2019 година за вработените во кафекујна;
- Предмет: Барање за започнување за јавна набавка склучување на договор за Услуга од извршување Превентивни здравствени прегледи на вработените во АД ЕСМ-Скопје, Дирекција со арх. бр. 13-5551/1 од 12.11.2019 година;
- Предмет: Барање за започнување на постапка за јавна набавка за склучување на договор со овластени правни субјекти за Услуга од извршување Периодични испитувања на хемиски, биолошки и физички штетности (микроклиматски услови) во Дирекција АД ЕСМ-Скопје, Дирекција.
- Предмет: Барање за дополна средства за спроведување постапка за јавна набавка за систематски здравствени прегледи за вработените во АД ЕСМ-Скопје, Дирекција преку Сектор за комерцијални работи до УО на АД ЕСМ Скопје со арх. бр. 13-6018/1 од 11.12.2019 година.

-Во Дирекција, АД ЕСМ-Скопје има 3 повреди при работа за 2019 година:

1. Вид на повреда: контузија. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: административна работа на компјутер. Повреден дел на телото: десен колк. Извор и првична причина за повреда: лизгање на подна површина, удар од наклонот (рачка) на работниот стол во предел на десен колк.
2. Вид на повреда: лацероконтузни отворени рани. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Одејки кон просториите на секторот за развој и инвестиции, при лизнување на под директно се удира во стаклена затворена врата. Здобиеени посекотини отворени рани на левата дланка шака. Повреден дел на телото: лева дланка. Извор и првична причина за повредата: лизгање на подна површина, при лизнување на под, директно се удира во стаклена врата .

3. Вид на повреда: фрактура (скршеница). Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: повредената тргнала да го фрли сметот излегувајќи од ходникот на сектор за комерцијални работи. Повреден дел на телото: нос (носна коска). Извор и првична причина за повредата: Колапс - нагло губење на свест, нагло и се слошило, почувствувала болки мачнина во желудникот и грлото и онесвестувајќи се паднала на под.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Дирекција на АД ЕСМ –Скопје од ДИТ нема изречени санкции. Преземени се мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот.

-Во **ХЕС Треска – Скопје** нема повреди при работа за 2019 година.

-Во **Подружница Енергетика – Скопје** има 6 повреди при работа за 2019 година:

1. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: при враќање од работа кон местото на живеење. Извор и првична причина за повредата: сообраќајна несреќа на пат кон дома (несреќен случај).

2. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: при монтажа на скели во ХПВ, вработениот се лизнал и ја повредил десната нога. Извор и првична причина за повредата: згазнување и лизгање при качување на скели (невнимание).

3. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Невнимание при работа со шрафилица на котел, при враќање на изолација. Извор и првична причина за повредата: при работа со шрафилица (невнимание).

4. Повреден дел од телото: прст на рака (десен показалец). Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: работа со шрафилица. Извор и првична причина за повредата: невнимание при работа со шрафилица повреден десен показалец (прст).

5. Повреден дел од телото: повредена глава. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: работа и пад во канал. Извор и првична причина за повредата: невнимание пад во канал повредувајќи ја главата.

6. Повреден дел од телото: лева рака зглоб. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: вадење на кофа од канал. Извор и првична причина за повредата: невнимание и повреда на рака.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница Енергетика - Скопје од ДИТ немаме никакви изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

-Во **ХЕЦ Тиквеш – Кавадарци** нема повреди при работа за 2019 година.

-Во **ХЕЦ Црн Дрим – Струга** има регистрирано една повреда. Повредениот си ја повредил левата нога играјќи фудбал за екипата на Подружницата на спортските игри организирани од страна на Синдикатот на АД ЕСМ –Скопје.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница ХЕС Црн Дрим - Струга, од ДИТ немаме никакви изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

-Во **ХЕС Маврово – Гостивар** има 4 повреди при работа за 2019 година:

1. Вид на повреда: тешка. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: се враќал дома од прва смена, се слизнал и паднал и ја скршил десната нога. Повреден дел на телото: скршена(фибулна) коска. Извор и првична причина на повредата: Неисчистен снег (пад).

2. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот: Демонтажа на штраф од полутка на топкаст затварач во ХЕЦ Врбен. Повреден дел на телото: Лева рака (среден прст). Извор и првична причина за повредата: удар со токмак на клуч за одвртување на штраф.

3. Вид на повреда: средна. Работата што ја вршел вработениот: одмарал после неколку часови косење околу објектот. Повреден дел на телото: лева рака(над шака). Извор и првична причина за повредата: каснување на лисица (диво животно).

4. Вид на повреда: средна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: лизгање при ставање на една вреќа на браната, работникот се слизнал и паднал на камена калдрма. Повреден дел на телото: глава. Извор и првична причина на повредата: лизгав терен и успон.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница ХЕС Маврово – Гостивар од ДИТ немаме никакви изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

-Во подружница РЕК Осломеј - Осломеј има 12 повреди при работа за 2019 година:

1. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: Менување на ролни на Багер СРС 400. Повреден дел на телото: палец од лева рака. Извор и првична причина за повредата: удар со алат.
2. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: средување на просторот за работа. Повреден дел на телото: набиеници по телото. Извор и првична причина за повредата: лизнување на мраз и снег.
3. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: доаѓајќи на работа се лизнал. Повреден дел на телото: Набиеници по телото. Извор и првична причина за повредата: лизнување на мраз и снег.
4. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: вршејќи ги работните задачи се лизнал на мраз. Повреден дел на телото: повреда на десна рака. Извор и причина за повредата: лизнување од невнимание.
5. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: рутинска контрола на терен во близина на погоб станица УЗС во руднички коп. Повреден дел на телото: повреда на десна рака. Извор и причина за повредата: лизнување на мраз и снег.
6. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: качувајќи се во автобус на пат кон работа. Повреден дел на телото: десна нога. Извор и причина за повредата: сопнување на влез во автобус.
7. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: лизнување при излез од автобус. Повреден дел на телото: десна нога. Извор и причина за повредата: лизнување и сопнување при излез од автобус.
8. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: сообраќајна несреќа на пат кон дома. Повреден дел на телото: набиеници по телото и лицето. Извор и причина за повредата: сообраќајна несреќа на пат кон дома, несреќен случај.
9. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: пуштање на пумпи. Повреден дел на телото: прсти од лева рака. Извор и причина за повредата: нагмечување на прстите од раката, несреќен случај.
10. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: движејќи се во машинска работилница. Повреден дел од телото: повреда на десна нога. Извор и причина за повредата: лизнување од невнимание.
11. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: монтирање на челична ролна. Повреден дел на телото: показалец од десна рака. Извор и причина за повредата: удар со ролната пои рака од невнимание.
12. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: отстранување на дефект на коси мост. Повреден дел на телото: прст од десна рака. Извор и причина за повредата: сопнување од невнимание.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница РЕК Осломеј -Осломеј од ДИТ немаме никакви изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

-Во РЕК Битола – Новаци има 20 повреди при работа за 2019 година:

1. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: повредата настанала на чистење на траки со снег при незгодно замавнување на лопатата настаната повреда од куката на лопатата. Повреден дел на телото: лева рака(палец). Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: кругот на термоелектрана на отпепелување. Извор и причина за повредата: удар од кука поставена на траката.
2. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: повредата настанала на пат од дома кон работа при лизнување повреда на лева рака. Повреден дел на телото: лева шака.

Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: на пат од дома кон работа. Извор и причина за повредата: лизгав под од удар.

3. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: повредата настанала на излегување од барака, при лизнување здобиена повреда на опашната коска. Повреден дел на телото: опашна коска. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: пред влезот на бараката. Извор и причина за повредата: пад од лизнување.

4. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при вадење на млинските кола, при стегање на штрафовите при излегување на клучот повреда на палецот од левата рака. Повреден дел на телото: лева рака. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: пред влезот на бараката: во отпепелување. Извор и причина за повредата: употреба на несоодветен алат за работа.

5. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при контрола на резервоари, слегувајќи по скали лизнување и повреда на десна нога. Повреден дел на телото: десна нога. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: мазутна станица во термоелектрана. Извор и причина за повредата: лизнување по скали.

6. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при транспорт на архивски материјал, при незгоден удар од метален ормар, повреда на левата нога. Повреден дел на телото: лева нога. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: во магацинот на архивски материјал. Извор и причина за повреда: удар од метален ормар.

7. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при работа со виљушкар и транспорт на деловите повредена десна нога. Повреден дел на телото: десна нога. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: одржување на котел во термоелектрана. Извор и причина за повреда: од вртежите на виљушкарот.

8. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при влегување во лифтоот и затворање на вратата, повреда на прстот од левата рака. Повреден дел на телото: лева рака. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: при влегување во лифт во термоелектрана. Извор и причина за повреда: удар од вратата од лифтоот.

9. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при лизнување по скалите на ОМ-3 во ТЕ. Повреден дел на телото: прстот на левата рака. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: при слегување од ОМ-3 во ТЕ. Извор и причина за повреда: лизнување од скали.

10. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при доаѓање на работа, се случила сообраќајна незгода со возило од спротивната насока, при што работникот се здобил со повреда на главата. Повреден дел на телото: глават и лево око. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: на прв Блок во ТЕ. Извор и причина за повреда: здобие удар од сообраќајна незгода.

11. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: повреда при промена на гума и отпуштање на штрафот ја повредил десната рака. Повреден дел на телото: десна рака. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: во кругот на ТЕ. Извор и причина за повреда: пад од лизнување.

12. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при отклучување на дефект на дозатори при спуштање на капакот работникот ја повредил главата. Повреден дел на телото: глава и десна рака. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: во кругот термоелектраната. Извор и причина за повреда: удар од вибрациите на капакот.

13. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при подмачкување на спојка на млин први блок, при удар од решетка работникот го повредил малиот прст на левата рака. Повреден дел на телото: прст на лева рака. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: скалите пред амбулантата. Извор и причина за повреда: удар од заштитна решетка.

14. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при ремонт активности при слегување по скали се здобил со повреди на левата нога. Повреден дел: лева нога. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: на блок бр.2 во ТЕ. Извор и причина за повреда: лизгување по скалите.

15. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: на работно место се лизна, при што го повреди десното рамо. Повреден дел на телото: десно рамо. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: ПС црна река. Извор и причина за повреда: лизгава површина од невнимание.

16. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при упатување од капија кон возилото при сопнување, работникот ја повредува десната рака (прст). Повреден дел на телото: десна рака (прст). Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: ПС Црна Река. Извор и причина за повреда: лизнување од нерамна површина.

17. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: повредата настанала при отворање на електро вентил работникот ја повредил десната рака. Повреден дел на телото: десна рака.). Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: во производство машинска сала во ТЕ. Извор и причина за повреда: удар при отворање на вентил.

18. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: повредата настанала при контрола. Повреден дел на телото: глава.

19. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при прибирање на податоци за резервни делови од магацин М-12 и М-15. Повреден дел на телото: лева нога.

20. Работата што ја вршел работникот во момент на настанување на повредата: при одење на работа кај С. Новаци се случила сообраќајна несреќа. Повреден дел на телото: глава. Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница РЕК Битола - Новаци од ДИТ немаме никакви изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Во делот на **одбрана, заштита и спасување и кризи** во овој период преземени се повеќе активности, меѓу кои позначајни се:

- Прием и заведување на пошта ;
- Состанок со референтите од подружниците ,Записник од состанокот ;
- Доставување на документи за издавање на БС за Одг.инжењер за координација од РЕК Битола - Новаци до овластена институција ;
- Архивирање на документи ;
- Изработка и доставување на Тримесечен извештај за 2019 год. за периодот:
 - јануари – март
 - април – јуни
 - јули – септември
 - октомври- декември
- Изработка на неделни и двонеделни извештаи за периодот од јануари до јули 2019 год.;
- Координација и соработка со ДЗС – Центар за обука за изработка и доставување на сертификати за членови на штаб за заштита и спасување за дирекција и подружниците на Друштвото ;
- Формулари за издавање на БС за Одг.референт за одбрана,зис, кризи,ФТО од Подружница РЕК Осломеј – Осломеј;
- Доставување на документи за издавање на БС до овластена институција ;
- Изработка и доставување на Годишен извештај за 2018 год.;
- оставување на сертификати за завршена Основна обука за заштита и спасување на членови на Главен штаб за заштита и спасување и тоа за :
 - Генерален директор
 - Директор за производство на електрична енергија
 - Директор за финансиски работи
 - Одг.инжењер за рударство
- Доставување на Сертификати до членови на штаб за заштита и спасување од Подружница ХЕЦ Тиквеш – Кавадарци и тоа за:
 - Директор на Подружница ХЕЦ Тиквеш- Кавадарци
 - Технички директор
 - Раководител
 - Сам.референт

- Технички секретар
- Референт
- Возач
- Барање до ДЗС – Центар за обука за одржување на Дополнителна обука на Универзални единици за заштита и спасување на АД ЕСМ – Скопје(Дирекција и подружници) ;
- Пополнување на запис 3-И-0752-101_06 – Евиденција на доставување,изработка на пропратно писмо за доставување на Сертификати за Главен штаб за заштита и спасување до Оддел за човечки ресурси – Референт за човечки ресурси;
- Одржување на состанок со референтите од подружниците на 11.02.2019 година;
- Изработка на Записник, список за присуство на состанок ;
- Ребрифинг на Одг.референт од Подружница ХЕС Црн Дрим – Струга ;
- Доставување на Записник и Список од состанокот на 11.02.2019 год.до Директор за правни и општи работи и Подружниците ;
- Враќање на БС за Одговорен референт од Подружница РЕК Осломеј-Осломеј;
- Доставување на формулари за издавање на БС до Подружница Енергетика –Скопје;
- Ребрифинг на Одг.референт за одбрана,зис,кризи и ФТО од ХЕ Шпилје – Дебар;
- Допис со потребни документи за издавање на БС до соодветна институција за Одговорен инженер во Одделение за производство, дистрибуција и снабдување со електрична енергија од Подружница Енергетика – Скопје;
- Барање до ДБКИ за стручна помош за набавка на канцелариски материјали и др.за подружниците;
- Обука на Управник на ХЕ Шпилје – Дебар;
- Ажурирање на документи - КИ ;
- Обединување на ВЕЕБ од подружниците , допис до Сектор за производство на електрична енергија за изработка на Предлог ВЕЕБ за 2019 год.;
- Соработка со одговорни лица од овластена институција по доставен допис за стручна помош за подружниците;
- Попис на архивски материјали за 2018 година;
- Изработка и доставување на табела за процеси и ризици за заштита и спасување до Раководител на оддел за нормативни работи ;
- Изработка на Предлог ВЕЕБ за 2019 год.во координација со Зам.раководител од Сектор за производство на електрична енергија ;
- Координација со Министерство за одбрана-Сектор за цивилно-воена соработка за доставување документ Серификат за учество на меѓународна вежба „СЕЕСИМ 2018 ;
- Координација и соработка со референтите од подружниците за изработка на попис на архивски материјали за 2018 год., формирање на комисија,шифри и др;
- Координација и соработка за доставување на податоци со референтите од подружниците по доставен допис од Влада на РСМ ;
- Издвојување на архивски од документиран материјал,како и КИ од не КИ документи за попис на архивски материјали за Дирекција на АД ЕЛЕМ – Скопје за 2018 година ;
- Решение за формирање на комисија за попис на трајни документи за 2018 год. ;
- Изработка на Пописни листи за архивски материјал за 2018 година;
- Записник од попис од членови на комисијата ;
- Доставување на Пописна листа за архивски материјал за 2018 год. до Државен архив – Скопје
- Изработка и доставување на податоци до ДЗС и ЦУК на барање на Влада на Република Северна Македонија;
- Допис за Пом.директор за правни и општи работи на Подружница РЕК Битола;
- Присуство на состанок организиран од Дирекција за заштита и спасување со членовите на Европска комисија и др.субјекти во системот за заштита и спасување на Република Северна Македонија;
- Разгледување на забелешките од членовите на европската комисија кои произлегоа од состанокот,координација со дел од учесниците на состанокот околу програмата и дадените забелешки и препораки од членовите на европската комисија и забелешките од ДЗС за функционирање на заштитата и спасувањето;

активности и работни задачи за изработка на финални документи за евакуацијата;

- Контрола ,забелешки и надополнување на Процедурата за заштита и спасување по новиот стандард со новиот број на запис - Преглед на членови на Универзални единици за заштита и спасување I и II одделение и Главен штаб за заштита и спасување на АД ЕСМ – Скопје;
- Доставување на формулари и барање за изработка на документ за Координатор за одбрана,зис и кризи до овластена институција ;
- Доставување на формулари до Раководител од ХЕС Треска - Скопје;
- Обука на Координатор за одбрана,зис и кризи -АД ЕСМ , Дирекција ;
- Пополнување на Барање за измена на меморандуми за комуникација за дописи за внатрешна и надворешна комуникација за подружниците и АД ЕСМ- Скопје, Дирекција ;
- Ребрифинг на Генерален директор;
- Ажурирање на Упатство Повик за помош
- Обука на Пом.директор за правни и општи работи од Подружница РЕК Битола;
- Ребрифинг на Директор на Подружница РЕК Осломеј - Осломеј
- Ребрифинг на Директор на Подружница РЕК Осломеј - Осломеј;
- Ребрифинг на Пом.Директор за производство на ел.енергија од Подружница РЕК Битола - Новаци;
- Координација, насоки за формирање на Универзална единица за заштита и спасување во големина на одделение ,поради зголемениот број на вработени со Одг.реф.за одбрана,заштита и спасување,кризи и ФТО од Подружница РЕК Осломеј ;
- Ребрифинг на Технички директор на Подружница ХЕЦ Тиквеш - Кавадарци;
- Ажурирање на документи за одбрана;
- Запознавање на Сам.референт за одбрана,заштита и спасување и кризи од Подружница ХЕЦ Тиквеш со дел од планските документи на заштита и спасување и тоа;
- Одлуки од УО
- Законски акти
- Начин на формирање на сили за заштита и спасување:

Штабови- решенија

Универзални единици

- Начин на изработка на Процена на загрозеност и План за заштита и спасување;
- Соработка со Регионално одделение за заштита и спасување на Кавадарци ;
- Допис за Одговорен референт за координација од РЕК Битола - Новаци;
- Доставување на документ до ВД Директор на Подружница ХЕС Треска – Скопје ;
- Доставување на документ и обука на Одговорен референт за одбрана,заштита и спасување, кризи и ФТО од Подружница РЕК Осломеј ;
- Доставување на документ и обука на ВД Директор од ХЕС Треска - Скопје;
- Ребрифинг на Раководител од Подружница ХЕС Треска - Скопје;
- Барање за Измена на Процедура за комуникација до УО за изработка на меморандуми за комуникација за класифицирани дописи Дирекција и Подружниците
- Враќање на документ за ВД Директор на Подружница ХЕС Треска- Скопје;
- Допис за Одг.инж за производство од Подружница Енергетика – Скопје;
- Ажурирање на шема Постапка во случај на земјотрес со новото лого на Друштвото и постапување на видни места;
- Доставување на документ и обука на Одговорен инженер од Подружница Енергетика;
- Запознавање и доставување на Процедура приговори,барања,жалби и поплаки со прилози и Одлука од УО до вработени од Сектор за правни и општи ;
- оставување на бланко меморандуми за класифицирани документи до Референтите за одбрана,зис и кризи од подружниците;
- Ажурирање на состав на членовите на Универзалните единици за заштита и спасување I и II одд. на АД ЕСМ – Скопје, Дирекција;
- Проверка на седум процедури (име и лого на друштвото и др.) и доставување на дадените забелешки до одговорните лица ;
- Ребрифинг на Директор на Подружница ХЕЦ Тиквеш – Кавадарци;
- Допис до Министерство за одбрана - Сектор за политика и планирање ;

- Ургенција до ДЗС за организирање на обуки на Универзални единици;
- Запознавање на членовите на I и II одделение од Дирекција АД ЕСМ – Скопје за новиот,изменет состав ;
- Ажурирање на папка за ИСО Стандарди – заштита и спасување;
- Враќање на документ за Генерален директор;
- Ажурирање на документи Процена и План за КИ ;
- Запознавање на Сам.референт за одбрана,заштита и спасување и кризи,ФТО од Подружница ХЕЦ Тиквеш со дел од планските документи на заштита и спасување ;
- Начин на изработка на Процена на загрозеност и План за заштита и спасување и др.;
- Доставување на формулари до Генерален директор;
- Учество на состанок со вработени од Центар за управување со кризи, доставување на бараните податоци за лица за координација, соработка во случај на потреба при справување со кризна состојба ;
- Пополнување и доставување на План за обуки за Дирекција и подружниците за 2020 година;
- Обука за работа со документи со најмал степен на класификација на Референт за одбрана,заштита и спасување, кризи и ФТО Подружница ХЕЦ Тиквеш - Кавадарци ;
- Барање до УО за донесување на Одлука за измена на состав на членови на штаб за заштита и спасување на АД ЕСМ - Скопје,Дирекција;
- Доставување на Одлука за состав на членови на штаб на АД ЕСМ –Скопје,Дирекција до :
 - членови на Универзални единици за заштита и спасување I и II одделение;
 - членови на штаб за заштита и спасување на АД ЕСМ, Скопје,Дирекција;
 - референтите од Подружниците за запознавање на членовите на штабови во Подружниците со новиот состав;
- Ребрифинг на ВД Директор од Подружница ХЕС Маврово - Гостивар ;
- Ребрифинг на Раководител за правни и општи работи од Подружница ХЕС Маврово – Гостивар;
- ребрифинг на Директор за финасиски работи;
- Доставување на формулари до Раководител на служба за производство и одржување од Подружница ХЕС Треска – Скопје ХЕ Козјак за обновување на сертификат ;
- Доставување на податоци за контакт телефони на лица вработени дежурни 24/7 во производство на ХЕ , РЕК и диспечерски центар ,како и лица кои работат заштита и спасување и кризи до Центар за управување со кризи;
- Барање за доставување на документ до овластена институција за Раководител на ХЕ Козјак ;
- Пополнување и ажурирање на Покани за повикувања на сили за заштита и спасување на АД ЕСМ – Скопје,Дирекција,начини на повикување;
- Ажурирање на шема Преглед на сили за заштита и спасување на АД ЕСМ –Скопје, Дирекција постапување на видни места;
- Ребрифинг на Техничар за техничка документација,одбрана,заштита и спасување и кризи од Подружница Енергетика;
- Ребрифинг на Директор на ПЕ ТЕ од Подружница РЕК Битола;
- Обука на Одговорен инж.за координација од Подружница РЕК Битола;
- Информација,Доставување на состав на членовите на Универзалните единици за заштита и спасување I и II одд.на АД ЕСМ – Скопје, Дирекција до штаб за заштита и спасување на АД ЕСМ – Скопје,Дирекција ;
- Враќање на документ за Пом.Директор од Подружница РЕК Битола ;
- Враќање на документ за Тех.директор на ПЕ ТЕ на Подружница РЕК Битола;
- Податоци за ракувач со Планот за заштита и спасување и кризи од Дирекција на АД ЕСМ – Скопје до ЦУК;
- Доставување на формулари за Пом.Директор за производство на Подружница РЕК Битола до овластена институција ;
- Доставување на формулари до ДБКИ за Тех.Директор на ПЕ Термоелектрани на РЕК Битола
- Известување ,Доставување на прашалници до Генерален директор;
- Ребрифинг на Директор за производство на електрична енергија;
- Ребрифинг на Директор за комерцијални работи;

- Ребрифинг на Референт за одбрана, заштита и спасување и кризи и осигурување од Пиодружница ХЕС Треска – Скопје;
- Доставување на формулари до Директор за развој и инвестиции;
- Информација до референтите од подружниците за ажурирање на шемите Повик за помош, Преглед на сили за заштита и спасување и Постапки за евакуација;
- Ребрифинг на Генерален директор;
- Враќање на документ за Технички директор за топлинска пареа и производство од Подружница Енергетика – Скопје;
- Информација, доставување на формулари до Техничар за техничка документација одбрана, заштита и спасување и кризи до Подружница Енергетика - Скопје;
- Доставување на формулари со барање за издавање на документ за Техничар за техничка документација одбрана, заштита и спасување и кризи од Подружница Енергетика до овластена институција;
- Враќање на документ за Директор за развој и инвестиции до овластена институција;
- Доставување на податоци за Директор на развој и инвестиции до овластена институција;
- Доставување на податоци за Годишен ребрифинг до Ген.директор и директор за правни и општи работи;
- Годишен извештај за носители, постапка во тек и вратени сертификати;
- Ребрифинг на Раководител за производство од Подружница ХЕС Маврово – Гостивар;
- Ребрифинг на Технички директор од Подружница ХЕС Маврово – Гостивар;
- Ребрифинг на Референт за одбрана, заштита и спасување, кризи и ФТО од Подружница ХЕС Маврово – Гостивар;
- Пополнување и доставување на табела Утврдување на ризик по основ на веродостојност и влијателност;
- Враќање на документ за Одговорен инж. за координација од Подружница РЕК Битола до овластена институција;
- Изработка на презентација за основна обука за заштита и спасување, запознавање со истата на членовите на Универзалните единици I и II одделение;
- Информација, запознавање на членови на штаб за заштита и спасување и Директор за правни и општи работи со целта и содржината на одржаниот состанок со членовите на универзалните единици, доставување на список за присуство на состанокот;
- ВЕЕБ за 2020 година до подружниците;
- Состанок со референтите од подружниците, Записник од состанокот, доставување до референтите од подружниците;
- Затварање на деловодници за 2019 година;
- Тековни активности;

II. ПОДРУЖНИЦА ЕНЕРГЕТИКА - СКОПЈЕ

- Прием и заведување на пошта;
- Изработка и доставување на ВЕЕБ за 2019 година;
- Доставување на пополнети формулари за издавање на БС за Одговорен инженер во Одделение за производство, дистрибуција и снабдување со електрична енергија;
- Податоци на барање од Координаторот за одбрана, заштита и спасување и кризи за контакт телефони и лица за координација и соработка при справување со кризни состојби;
- Доставување на Годишен извештај за 2018 година;
- Архивирање на документи;
- Доставување на податоци на барање на Влада на СР Македонија до Координаторот за одбрана, заштита и спасување и кризи;
- Ажурирање на документи за штаб за заштита и спасување;
- Измена и дополнување на членови на Универзална единица за единица за заштита и спасување;
- Изработка на Тримесечен извештај за периодот: Јануари-Март, Април – Јуни, Јули-Септември, Октомври-Декември
- Ажурирање на План за евакуација со новото име на Друштвото;

III. ПОДРУЖНИЦА ХЕС МАВРОВО – ГОСТИВАР

- Изработка и доставување на ВЕЕБ за 2019 год ;
- Архивирање на документи ;
- Изработка на неделни и двонеделни извештаи за периодот јануари-јули 2019 год.
- Попис на архивски материјал за 2018 год.;
- Доставување на податоци на барање на Влада на СР Македонија до Координаторот за одбрана, заштита и спасување и кризи;
- Прием и заведување на пошта;
- Проверка на документи од штаб за заштита и спасување;
- Ажурирање на членовите на Универзалната единица за заштита и спасување;
- Координација и соработка со вработените за спроведување на безбедносни мерки поради летниот период ;
- Допис до членовите на Универзалните единици за запознавање со новиот состав на единиците и штабот ;
- Ажурирање на План за евакуација во координација и соработка со одговорните лица;
- Изработка на Тримесечен извештај за периодот:
- Јануари-Март, Април –Јуни, Јули-Септември, Октомври-Декември
- Тековни активности.

IV. ПОДРУЖНИЦА ХЕС ТРЕСКА – СКОПЈЕ

- Прием и заведување на пошта;
- Доставување на ВЕЕБ за 2019 год.до Координаторот за одбрана,заштита и спасување и кризи ;
- Попис на архивски материјали за 2018 година;
- Обнова на Овластувања за КИ ;
- Изработка на Тримесечен извештај за периодот:Јануари-Март,Април –Јуни
Јули-Септември и Октомври-Декември ;
- Изработка на неделни и двонеделни извештаи за периодот јануари-јули 2019 год.
- Архивирање на документи ;
- Ажурирање на документи за пристап во просторија (канцеларија) кај се работи со КИ ;
- Доставување на податоци на барање на Влада на Р.Северна Македонија до Координаторот за одбрана,заштита и спасување и кризи;
- Проверка на документите од Универзалната единица и штаб за заштита и спасување;
- Ажурирање на дел од документите со новиот назив и логото;
- Припрема на документација за обнова на документ за Раководител ;
- Доработка на документите за нормално функционирање на штабот за заштита и спасување и доставување до началникот на штабот ;
- Обработка и усогласување на скици ,упатства и известувања согласно настанатите промени на името на Друштвото;
- Анализа на промена на одреден број на членови на единиците за заштита и спасување,усогласување согласно законските акти;
- Тековни активности .

V. ПОДРУЖНИЦА РЕК БИТОЛА – НОВАЦИ

- Раздолжување од обврските, средствата и опремата на работници кои заминуваат во пензија;
- Редовно секојдневно прибирање на информации од сменските инженери во ПЕ-ТЕ за работата на блоковите и нивно доставување до Центарот за управување со кризи-Битола;

- Доставување на класифицирана документација до овластено лице од Дирекција на АД ЕСМ – Скопје;
- Присуство на состанок во Екотех Дозиметрија – Подружница Скопје;
- Прием и заведување на пошта;
- Изработка на неделни и двонеделни извештаи за периодот јануари-јули 2019 год.
- Архивирање на документи ;
- Доставување на Преглед со измени и дополнувања на составот до членовите на единиците за заштита и спасување I и II вод;
- Враќање на персонални дозиметри од извршен мониторинг за месец декември до ЕКОТЕХ ДОЗИМЕТРИЈА-Подружница Скопје;
- Учество на состанок со референтите за одбрана, заштита и спасување и кризи организиран од Координаторот за одбрана,зис и кризи од Дирекција на АД ЕЛЕМ- Скопје;
- Достававање на ВЕЕБ за 2019 година;
- Враќање на персонални дозиметри од извршен мониторинг до ЕКОТЕХ Дозиметрија – Подружница Скопје;
- Попис и опис на Архивски документи за 2018 година
- Попис на документи со рокови - документиран материјал од минатите години и негово доставување до Државниот архив – Одделение Битола;
- Работна средба со овластено лице носител на БС од Регионално одделение за одбрана – Битола;
- Промена на одредени Шеми и Упатства согласно новата Процедура за заштита и спасување;
- Доставување на податоци до Регионално одделение за одбрана – Битола, на нивно барање;
- Запознавање на членовите на штабот за заштита и спасување на Подружница РЕК Битола со Одлуката за новиот состав на членови на штабот за заштита и спасување на АД ЕСМ- Скопје,Дирекција ;
- Изработка на тримесечен извештај за периодот од :
 - јануари - март
 - април - јуни
 - јули - септември
 - октомври – декември
- Доставување на податоци на барање на Влада на Република Северна Македонија до Координаторот за одбрана,заштита и спасување и кризи;
- Тековни активности.

VI. ПОДРУЖНИЦА ХЕЦ ТИКВЕШ – КАВАДАРЦИ

- Ажурирање на документацијата за универзалната единица за заштита и спасување од подружница ХЕЦ Тиквеш- Кавадарци ;
- Разгледување на процедурата за ИСО 14001 поради најавена интерна проверка;
- Редовно секој работен ден известување на ЦУК Кавадарци за моменталната кота на езерото;
- Изработка и доставување на ВЕЕБ за 2019 год.за подружница ХЕЦ Тиквеш од Тех.директор ;
- Изработка на тримесечен извештај за периодот од :
 - јули - септември
 - октомври – декември
- Прием и заведување на пошта во обичен деловодник;
- Доставување на податоци на барање на Влада на Р.Северна Македонија до Координаторот за одбрана,заштита и спасување и кризи од Дирекција на АД ;
- Постававање на нови ознаки за заштита и спасување во подружницата кои беа оштетени со нови ознаки;
- Средување и ажурирање на документи од ИСО-9001 поради интерна проверка на подружницата;
- Средување на документацијата по дадени насоки од Координаторот за заштита и спасување од Дирекција на АД ЕСМ Скопје;

- Допис до Подрачно одделение за заштита и спасување со податоци за контакт на лице за извршување на работни задачи од областа на заштита и спасување од подружница ХЕЦ Тиквеш-Кавадарци;
- Изготвување на Планот за евакуација во мир, вонредна и воена состојба;
- Реализација на работни задачи од секојдневното работење.

VII. ПОДРУЖНИЦА РЕК ОСЛОМЕЈ – ОСЛОМЕЈ

- Прим и заведување на пошта;
- Архивирање на документи;
- оставување на податоци на барање на Влада на Република Северна Македонија до Координаторот за одбрана, заштита и спасување и кризи од Дирекција на АД;
- Ажурирање на составот на силите за заштита и спасување;
- Изработка и доставување на Извештај за периодот на 2019 год. ;
-април - јуни
- јули - септември
- октомври – декември
- Соработка со Координаторот за одбрана, зис и кризи од Дирекција на АД ЕСМ - Скопје за формирање на уште една Универзална единица во големина на одд. согласно законските акти, а поради зголемениот број на вработени во подружницата;
- Ажурирање на Планот за евакуација за заштита и спасување во мир, вонредна или воена состојба;
- Координација со Министерството за одбрана-Подрачно одделение за одбрана на Кичево ;
- Тековни активности.

VIII. ПОДРУЖНИЦА ХЕС ЦРН ДРИМ – СТРУГА

- Проверка на архивскиот материјал ,распоредување, ажурирање и средување на документи;
- Работен состанок со колегата за БЗР за усогласување на раб.задачи ;
- Изготвување и доставување на ВЕЕБ за 2019 год . ;
- Работен состанок во канцелариите на Дирекцијата за заштита и спасување за град Струга и разгледување на моменталната состојба, со дотеци, врнежи и др.
- Ажурирање на Планот за заштита и спасување;
- Изработка на Годишна програма за работа во делот на одбраната за 2019 година за Подружница ХЕС Црн Дрим-Струга;
- Работен состанок со Регионалниот центар за управување со кризи.Анализа на мерките и активностите при справувањето со снежното невреме кое го зафати регионот како и одстранување на препреките кои се појавија при справување со невремето;
- Спроведување на работни задачи кои произлегоа како заклучоци од одржаниот состанок на 11.02.2019 год.;
- Ажурирање и работа со делот од документите од одбрана;
- Издвојување на документацијата која треба да се уништи и со рокови ;
- Изготвување на потребна документација , за промена на силите за зис поради структурални промени (нови вработени, старосна граница и др.) ;
- Расчистување на местата за евакуација во електраните од насобрано ѓубриште со помош на градежната група;
- Средба со преставници од Дирекцијата за заштита и спасување , разгледување на состојбата за периодот што следи (летен период);
- Изработка и доставување на неделни и двонеделни извештаи за Јануари-Јули 2019 год .
- Доставување на податоци на барање на Влада на Република Северна Македонија до Координаторот за одбрана, заштита и спасување и кризи;
- Ажурирање на документи од ИСО – 9001;
- Ажурирање на Планот за евакуација, како и обновување на налепници ;
- Прибирање на податоци и нивно доставување до ДЗС за нивото и проток на реките Црн Дрим и Радика како податоци за водениот талог за овој период ;

- Проучување на Упаството за активирање на темелен испуст, согледување на неправилностите и мани со цел негово измена и надополнување во координација со раководителите на електро ,машинска и градежна служба со цел измена и дополнување на Упаството за темелен испуст;
- Во соработка со Регионалниот центар за кризи , ДЗС и претставник од ХЕС Црн Дрим формирање на координативно тело заради следење на состојбата со водотеците и акумулациите;
- Ажурирање на документи за заштита и спасување , пред се прегледот на силите ;
- Ажурирање на Поканите и решенијата за работа во воени услови .
- Консултации со преставници од Дирекцијата за заштита и спасување за претстојниот период (врнежи и наноси);
- Ажурирање на документите на нови меморандуми;
- Ажурирање на планот за одбрана;
- Средба со претставници од ДЗС,фирми и други надлежни институции со цел
- Изработка на тримесечен извештај за периодот од :
јануари – март, април – јуни, јули – септември и октомври – декември
- Изготвување на Преглед со ресурси на ХЕС Црн Дрим како и негово доставување до РЦКУ;
- Затворање на деловодни книги за 2019 година средување и комплетирање на архивски материјал како и отворање на деловодни броеви за 2020 година;
- Прибирање на податоци и нивно доставување до ДЗС за нивото и проток на реките Црн Дрим и Радика како податоци за водениот талог за овој период ;
- Состанок со раководството на Подружницата во врска со документите кои имаат назив класифицирани документи;
- Средба со претставници од ДЗС,фирми и други надлежни институции. Цел на средбата утврдување на начин за соработка,координација и помош за зимската сезона.
- Тековни активности;

• Секторот за правни и општи работи преку **Одделот за човечки ресурси** извршуваше дејствија од својот делокруг на работа. Согласно податоците и извештаите од овој Оддел, вкупниот број на вработени во АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, на ден 31.12.2019 година изнесува 4.691 работник на неопределено време и 336 работници преку Агенција за привремени вработувања.

Бројот на работниците во Дирекцијата и Подружниците на АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, со состојба на 31.12.2019 година е следна: Подружница ХЕС МАВРОВО Гостивар-307 вработени, Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга-213 вработени, Подружница ХЕС ТИКВЕШ Кавадарци-92 вработени, Подружница ХЕС ТРЕСКА Скопје-104 вработени, Подружница РЕК БИТОЛА Новаци-2.711 вработени, Подружница РЕК ОСЛОМЕЈ Осломеј-877 вработени, Подружница ЕНЕРГЕТИКА Скопје-152 вработени и Дирекција-Скопје-235 вработени.

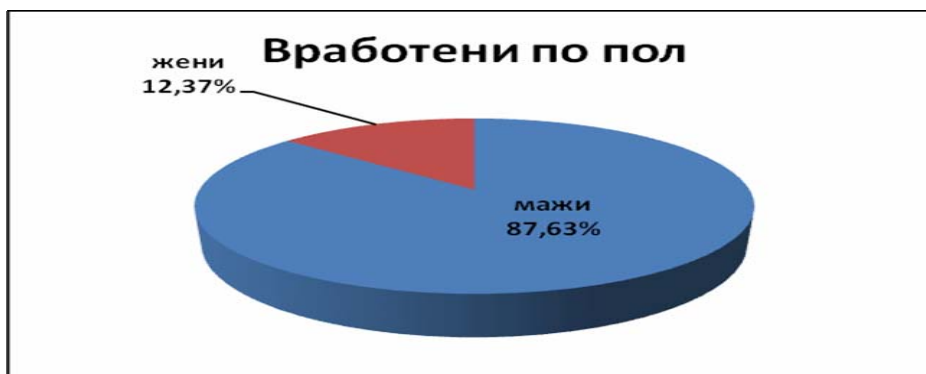
Според степенот на стручна подготовка најголем број вработени или 44% се со IV степен средно училиште; 21% од вработените се со III степен средно училиште во занимање; 13% се со VII/1 степен или високо образование; 9% се ПК работници со II степен; 6% се со I степен неквалификувани вработени; 3% се со VI степен вишо образование; 2% се со V степен високо квалификувани работници; 1% се со VII/2 степен магистри и речиси 0,2% од вработените во друштвото се со VIII степен доктори на науки. Табеларен преглед е прикажан во Прилог 1.

Според возраста најголемиот процент на вработени односно 36% се на возраст од 46-55 години; 28% се на возраст од 56-64 години; 22% се на возраст од 36-45 години; 11% се на возраст од 26-35 години; 2% се на возраст над 64 години и 0,8% од вработените се на возраст до 25 години.

Според половата структура во АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје најголемиот број или 4.044 вработени односно 87, 63% се мажи и 647 или 12,37% се жени. Табеларен преглед е прикажан во Прилог 2.

Бројот на вработени во АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, според национална структура е следен:

-Во Подружница ХЕС МАВРОВО Гостивар, од вкупно 307 вработени, 72,3% се Македонци, 21,8% се Албанци, 0,3% се Срби, 3,9% се Турци и 1,6% се Роми.

-Во Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга, од вкупно 213 вработени, 70,4% се Македонци, 12,2% се Албанци, 0,9% се Срби, 5,2% се Турци, 1,4% се Роми, 4,7% се Власи и 5,2% се од друга националност.

-Во Подружница ХЕС ТИКВЕШ Кавадарци, од вкупно 92 вработени, 97,8% се Македонци, 1,1% се Срби и 1,1% се Турци.

-Во Подружница ХЕС ТРЕСКА Скопје, од вкупно 104 вработени, 96,2% се Македонци и 2,9% се Албанци.

-Во Подружница РЕК БИТОЛА Новаци, од вкупно 2.711 вработени, 95,1% се Македонци, 2,4% се Албанци, 0,5% се Срби, 0,7% се Турци, 0,2% се Роми, 0,8% се Власи и 0,4% се од друга националност.

-Во Подружница РЕК ОСЛОМЕЈ Осломеј, од вкупно 877 вработени, 66,7% се Македонци, 27,8% се Албанци, 0,3% се Срби, 3,5% се Турци, 1,3% се Роми, 0,1% се Власи и 0,2% се од друга националност.

-Во Подружница ЕНЕРГЕТИКА Скопје од вкупно 152 вработени, 82,2% се Македонци, 10,5% се Албанци, 4,6% се Срби, 0,7% се Турци, 0,7% се Роми и 1,3% се Власи.

-Во Дирекција Скопје од вкупно 235 вработени, 85,5% се Македонци, 8,1% се Албанци, 0,8% се Срби, 0,4% се Турци, 0,4% се Роми, 2,1% се Власи и 2,5% од вработените се од друга националност.

Табеларен преглед е прикажан во Прилог 3.

Дирекција на АД ЕСМ – Скопје

Човечки ресурси

Вкупниот број на лица ангажирани преку Агенција за привремени вработувања во Дирекција во периодот од 01.10.-31.12.2019 година изнесува 14 лица, 24 работници се новопримени по јавен оглас, 1 работник е новопримен по други основи, додека 2 работници си заминале од друштвото со барање за отказ.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2019-31.12.2019 во АД ЕСМ-Дирекција заведени се 22 судски предмети. Побарувањата на АД ЕСМ изнесуваат 70.660.948,00 додека побарувањата кон друштвото изнесуваат 96.853.871,00 денари.

Подружница ХЕС Маврово – Гостивар

Човечки ресурси

Во Подружница ХЕС Маврово-Гостивар во четвртиот квартал 28 лица се ангажирани преку Агенција за привремени вработувања.

Во овој извештаен период 1 работник е новопримен по јавен оглас, 1 работник е распределен од подружницата во друга подружница, 7 работници му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија и 2 работници починале.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2019-31.12.2019 година, во оваа Подружница нема нови судски предмети.

Подружница ХЕС Црн Дрим – Струга

Човечки ресурси

Во Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга во четвртиот квартал 19 лица се ангажирани преку Агенција за привремени вработувања, додека 1 работник е распределен во подружницата од друга подружница.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2019-31.12.2019 година, во оваа Подружница има 10 судски предмети од кои во 5 друштвото се јавува тужен, а во 5 како тужител. Побарувањата на друштвото изнесуваат 197.942.066,00 денари а кон друштвото 14.513.144,00 денари.

Подружница ХЕЦ Тиквеш – Кавадарци

Човечки ресурси

Во текот на четвртиот квартал во Подружница ХЕЦ Тиквеш 1 работник е новопримен по јавен оглас и на 1 работник му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2019-31.12.2019 година, во оваа Подружница нема нови судски предмети.

Подружница ХЕС Треска – Скопје

Човечки ресурси

Во текот на четвртиот квартал од подружницата 1 работник е распределен во друга подружница, додека 8 лица се ангажирани преку агенција за привремени вработувања.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2019-31.12.2019 година, во оваа Подружница нема нови судски предмети.

Подружница РЕК Битола – Новаци

Човечки ресурси

Во Подружница РЕК БИТОЛА Новаци во текот на четвртиот квартал од 2019 година 1 работник е распореден од друга подружница во подружницата, 207 работници се новопримени по јавен оглас, 1 работник е новопримен по судска пресуда, 1 вработен од подружницата е распореден во друга подружница, 192 работници го оствариле правото на старосна пензија, 8 работници починале, 4 работници заминале со барање на отказ, на 6 работници друштвото им дало отказ, додека 185 лица се ангажирани преку Агенција за привремени вработувања.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2019-31.12.2019 година во оваа Подружница заведени се 37 судски предмети и тоа во сите АД ЕСМ се јавува како тужена страна а побарувањата коишто ги имаат тужителите кон АД ЕСМ по овие предмети изнесуваат 3.452.361,00 денари.

Подружница РЕК Осломеј – Осломеј

Човечки ресурси

Во текот на овој квартал од 2019 година во подружницата 5 работници се новопримени по објавен јавен оглас, 1 работник е распореден од подружницата во друга подружница, на 60 работници им престанал работниот однос со исполнување на услов за пензија, 6 работници починале, 1 вработен заминал од друштвото со барање на отказ, на 3 работници друштвото им дало отказ, додека преку Агенција за привремени вработувања ангажирани се 80 лица.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2019-31.12.2019 година во оваа Подружница заведени се 10 судски предмети и во сите АД ЕСМ се јавува како тужен, со што побарувањата кон друштвото изнесуваат 4.948.362,00 денари.

Подружница Енергетика – Скопје

Човечки ресурси

Во текот на четвртиот квартал од 2019 година во подружницата 1 работник е распореден од подружницата во друга подружница, на 1 работник му престанал работниот однос со барање на отказ, додека преку Агенција за привремени вработувања е ангажиран 1 работник.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2019-31.12.2019 година во оваа Подружница заведени се 183 предмети (кои се во најголем дел платни налози) и во сите АД ЕСМ се јавува како тужител, со што побарувањата на друштвото изнесуваат 4.994.713,00 денари. Во текот на оваа година, завршени се 166 предмети и сите се во корист на АД ЕСМ, со наплатен износ од 15.290.439,00 денари.

СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ

1. ОСТВАРЕН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

Финансиската слика на компанијата во периодот 01.01.2019 – 31.12.2019 во споредба со планот за 2019 и остварувањата за истиот период 2018 е следна:

А. БИЛАНС НА УСПЕХ

Во 000 денари

ОПИС	01.01.18- 31.12.18	План 01.01.19- 31.12.19	01.01.19- 31.12.2019	01.01.19- 31.12.2019 во 000 евра	2019/ 2018	2019/ 2019 План
Оперативни приходи	13.690.395	14.815.505	12.680.757	206.191	-7,37	-14,41
- Процент на пораст		-14,41%	-7,37%			
Трошоци на продадени производи	(4.190.154)	(6.874.510)	(5.310.837)	(86.355)	26,75	-22,75
Бруто профит	9.500.241	7.940.995	7.369.919	119.836	-22,42	-7,19
Општи, продажни и административни трошоци	(5.120.653)	(4.702.481)	(4.665.183)	(75.857)	-8,89	-0,79
ЕВИТА	4.379.588	3.238.513	2.704.736	43.979	-38,24	-16,48
Финансиски приходи/трошоци	(147.756)	(159.053)	(83.129)	(1.352)	-43,74	-47,73
Оперативен профит /загуба	4.231.832	3.079.461	2.621.607	42.628	-38,05	-14,87
ЕВИТ	1.982.123	691.050	276.469	4.495	-86,05	-59,99
Амортизација	(2.397.465)	(2.547.463)	(2.428.267)	(39.484)	1,28	-4,68
Вонредни приходи	-	-	-	-	0,00	0,00
Профит/ загуба пред оданочување	1.834.366	531.997	193.340	3.144	-89,46	-63,66
Данок	160.861	150.000	-	-	-100,00	-100,00
Нето профит / загуба	1.673.505	381.997	193.340	3.144	-88,45	-49,39

І. Структура на приходи

Вкупните приходи без финансиските приходи за период 01.01.2019– 31.12.2019 година се намалени за -7,37% односно -1.009.639 илјади денари во споредба со истиот период минатата година. Намалувањето се должи пред се поради намалување на приходот од продажба за -517.620 илјади денари и намалување на останатите приходи за -29,22% бидејќи минатата година имавме наплатен отпишан долг од АД МЕПСО во износ од 126.656 илјади денари и наплатена камата од АД МЕПСО во износ од 296.849 илјади денари и намалени приходи од капитализирано сопствено производство од -317.116 илјади денари бидејќи се изврши активирање на новиот рудник ПЈС на ден 31.12.2018 година.

Како што веќе напоменавме погоре во текстот, остварените оперативни приходи, во износ од 12.680.757 илјади денари, се намалени за -7,37% во однос на истиот период минатата година кога изнесувале 13.690.395 илјади денари, а се намалени за -14,41% во однос на планираните. Нивната структура е дадена во прилог:

Во 000 денари

Оперативни приходи	01.01.18 – 31.12.18	План 01.01.19 – 31.12.19	01.01.19 – 31.12.19	2019/ 2018	2019/ 2019 П
Приходи од продажба	12.774.663	14.057.262	12.257.043	-4,05	-12,81
Останати приходи *	598.617	172.243	423.714	-29,22	146,00
Капитализирано сопствено производство и услуги **	317.116	586.000	0	-100,00	-100,00
Вкупно	13.690.395	14.815.505	12.680.757	-7,37	-14,41

* Останатите приходи се намалени бидејќи овој период минатата година имаме наплатен отпишан долг од АД МЕПСО во износ од 126.656 илјади денари и наплатена камата од АД МЕПСО во износ од 296.849 илјади денари или вкупно 423.505 илјади денари кои ова година ги немаме.

** Капитализирано сопствено производство и услуги кои се евидентираа во РЕК Битола а се однесуваат на капитализација на сопствените трошоци за ископ на инвестициона откритка направени во новиот рудник ПЈС ова година нема бидејќи се изврши активирање на новиот рудник ПЈС на ден 31.12.2018 година.

1.1. Приходите од продажба се 96,66% од вкупните приходи и бележат намалување во однос на анализираниот период 2018 година за -4,05% додека во однос на планот се намалени за -12,81%. Структурата на приходите од продажба за последните две години е следна:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2018 - 31.12.2018	План 01.01.19- 31.12.201 9	01.01.19- 31.12.201 9	2019/ 2018	2019/ 2019 П
Приходи од продажба на добра - основна дејност *	9.196.956	9.572.876	8.856.697	-3,70%	-7,48%
Приход од сопствена потрошувачка – електрич. енергија	909.746	1.269.614	973.933	7,06%	-23,29%
Приходи од системски услуги на еес	906.858	938.061	938.061	3,44%	0,00%
Приходи од продажба на вишок на електрична енергија	1.342.374	1.761.714	1.142.108	-14,92%	-35,17%
Ост.приход продажба-топлинска енергија-Енергетика **	132.012	149.805	128.621	-2,57%	-14,14%
Ост.прих.продажба-електрична енергија-Енергетика***	162.523	150.617	115.842	-28,72%	-23,09%
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани субјекти ****	12.589	9.556	4.924	-60,89%	-48,47%
Останати приходи *****	111.605	205.019	96.856	-13,22%	-52,76%
Вкупно	12.774.663	14.057.262	12.257.043	-4,05%	-12,81%

- * Цената до 30.06.2019 година ја одредува Регулаторна комисија за Енергетика и намалувањето е поради намалувањето на цената на електрична енергија.
- ** Приходот од испорака на топлинска енергија е минимално намален во споредба со минатата година.
- *** Намалувањето е резултат на намалена потрошувачка од корисниците на електрична енергија.
- **** Овие приходи се резултат на интерни пресметки помеѓу подружниците и немаат никаков ефект на крајниот резултат бидејќи во една подружница се јавуваат како приход а во друга како расход.
- ***** Ова намалување се должи на намалениот приход од технолошка пареа и напојна вода за 20.172 илјади денари.

Во текот на 2018 година Регулаторна комисија за енергетика ја намали цената на струјата на АД ЕСМ Скопје за -3,39% (старата цена беше 2,5251 денари за kWh, додека новата 2,4396 денари за kWh), а официјалното намалување на цената почна да се применува од 01 Јули 2018 година. Поради либерализација на пазарот од 01 Јули 2019 имаме уште едно намалување на цената за -13,04% и сега изнесува 2,1215 денари за kWh. Поради намалувањето на цената приходот од продажба бележи намалување иако имаме зголемено производството на електрична енергија кое е прикажано во табелата подолу:

Во GWh

Производство	01.01. - 31.12.2018	% Учество	План 01.01.- 31.12.2019	% Учество	01.01. - 31.12.2019	% Учество	2019/2018	2019/План 2019
Термоелектрани	2.626	63,82%	3.207	71,80%	3.253	76,87%	23,87%	1,42%
Битола 1	885	21,51%	1.094	24,50%	1.067	25,21%	20,56%	-2,51%
Битола 2	782	19,02%	871	19,50%	946	22,34%	20,84%	8,53%
Битола 3	878	21,34%	1.040	23,29%	1.139	26,91%	29,70%	9,45%
Осломеј	68	1,65%	77	1,73%	88	2,07%	29,48%	13,46%
Енергетика	13	0,31%	124	2,77%	14	0,33%	8,46%	0,00%
Хидроелектрани	1.391	33,81%	1.164	26,06%	877	20,73%	-36,95%	-24,65%
Вруток	354	8,61%	315	7,05%	344	8,12%	-2,95%	9,10%
Равен	40	0,97%	38	0,85%	41	0,97%	2,00%	8,20%
Врбен	39	0,95%	42	0,93%	34	0,79%	-14,63%	-19,42%
Шпилје	367	8,91%	269	6,03%	172	4,06%	-53,17%	-36,27%
Глобочица	229	5,57%	182	4,08%	112	2,65%	-51,07%	-38,44%
Тиквеш	138	3,36%	133	2,97%	67	1,58%	-51,52%	-49,50%
Козјак	157	3,81%	127	2,85%	73	1,72%	-53,52%	-42,70%
Света Петка	67	1,62%	58	1,30%	35	0,83%	-47,21%	-39,46%
Ветерен парк Богданци	97	2,37%	96	2,14%	102	2,41%	4,59%	6,56%
ВКУПНО	4.114	100,00%	4.467	100,00%	4.232	100,00%	2,85%	-5,26%

Од погореизнесеното можеме да заклучиме дека зголеменото вкупно производство од 117 GWh за период Јануари - Декември 2019 година во однос на 2018 година е резултат на зголеменото производство на термоцентралите за 23,87%, односно термоцентралите повеќе произвеле 627 GWh, додека хидроцентралите произвеле за -36,95% помалку киловат часови односно -514 GWh помалку. Намаленото производство на хидроцентралите во 2019 во споредба со 2018 година за 514 GWh заради полошата хидролошка година е надополнета со поголемо производство на термоцентралите за 627 GWh, а ова има директно влијание на зголемените производни трошоци.

1.2 Структурата на **Останатите приходи** кои се намалени за -29,22% во однос на истиот период минатата година е следна:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.2018- 31.12.2018	План 01.01.19- 31.12.2019	01.01.19- 31.12.2019	2019/ 2018	2019/ 2019 П
Приходи од наплатени штети *	66.518	33.512	27.361	-58,87%	-18,36%
Останати неспомнати делови приходи за превоз од вработени **	5.819	5.842	3.051	-47,57%	-47,77%
Наплатени приходи од поранешни години	1.137	801	1.301	14,39%	62,43%
Останато ***	525.142	132.088	392.000	-25,35%	196,77%
Вкупо	598.617	172.243	423.714	-29,22%	146,00%

* Приходот од наплатени штети е намален за -39.157 илјади денари поради намалениот број штети оваа година во однос на минатата година.

** Приходот за превозот од вработени е намален поради намалениот број на вработени на кои им се одбиваат парични средства од плата за превоз од дома до работа и обратно.

*** Останатите приходи се намалени бидејќи истиот период минатата година имавме наплатено отпишан долг од АД МЕПСО во износ од 126.656 илјади денари и наплатена камата од АД МЕПСО во износ од 296.849 илјади денари.

II. Структура на трошоци

При споредба на периодот Јануари - Декември 2019/2018 година забележуваме дека има зголемување на вкупните трошоци од работењето за 5,48% односно 653.012 илјади денари во услови кога вкупниот приходот е намален за -7,19%, додека споредено со планираните трошоци има намалување од -12,31%. Како што може да се види подолу од Табелата кај некои Подружниците има зголемување додека кај други намалување на трошоците. Најголемо вредносно зголемување од 1.085.982 илјади денари има кај РЕК Битола поради зголеменото производство за 607 GWh што има директно влијание на зголемување на трошокот за откоп на јаглен и јаловина во висина од 659.172 илјади денари, зголемување на трошокот за залиха на недовршеното производство (јаглен) во висина од 369.610 илјади денари, зголемени услуги за тековно одржување на средствата за 149.608 илјади денари и зголемен трошок за мазут за 95.389 илјади денари. Додека најголемо процентуално намалување на трошоците од -33,58% има кај Дирекција од -587.319 илјади денари поради намалување на вредносното усогласување на основните средства за -429.734 илјади денари и намалување на резервирањата за трошоци и ризици за -51.055 илјади денари.

Во 000 денари

Трошоци по подружници	01.01.2018-31.12.2018	План 01.01.19-31.12.2019	01.01.19-31.12.2019	2019/2018	2019/2019 П
Дирекција	1.749.019	1.531.363	1.161.700	-33,58	-24,14
ХЕС Маврово	525.830	675.060	519.663	-1,17	-23,02
ХЕС Црн Дрим	368.913	443.010	350.042	-5,12	-20,99
ХЕЦ Тиквеш	135.880	191.083	135.095	-0,58	-29,30
РЕК Битола	6.894.584	8.812.473	7.980.566	15,75	-9,44
РЕК Осломеј	1.151.537	1.262.168	1.306.455	13,45	3,51
ХЕЦ Треска	639.017	644.945	625.769	-2,07	-2,97
Енергетика	441.603	763.145	480.104	8,72	-37,09
Вкупно трошоци АД ЕЛЕМ	11.906.382	14.323.246	12.559.395	5,48	-12,31
Вкупен приход АД ЕЛЕМ	13.740.749	14.855.243	12.752.735	-7,19	-14,15

За период 01.01.-31.12.2019 година во однос на истиот период минатата година има зголемување на вкупните трошоци од 653.012 илјади денари што во најголема мера се должи на зголемување на трошокот за откоп на јаглен и јаловина за 659.172 илјади денари, зголемување на трошокот за залиха на недовршеното производство (јаглен) за 514.725 илјади денари, повеќе потрошен мазут за 138.486 илјади денари, зголемување на трошокот за услуги за тековно одржување на средствата за 124.763 илјади денари, зголемување на трошокот за привремени работници преку Агенција за 118.493 илјади денари и друго.

Анализата на трошоците е дадена во прилог.

II.1 Трошоците на продадени производи се однесуваат на следните ставки:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2018-31.12.2018	План 01.01.19 - 31.12.2019	01.01.19-31.12.2019	2019/2018	2019/2019 П
Трошоци за сировини и други материјали	2.515.791	3.851.211	2.638.526	4,88%	-31,49%
Набавна вредност на продадени стоки	3.604	446.108	2.054	-43,00%	-99,54%
Услуги со карактер на материјални трошоци	1.876.679	3.066.804	2.361.451	25,83%	-23,00%
Промени во залихата	-205.919	-489.612	308.806	-249,96%	-163,07%
Вкупо	4.190.154	6.874.510	5.310.837	26,75%	-22,75%

Од табелата може да се констатира дека овие трошоци бележат зголемување од 26,75% односно 1.120.683 илјади денари во споредба со истиот период минатата година пред се поради зголеменото термопроизводство од 23,87% што влијаеше на зголемување на услугите со карактер на материјални трошоци за 484.773 илјади денари заради зголемување на трошоците за откоп на јаглен и јаловина од 659.172 илјади денари, зголемување на трошоците за сировини и други материјали од 122.735 илјади денари поточно зголемен потрошен мазут за 138.486 илјади денари и зголемена сопствена потрошувачка за 56.295 илјади денари, како и зголемување на трошокот за залиха на недовршеното производство-јаглен во висина од 514.725 илјади денари.

Структурата на **трошоци за сировини и материјали** во износ од 2.638.526 илјади денари е следна:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.2018-31.12.2018	План 01.01.19-31.12.2019	01.01.19-31.12.2019	2019/2018	2019/2019 П
Трошоци за сировини и материјали за производство	164.271	191.630	183.005	11,40%	-4,50%
Потрошена вода за производство на електрична енергија	129.489	132.772	132.500	2,33%	-0,21%
Потрошена врела вода за продажба	0	0	0	0,00%	0,00%
ХТЗ опрема во производство	2.067	9.480	4.588	121,94%	-51,60%
Потрошен канцелариски материјал	4.870	10.734	4.344	-10,80%	-59,53%
Материјал за чистење и одржување	1.234	6.438	3.639	194,94%	-43,48%
Потрошени сировини и материјали за производство	26.611	32.205	37.934	42,55%	17,79%
Трошоци за потрошена енергија за производство	1.617.182	2.348.525	1.802.534	11,46%	-23,25%
Потрошена електрична енергија	14.491	15.671	14.688	1,35%	-6,28%
Потрошена сопствена електрична енергија	928.745	1.269.614	985.041	6,06%	-22,41%
Потрошен гориво за тешки моторни возила и машини	51.720	76.280	46.205	-10,66%	-39,43%
Парно	3.076	4.050	2.392	-22,23%	-40,94%
Друг огревен материјал (гас за Енергетика)	240.517	460.950	240.284	-0,10%	-47,87%
Потрошено уље за постројки и опрема	24.791	40.601	22.318	-9,97%	-45,03%
Потрошено уље за тешки моторни возила и градежни машини	1.874	5.076	2.990	59,50%	-41,10%
Потрошен мазут за производство на електрична енергија	344.139	473.500	482.625	40,24%	1,93%
Потрошено дизел гориво за производство на ел.енергија	1.413	2.183	2.858	102,32%	30,92%
Останати трошоци за енергија за производство	6.415	600	3.135	-51,14%	422,42%
Трошоци за потрошена енергија за администрација	15.102	36.129	14.905	-1,30%	-58,75%
Потрошен гориво за моторни возила	15.098	28.966	14.905	-1,28%	-48,54%
Потрошено уље за моторни возила	4	7.163	0	-100,00%	-100,00%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување за производство	683.038	1.168.440	581.721	-14,83%	-50,21%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	682.637	1.167.740	581.446	-14,82%	-50,21%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување на возила	401	700	275	-31,42%	-60,72%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување за администрација	23.727	56.489	34.014	43,36%	-39,79%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	23.727	56.489	34.014	43,36%	-39,79%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми за производство	10.004	42.320	19.518	95,11%	-53,88%
Трошоци за ситен инвентар за производство	2.681	19.892	8.552	219,03%	-57,01%
Трошоци за авто гуми за градежни машини и тешки возила	576	150	555	-3,63%	270,14%
Трошоци за ЛЗС за производство	6.747	22.278	10.411	54,30%	-53,27%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми(за админ)	2.468	7.678	2.828	14,58%	-63,17%
Трошоци за ситен инвентар	2	3	1	-37,74%	-57,60%
Трошоци за авто гуми за возила	2.466	7.675	2.827	14,62%	-63,17%
Вкупно	2.515.791	3.851.211	2.638.526	4,88%	-31,49%

- **Трошокот за ХТЗ опрема** за производство за период 01.01.-31.12.2019 е зголемен за 121,94% во споредба со истиот период минатата година или 2.521 илјади денари, бидејќи оваа опрема се треба на две години и во годината кога треба да се набавува овој трошок се зголемува.

- **Трошоците за материјали за чистење и одржување** бележат зголемување како резултат на барање на материјалите во прирачни магацини, и понатаму истите се трошат согласно потребите, а во сметководствената евиденција се евидентираат како трошок во моментот на нивното барање, додека во споредба со планот бележи намалување од -43,48%.
- **Сопствената потрошената електрична енергија** е зголемена поради поголемото производство на електрична енергија во термоцентралите.
- **Трошокот за потрошен дизел гориво за производство на електрична енергија** е зголемен во анализираниот период за 102,32% (1.445 илјади денари) и изнесува 2.858 илјади денари. Зголемувањето е во РЕК Осломеј и се должи на повеќе потрошено дизел гориво при покренување на термоелектраната.

Како позначајни ставки од претходната табела кои кај кои има поголеми промени се:

- **Потрошувачката на друг огревен материјал** се однесува на евиденцијата на гас за производство на топлинска енергија во Подружница Енергетика и е намален за 0,10 % односно 233 илјади денари во однос на истиот период минатата година. Испораката на топлинска енергија е поврзана со надворешните температури и се врши согласно температурен дијаграм. Во 2018 година поради пониските температури беа испорачани поголеми количини на топлинска енергија за што беа потрошени и поголеми количини на гас. Да напоменеме дека во 2019 година се произведуваше и електрична енергија при што работеше и турбогенераторската постројка TG1 и беа произведени 13.973 MWh.
- **Потрошените резервни делови и материјали за одржување** се намалени за -101.191 илјади денари или -14,82% во однос на истиот период минатата година. Ова намалување се должи пред се поради помалку потрошените резервни делови и материјали за тековно одржување на постројките во РЕК Битола за -104.377 илјади денари во споредба со истиот период минатата година.
- **Потрошен мазут за производство на електрична енергија** – е зголемен за 40,24% односно 138.486 илјади денари во однос на 2018. Од подолу приложената табела може да се констатира дека за период 01.01.-31.12.2019 година во РЕК Осломеј потрошувачката на мазут вредносно е зголемена за 45,42% додека количински потрошувачката на мазут е зголемена за 28,58% во однос на истиот период минатата година но исто така се произведени повеќе 20 GWh, а во РЕК Битола потрошувачката на мазут вредносно е зголемена за 38,27% додека количински потрошувачката на мазут е зголемена за 24,92% во однос на истиот период минатата година, додека се произведени повеќе 606 GWh односно:

Потрошен мазут		01.01-31.12.2018	%	01.01-31.12.2019	%	2019/2018
МКД	РЕК Битола	249.248	72,43%	344.637	71,41%	38,27%
	РЕК Осломеј	94.892	27,57%	137.989	28,59%	45,42%
Вкупно потрошен мазут во МКД		344.139	100,00%	482.625	100,00%	40,24%
Тони	РЕК Битола	9.636	71,10%	12.037	70,51%	24,92%
	РЕК Осломеј	3.916	28,90%	5.035	29,49%	28,58%
Вкупно потрошен мазут во тони		13.552	100,00%	17.072	100,00%	25,97%
Произведени во GWh Рек Битола		2.545		3.151		23,80%
Произведени во GWh Рек Осломеј		68		88		29,48%
Мазут/GWh Рек Битола		3,79		3,82		0,90%
Мазут/GWh Рек Осломеј		57,83		57,43		-0,70%

Во табелата во продолжение прикажани се поголемите трошоци за сировини и материјали како учество во вкупно остварениот приход со цел да се види дали за остварените приходи направени се поголеми или помали трошоци во однос на претходната година, односно:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.- 31.12.2018	%	01.01.- 31.12.2019	%	2019/2018
Потрошена сопствена електрична енергија	928.745	6,76%	985.041	7,72%	6,06%
Потрошен гориво за тешки моторни возила и градежни машини	51.720	0,38%	46.205	0,36%	-10,66%
Друг огревен материјал	240.517	1,75%	240.284	1,88%	-0,10%
Потрошен мазут за производство на електрична енергија	344.139	2,50%	482.625	3,78%	40,24%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	682.637	4,97%	581.446	4,56%	-14,82%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување администрација	23.727	0,17%	34.014	0,27%	43,36%
Останати трошоци за сировини и материјали	244.305	1,78%	268.910	2,11%	10,07%
Вкупно трошоци за сировини и материјали	2.515.791	18,31%	2.638.526	20,69%	4,88%
Вкупно остварени приходи	13.740.749	100,00%	12.752.735	100,00%	-7,19%

Од погоре презентираното заклучуваме дека за периодот 01.01.-31.12.2019 година поголемите трошоци со поголем процент учествуваат во вкупниот приход односно вкупните трошоци за сировини и материјали учествуваат со поголем процент во вкупниот приход.

Структурата на ставката услуги со карактер на материјални трошоци е прикажана во следната табела:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.2018- 31.12.2018	План 01.01.19- 31.12.2019	01.01.19- 31.12.2019	2019/ 2018	2019/ 2019 П
Транспортни услуги	84.464	98.775	68.909	-18,42%	-30,24%
Транспортни услуги во јавен сообраќај во земјата	1.134	2.460	1.385	22,16%	-43,70%
Трошоци за услуги на пренос, претовар и истовар	5	15	25	400,00%	66,67%
Услуги за превоз на вработени	5.677	10.300	5.668	-0,17%	-44,97%
Трошоци за пренесена електрична енергија	77.647	86.000	61.831	-20,37%	-28,10%
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	12.938	16.951	10.573	-18,28%	-37,63%
Трошоци на поштенски услуги во земјата	1.007	680	969	-3,80%	42,47%
Трошоци за поштенски услуги во странство	0	0	50	0,00%	0,00%
Трошоци за фиксни телефони	2.606	3.950	2.190	-15,97%	-44,56%
Трошоци за мобилни телефони	2.027	2.300	1.609	-20,61%	-30,04%
Трошоци за интернет услуги	7.298	10.021	5.755	-21,14%	-42,57%
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	28.648	35.370	27.821	-2,89%	-21,34%
Услуги за изработка, доработка на производи	28.648	35.370	27.821	-2,89%	-21,34%
Услуги за одржување и заштита	1.449.796	2.573.012	2.076.655	43,24%	-19,29%
Услуги за одржување (ремонтни активности)	311.836	561.970	158.419	-49,20%	-71,81%
Услуги за одржување на средствата за заштита на работа	1.018	1.053	514	-49,48%	-51,15%
Услуги за одржување на ситен инвентар и амбалажа	12	465	2	-86,09%	-99,63%
Услуги за одржување хигиена во просториите	1.260	1.750	1.203	-4,48%	-31,23%
Услуги за тековно одржување	303.974	466.534	427.428	40,61%	-8,38%
Трошоци за откоп на јаглен и јаловина	822.491	1.505.000	1.481.662	80,14%	-1,55%
Услуги за одржување на тешки моторни возила	977	22.454	1.411	44,49%	-93,72%
Услуги за одржување на лесни моторни возила	7.120	12.916	5.971	-16,15%	-53,77%
Други услуги за одржување	1.107	870	44	-96,03%	-94,94%
Наемнини-лизинг	4.642	16.141	3.603	-22,39%	-77,68%
Наем за недвижности во земјата	4.632	15.500	3.575	-22,81%	-76,93%
Наем од граѓани	0	431	0	0,00%	-100,00%
Останат наем	10	210	27	180,16%	-87,06%
Комунални услуги	35.861	45.796	36.369	1,42%	-20,58%
Комунални услуги (смет, вода, канализација, комунален смет)	35.861	45.796	36.369	1,42%	-20,58%
Трошоци за истражување и развој	54.309	48.955	24.307	-55,24%	-50,35%
Трошоци за услугите за тековните потреби на научно истр.	54.309	48.955	24.307	-55,24%	-50,35%
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саем	1.022	150	163	-84,01%	8,98%
Трошоци за промоција, пропаганда и реклама во земјата	1.022	150	163	-84,01%	8,98%
Останати услуги	204.999	231.655	113.052	-44,85%	-51,20%
Трошоци за услуги за заштита на работната средина	5.529	13.400	4.214	-23,79%	-68,55%
Надомест за користење на јавни складови	17	40	81	391,43%	105,50%
Надомест за автопати, патарина и паркинг	1.702	1.716	1.673	-1,74%	-2,50%
Услуга за функционалност на уред ГПС	0	73	0	0,00%	100,00%
Надомест за технички преглед при регистрација на возила	935	1.257	910	-2,64%	-27,57%
Трошоци за здравствени прегледи на работниците	9.815	12.600	9.761	-0,55%	-22,54%
Трошоци за системски услуги	180.992	180.050	93.386	-48,40%	-48,13%
Други материјални услуги	6.009	22.520	3.028	-49,61%	-86,56%
Вкупно	1.876.679	3.066.804	2.361.451	25,83%	-23,00%

Како позначајни ставки од претходната табела кои имаат поголеми промени се:

- **Услугите за одржување односно ремонтите активности** за анализираниот период оваа година се намалени за -49,20% односно -153.416 илјади денари во однос на истиот период минатата година поради капиталниот ремонт во РЕК Битола трошоците се капитализирани односно се зголеми вредноста на основните средства. Тие во поголем дел се однесуваат на РЕК Битола за специјализирана работна рака за ремонтни активности на Блок I и Блок III, и тоа: Браварски работи на арматура и брусене на вентили со сопствена машина, браварско-заварувачки работи на арматура, цевководи и заварување, ревизија на потпорно-обесуваачки систем на цевководи и термичка обработка на заварени споеви и лимари – изолатери.

- **Услугите за тековно одржување** за период 01.01.-31.12.2019 година покажуваат зголемување од 123.454 илјади денари или 40,61% во однос на истиот период минатата година. Најголемо зголемување има во РЕК Битола од 149.608 илјади денари пред се зошто поправките се зголемени, а во нив меѓу другото спаѓаат: санација на свлечиште појавено во 2015 година и изведба на зафатна градба и цевковод кој води кон РЕК Битола во износ од 24.576 илјади денари, сервис на потопни пумпи, набавка и вградување на ПВЦ врати и прозорци, верификација на колска вага и издавање на сертификат, валцовање на цевки од топлоизменувачи.

Се забележува зголемување и кај работната рака, а таа се состои во поголем дел од браварско-заварувачки работи, технолошко чистење.

Услугите од механизација се намалени за 277,56% или 43.597 илјади денари и тие опфаќаат ангажирана механизација, и тоа: камион со волумен на сандакот од мин.14 м3 за ПЕ-ТЕ, градежна машина KOMATSU 155 AX булдожер гасеничар со снага на мотор од 200-350 KW, скип со снага на мотор поголема од 40 KW, товарно возило MAN 4x4 со вградена телескопска дигалка, товарно возило MERCEDES Atego 4x4 со вградена телескопска дигалка, цистерна за вода со волумен мин.8 м3 со пумпа за распрскување, автодигалка од 13 до 25 т., утоварна лопата – гасеничар со зафатнина на корпа мин. 4 м3 и др.

- **Трошоците за откоп на јаглен и јаловина** за период 01.01.-31.12.2019 година се во износ од 1.481.662 илјади денари и се зголемени за 659.172 илјади денари или 80,14% во однос на истиот период минатата година додека во однос на планот се намалени за -1,55%. Зголемувањето на трошоците се должи пред се на:

1. Трошоците кои опфаќаат ископ, транспорт, одлагање и разатирање на јаловина на далечина од 1.500-3.000 метри за период 01.01.-31.12.2019 година се 394.714 илјади денари и се зголемени 1.191% или 364.135 илјади денари од причина што овој трошок во 2018 година е капитализиран на Рудникот – ПЈС што се активираше на крајот од 2018 година.

2. Трошоците за ангажираната дисконтинуирана механизација од надворешни фирми за период 01.01.-31.12.2019 година се остварени во износ од 616.800 илјади денари и бележат зголемување од 228.369 илјади денари односно 58,79% во однос на истиот период 2018 година и истите се однесуваат на ангажирање на услуги од градежни машини заради создавање на услов за формирање на нови траси и објекти за одводнување како и создавање поволни услови за работа на рудникот. Потребата од ангажирање на механизација од надворешни фирми се јавува како резултат на недостатокот на сопствена механизација.

3. Трошоците за ископ и транспорт на јаглен во кило џули за период 01.01.-31.12.2019 година се 470.148 илјади денари и бележат зголемување од 66.668 илјади денари или 16,52% во однос на истиот период минатата година. Произведени се 4.879.650 тони јаглен односно за 2,11% повеќе во однос на истиот период од 2018 година кога се произведени 4.778.786 тони јаглен. Произведениот јаглен во Р.Суводол претставува 84,17% од вкупното производство на јаглен.

- **Трошоците за услугите за тековните потреби на научно истражување** во периодот I-XII.2019 година во однос на истиот период 2018 година се намалени за -30.003 илјади денари односно -55,24%. Тие во поголем дел се состојат од изработка на геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени, премер на објекти како и испитување на транспортна трака.

- **Трошоците за здравствени прегледи** на работниците се намалени за -0,55% и изнесуваат 9.761 илјади денари. Здравствените прегледи се реализираат во зависност од можностите на Економскиот оператор кој ја дава услугата, како и од можностите да се ослободат работниците за таа намена без да трпи производниот процес. Согласно законските прописи здравствен преглед се врши на секои 2 години и затоа е можно динамиката на прегледите да е различна во одделни периоди или години.

Во табелата во продолжение прикажани се поголемите трошоци за услуги како учество во вкупно остварениот приход со цел да се види дали за остварените приходи направени се поголеми или помали трошоци во однос на претходната година, односно:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.- 31.12.2018	%	01.01.- 31.12.2019	%	2019/2018
Услуги за тековно одржување	303.974	2,21%	427.428	3,35%	40,61%
Трошоци за откоп на јаглен и јаловина	822.491	5,99%	1.481.662	11,62%	80,14%
Комунални услуги (смет, вода, канализација, комунални услуги)	35.861	0,26%	36.369	0,29%	1,42%
Трошоци за системски услуги	180.992	1,32%	93.386	0,73%	-48,40%
Останати услуги	533.361	3,88%	322.606	2,53%	-39,51%
Вкупно услуги со карактер на материјални трошоци	1.876.679	13,66%	2.361.451	18,52%	25,83%
Вкупен приход	13.740.749	100,00%	12.752.735	100,00%	-7,19%

II.2 Општи продажни и административни трошоци се однесуваат на:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2018- 31.12.2018	План 01.01.19-31.12.2019	01.01.19- 31.12.2019	2019/ 2018	2019/ 2019 П
Трошоци за вработени	3.563.030	3.825.529	3.520.341	-1,20%	-7,98%
Вредносно усогласување на средствата	624.392	20.000	442	-99,93%	-97,79%
Резервирање на трошоци и ризици	319.200	90.418	188.672	-40,89%	108,67%
Останати расходи од работењето	614.031	766.534	955.727	55,65%	24,68%
Вкупно	5.120.653	4.702.481	4.665.183	-8,89%	-0,79%

Трошоци за вработени:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2018- 31.12.2018	План 01.01.19 – 31.12.2019	01.01.19- 31.12.2019	2019/ 2018	2019/ 2019 П
Плата и надоместоци од плата – бруто *	3.288.928	3.513.308	3.310.291	0,65%	-5,78%
Останати трошоци за вработените	150.903	153.377	151.509	0,40%	-1,22%
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	9.763	7.726	10.058	3,03%	30,18%
Надомест на трошоците на вработените и подароци	99.094	136.688	32.235	-67,47%	-76,42%
Трошоци за осигурување од задолжителни ризици на работници од процес при работа	14.342	14.430	16.248	13,29%	12,60%
Вкупно трошоци за вработени	3.563.030	3.825.529	3.520.341	-1,20%	-7,98%

* Во износот на плата и надоместоците од плата содржани се и платите на сите членови на Управен одбор на АД ЕСМ кои се вработени во друштвото и имаат склучено менаџерски договори. Согласно член 384 став 7 од Законот за Трговски друштва бруто примањата за 2019 година на членовите на Управниот одбор се: Драган Миновски со бруто примања од 1.395.616 денари, Васко Ковачевски бруто примања од 668.623 денари, Иван Трпески со бруто примања од 1.289.268 денари, Марјанчо Николов со бруто примања од 1.326.023 денари, Добрила Стефаноска со бруто примања од 1.435.161 денари, Ѓорѓи Михаилов со бруто примања од 1.261.994 денари, Благојче Трповски со бруто примања од 1.397.659 денари, Фатмир Лимани со бруто примања од 1.500.592 денари и Благој Гадарџиски со бруто примања од 112.633 денари. Бруто примањата на членовите на Надзорен Одбор за 2019 година се: Верица Узунова со бруто примања од 238.674 денари, Златко Петрески со бруто примања од 159.996 денари, Љубчо Кичевски со бруто примања од 159.996 денари, Сашо Додовски со бруто примања од 235.913 денари, Садудин Ибраими со бруто примања од 121.864 денари, Фросина Крстевска со бруто примања од 62.062 денари и Игор Петков со 63.595 денари.

Просечниот број на вработени со Декември 2019 година изнесува 4.690 вработени, додека минатата година со Декември биле просечно вработени 4.754 лица. Трошоците за плата и надоместоци од плата – бруто во 2019 се минимално зголемени за 21.362 илјади денари во споредба со 2018. Останатите трошоци за вработените се зголемени за 606 илјади денари поради зголемување на помошта за семејствата. Надомест на трошоците на вработените и подароци е намален за -60.850 илјади денари бидејќи трошокот за исхрана на вработените во тек на работата се исплаќа преку синдикатот.

Останати расходи од работењето се однесува на:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.18- 31.12.18	План 01.01.19- 31.12.2019	01.01.19- 31.12.2019	2019/ 2018	2019/ 2019 П
Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	2.703	1.100	1.167	-56,81%	6,13%
Трошоци за спонзорства и донации	68.187	71.650	142.197	108,54%	98,46%
Трошоци за спонзорство	669	6.400	5.614	739,20%	-12,28%
Донации во земјата	19.018	23.250	17.583	-7,54%	-24,37%
Донации за синдикат *	48.500	42.000	119.000	145,36%	183,33%
Донации за ДООЕЛ	0	0	0	0,00%	0,00%
Трошоци за репрезентација	4.616	6.872	6.332	37,19%	-7,85%
Трошоци за репрезентација во земјата	315	705	1.168	270,12%	65,61%
Репрезентација - надворешни угостителски услуги	1.974	2.158	2.101	6,40%	-2,64%
Репрезентација - кафе и сок	1.848	3.576	2.250	21,75%	-37,09%
Трошоци за репрезентација - останато	478	433	814	70,31%	88,06%
Трошоци за осигурување	132.059	130.164	140.617	6,48%	8,03%
Трошоци за осигурување на средства	127.001	125.265	135.633	6,80%	8,28%
Трошоци за осигурување од задолжителни ризици од трети лица	3.584	3.611	4.072	13,62%	12,78%
Трошоци за осигурување за возила-автоодговорност	1.474	1.288	912	-38,17%	-29,22%
Банкарски услуги и трошоци за платениот промет	9.558	10.567	4.157	-56,51%	-60,66%
Банкарски услуги и провизија	2.038	2.125	2.018	-0,98%	-5,03%
Провизии и куртажа	7.133	8.143	1.815	-74,55%	-77,71%
Надомест на провизии за наплата на електрична енергија	387	300	324	-16,29%	7,92%
Останати расходи од работење	396.909	546.182	661.257	66,60%	21,07%
Придонеси за бенифициран стаж	53.263	56.584	57.644	8,23%	1,87%
Надомести за придонеси на Стопанската комора на РМ	5.577	5.890	5.691	2,05%	-3,37%
Членарина на здруженија и трошоци за придонеси	7.396	7.989	7.337	-0,79%	-8,16%
Надомести за воден придонес	54.717	63.931	60.085	9,81%	-6,02%
Останати даноци, придонеси, членарина и други давачки	21.805	26.010	26.370	20,94%	1,39%
Административни и судски такси	18.823	21.332	18.628	-1,03%	-12,67%
Консултантски , советодавни и сметководствени услуги	12.117	20.250	8.184	-32,45%	-59,58%
Адвокатски и нотарски услуги	4.316	4.160	60.660	1305,58%	1358,29%
Трошоци за привремени и повремени работи од агенции	87.497	237.600	205.990	135,43%	-13,30%
Интелектуални услуги	533	1.140	704	32,20%	-38,20%
Останати нематеријални трошоци и услуги	10.654	18.961	9.437	-11,42%	-50,23%
Казни, пенали, надоместоци за штета и друго	7.465	8.069	927	-87,58%	-88,51%
Други дополнителни утврдени трошоци од минати години	5.744	1.001	46.139	703,21%	4511,57%
Останати неспомнати трошоци - расходи од работењето	195	228	3.595	1739,15%	1475,23%
Расход од поранешми години – регрес за год. Одмор	4.751	6.534	187	-96,07%	-97,14%
Останато	102.056	66.503	149.678	46,66%	125,07%
ВКУПНО	614.031	766.534	955.727	55,65%	24,68%

- Во донација влегуваат и средствата за исхрана на вработените.

Дел од трошоците кои се зголемени се трошоците за спонзорство, донација за синдикатот, репрезентација и репрезентација останато. Трошоците за осигурување се зголемени за 8,03%. Ова зголемување е поради зголемувањето на премиските стапки (за кршење машини од 1,186 на 1,548, и премиската стапка од пожар од 0,278 на 0,360). Надоместите за воден придонес во износ од 60.085 илјади денари се зголемени за 9,81% што се должи на зголемените трошоци за производство. Адвокатските и нотарските услуги се поголеми за 1.305,58% или 56.344 илјади денари и изнесуваат 60.660 илјади денари. Ова зголемување се должи пред се на трошоците во врска со меѓународниот судски спор што се води со странска компанија која ја вршеше ревитализацијата и модернизацијата на термоелектраната РЕК Битола во вкупен износ од 54.746 илјади денари.

Други дополнителни утврдени трошоци од минати години се во износ од 46.139 илјади денари. Најголем дел се однесуваат на плаќање по пресуда на утужени фактури од 2015 година во износ од 45.140 илјади денари.

Останатите трошоци за период 01.01.2019 – 31.12.2019 година се зголемени за 47.621 илјади денари или 46,66%. Ова зголемување се должи пред се за повраток на средства по судски спор со АД МЕПСО во износ од 58.142 илјади денари и за услугите од Елем-Трејд од 24.605 илјади денари.

Трошоци за привремени и повремени работи од агенции – овој трошок има зголемување од 135,43% односно 118.493 илјади денари за период 01.01.-31.12.2019 година во однос на истиот период минатата година. Структурата на овие трошоци е следна:

Во 000 денари			
ОПИС	вредност	вредност	ИНД
Агенција за вработување	2019	2018	2019/2018
1	2	3	4=2/3*100
РЕК БИТОЛА *	105.843	34.975	203
Привремени и повремени работи од агенции	105.843	34.975	203
РЕК ОСЛОМЕЈ *	44.997	22.231	102
Привремени и повремени работи од агенции	44.997	22.231	102
ДИРЕКЦИЈА *	20.380	14.344	42
Привремени и повремени работи од агенции	20.380	14.344	42
ХЕС МАВРОВО *	13.858	6.817	103
Привремени и повремени работи од агенции	13.858	6.817	103
ХЕС ЦРН ДРИМ *	9.899	5.696	74
Привремени и повремени работи од агенции	9.899	5.696	74
ХЕС ТРЕСКА *	3.992	321	1.145
Привремени и повремени работи од агенции	3.992	321	1.145
ХЕЦ ТИКВЕШ	485	1.872	-74
Привремени и повремени работи од агенции	485	1.872	-74
ЕНЕРГЕТИКА *	6.537	1.241	427
Привремени и повремени работи од агенции	6.537	1.241	427
ВКУПНО	205.990	87.497	135

* Износот во 2019 година е зголемен бидејќи во 2018 година ангажирањето на работниците преку Агенција почна покасно.

Б. БИЛАНС НА СОСТОЈБА

Во 000 МКД / EUR

	31.12.2018	31.12.2019 План	31.12.2019	31.12.2019		31.12.2018	31.12.2019 План	31.12.2019	31.12.2019
Актива	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 EUR	Пасива	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 EUR
Нето нематеријални средства	488.447	384.194	389.045	6.326	Капитал	33.170.926	33.170.926	33.170.883	539.364
Земјиште и згради	20.156.432	16.727.051	19.493.195	316.963	Резерви	3.837.912	4.027.001	4.770.573	77.570
Постројки и опрема	13.335.268	12.429.625	13.120.418	213.340	Акумулирана добивка	1.673.505	1.778.238	193.340	3.144
Други постојани средства	3.819.052	8.898.621	3.279.369	53.323	Вкупна нето вредност	38.682.343	381.997	38.134.797	620.078
Други финансиски средства	430.215	872.715	430.215	6.995	Долгорочни обврски - Банки	5.457.494	39.358.162	4.242.630	68.986
Вкупно постојани средства	38.229.414	39.312.207	36.712.241	596.947	Вкупно капитал + долгорочни обврски	44.139.837	5.236.827	42.377.427	689.064
Залиха	2.617.561	2.534.479	2.502.376	40.689	Краткорочни обврски - добавувачи	860.087	1.345.228	1.035.954	16.845
Побарувања	2.299.642	2.754.960	1.692.148	27.515	Краткорочни кредити	1.329.899		1.276.560	20.757
Други побарувања	263.142	147.478	640.919	10.421	Други краткорочни обврски	629.720	1.192.022	448.906	7.299
Други тековни средства	239.822	90.154	283.150	4.604	Дивиденди	0	545.843	0	0
Готовина / банкарски депозити	3.470.853	2.924.435	3.507.007	57.025	Други обврски ПБР	160.890	85.629	198.995	3.236
Вкупно тековни средства	8.891.019	8.451.505	8.625.599	140.254	Вкупно краткорочни обврски	2.980.596	3.168.723	2.960.414	48.137
ВКУПНА АКТИВА	47.120.433	47.763.712	45.337.841	737.201	ВКУПНА ПАСИВА	47.120.433	47.763.712	45.337.841	737.201

*Прикажаниот биланс на состојба е прилагоден за аналитички цели, односно од него се отстранети состојбите на побарувањата и обврските од поврзани друштва од сметките 110 и 210.

**Од АВР и ПБР исто така за аналитички цели со состојба 31.12.2019 е отстранет износ од 7.859.491 илјади денари, кој произлегува од делбениот биланс на АД ЕСМ.

I. АКТИВА

Во периодот од 01.01.2019 – 31.12.2019 ако го погледнеме паричниот тек ќе забележиме дека инвестиционите активности се во износ од 911.095 илјади денари.

Најголем дел од инвестиционите активности се во вложувања во рудници во РЕК Битола, надградба на Ovation управувачки систем, во одделот за ИТ и ТК на АД ЕСМ и набавка на основни средства во Подружниците на АД ЕСМ.

Тековните средства

Залихи

Од вкупната залиха најголем дел опфаќаат резервните делови односно 80,57%, додека вкупните залихи на РЕК Битола учествуваат со 76,88% во вкупните залихи на АД ЕСМ.

Во табелата во продолжение дадена е структурата на залихите по категории и по Подружници:

Во 000 денари

ПОДРУЖНИЦИ	Залихи на сировини и материјали	Залихи на резервни делови	Залихи на ситен инвентар	Залиха на недовршено производство	Вкупно залихи на 31-12-19	%	Вкупно залихи на 31-12-18	%	2019/2018
ДИРЕКЦИЈА	1.212	5	53	0	1.270	0,05%	2.876	0,11%	62,62%
ХЕС МАВРОВО	7.311	8.925	388	0	16.624	0,66%	15.422	0,59%	11,26%
ХЕС ЦРН ДРИМ	7.665	3.698	1.837	0	13.199	0,53%	13.403	0,51%	8,86%
ХЕЦ ТИКВЕШ	4.150	6.970	263	0	11.383	0,45%	10.979	0,42%	2,21%
РЕК БИТОЛА	142.929	1.710.408	8.957	61.627	1.923.921	76,88%	1.907.210	72,86%	23,05%
РЕК ОСЛОМЕЈ	192.181	266.701	0	40.770	499.653	19,97%	632.171	24,15%	1,32%
ХЕЦ ТРЕСКА	680	13.559	3.213	0	17.451	0,70%	17.471	0,67%	0,17%
ЕНЕРГЕТИКА	11.687	5.848	1.341	0	18.876	0,75%	18.029	0,69%	0,19%
ВКУПНО	367.815	2.016.114	16.051	102.397	2.502.376	100,00%	2.617.561	100,00%	16,44%

Во побарувања од купувачите структурата е следна:

Во 000 денари

ПОБАРУВАЊА	31-12-18	%	31-12-19	%	2019/2018
ЕВН	2.059.213	89,54%	1.453.164	85,88%	-29%
МЕПСО	146.912	6,39%	37.822	2,24%	-74%
Останати побарувања *	93.517	4,07%	201.162	11,89%	115%
ВКУПНО	2.299.642	100,00%	1.692.148	100,00%	-26,42%

* Останатите побарувања се зголемени поради повеќе дадени аванси за 54.081 илјади денари по договори во Рек Битола и поголемо побарување по камати од АД МЕПСО за 24.541 илјади денари.

Побарувањата од купувачи на АД ЕСМ се концентрирани на два големи купувачи, чие заедничко учество во вкупните побарувања е околу 88.11%. Наплатата на истите се одвива во меѓусебно договорените рокови на плаќање.

II. ПАСИВА

КАПИТАЛ

Во *капиталот* нема некои позначајни промени освен промените во акумулираната добивка кои се резултат на добивката за периодот после одданочување во износ од 193.340 илјади денари.

Во ставката Резерви влегуваат:

Во 000 денари			
ОПИС	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2019 План
Резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	855.537	939.045	925.919
Резервирања за користи на вработените	397.004	365.680	351.498
Останати долгорочни резервирања	386.854	211.827	551.067
Ревалоризациони резерви и законски резерви	2.198.517	3.254.022	2.198.517
ВКУПНО	3.837.912	4.770.573	4.027.001

Останати долгорочни резервирања се однесуваат на резервирањата што се прават за судски спорови, природни богатства и останати трошоци за вработени.

Долгорочни обврски

Долгорочните обврски се однесуваат на обврски по земени кредити од банки, како што е прикажано во табелата:

Во 000 денари		
Состојба на долгорочни обврски на 31.12.2019		
ОПИС	Каматна стапка	Главнина
Комерцијална банка (КОГЕЛ)	6M euribor + 2,5 %	382.577
FSM Света Петка	6M euribor+2,75%	201.858
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+2,6%	586.908
Дојче банка (Tisenkrup-Germanija)	12M euribor+1,55%	0
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	1.193.556
KFW банка - Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	837.953
KFW банка - Германија (ветерен пакр)	3,3	1.018.140
KFW Банка Германија (Топлификација)	1,50%	21.638
Вкупно		4.242.630

Тековни обврски

Обврските кон добавувачи во износ од 1.035.954 илјади денари се однесуваат на обврски кон домашни и странски добавувачи. Истите се зголемени за 175.866 илјади денари во однос на 31.12.2018.

Краткорочни кредити

Се однесуваат на делот од долгорочните обврски кои АД ЕСМ ги има за плаќање во тековната година.

Во продолжение во две табели ќе ја прикажеме исплатената обврска по краткорочни кредити до 31.12.2019, како и преостанатите обврски по краткорочни кредити до крајот на наредната 2020 година.

Табела 1 – Исплатени обврски по краткорочни кредити во период 01.01.2019 – 31.12.2019

Во 000 денари

Кредит по банка	Каматна стапка	Главнина	Камата	Вкупно исплати 01.01-31.12.2019
FSM Света Петка	6M euribor+2,75%	201.888	14.028	215.916
Комерцијална банка (Когел)	6M euribor + 2,5 %	54.744	10.550	65.294
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+2,6%	167.714	24.957	192.671
Дојче банка (Tisenkrup-Germanija)	12M euribor+1,55%	114.732	1.891	116.623
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	261.824	22.740	284.564
KFW Банка Германија (ветерен парк)	3,30%	310.466	29.937	340.403
KFW Банка Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	166.653	0	166.653
ВКУПНО		1.278.021	104.103	1.382.124

Табела 2 – Преостанати обврски по краткорочни кредити за период од 01.01.2020 - 31.12.2020 година

Во 000 денари

Кредит по банка *	Каматна стапка	Главнина	Камата	Отплати за период 01.01-31.12.2020
FSM Света Петка	6M euribor+2,75%	202.444	8.650	211.094
Комерцијална банка (Когел)	6M euribor + 2,5 %	54.654	10.821	65.475
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+2,6%	167.688	17.297	184.985
Дојче банка (Tisenkrup-Germanija)	12M euribor+1,55%	57.357	136	57.493
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	261.784	20.601	282.385
KFW Банка Германија (ветерен парк)	3,30%	310.318	36.804	347.122
KFW Банка Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	166.626	0	166.626
ВКУПНО		1.220.871	94.309	1.315.180

*Вкупниот износ на камата и главница кој треба да се плати до крај на годината се разликува од прикажаниот во БС погоре во текстот бидејќи каматите за кредитите со променлива каматна стапка се вкalkулирани согласно амортизационите планови а не се книжени во сметководствената евиденција, а обврската за плаќање ќе се реализира согласно променливите каматни стапки кои важат во периодот на плаќање.

В. ИЗВЕШТАЈ ЗА ГОТОВИНСКИОТ ТЕК

Готовинскиот тек за период 01.01.2019 – 31.12.2019 година е следен:

Во 000 денари	
ОПИС	31.12.2019
Нето добивка/ загуба	193.340
Амортизација	2.428.267
Даноци	-
Вкупно	2.621.607
Даноци	-
Промени во побарувања од купувачи	607.495
Промени во останати побарувања	(377.777)
Промени во залихи	115.185
Промени во останати тековни средства	(43.328)
Промени во добавувачи	175.866
Промени во останати обврски	(142.709)
Готовински тек од оперативни активности	2.956.339
Промени во нематеријални средства	99.402
Промени во земјишта и згради	663.237
Промени во опрема и машини	214.850
Промени во останати фиксни средства	539.683
Промени во останати финансиски средства	0
Амортизација	2.428.267
Готовински тек од инвестициони активности	(911.095)
Слободен готовински тек (Free cash flow)	2.045.244
Дивиденди	-
Промени во долгорочни кредити	(1.214.865)
Промени во краткорочни кредити	(53.339)
Промени во акционерски капитал	(42)
Промени во резерви	932.661
Промени во задржана добивка	(1.480.165)
Добивка/загуба за финансиската година	193.340
Готовински тек од финансиски активности	(2.009.090)
Нето готовински тек	36.154
Парични средства на почеток на година	520.853
Парични средства на крај на година	557.007

Готовински тек е направен за добивање на пореална слика за движењето на сите готовински приливи и одливи во зависност од тоа за што се употребени и од каде потекнуваат.

Некои позначајни показатели

Показателите се пресметани врз база на прочистен биланс на состојба т.е. намален за интерните односи и АВР и ПВР.

ОПИС	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2019 План
Показател за тековна ликвидност	2,983	2,914	2,667
Брза ликвидност	2,105	2,068	1,867
Показател за финансиска задолженост	0,144	0,122	0,139
Показател за вкупна задолженост	0,179	0,159	0,177
Equity ratio	0,821	0,841	0,823
Financial debt equity ratio	0,175	0,145	0,169
Debt equity ratio	0,218	0,189	0,216
Повраток на актива	3,55%	0,43%	1,14%
Повраток на капитал	3,79%	0,46%	1,21%
ЕБИТ/трошоци за камата	13,090	2,477	4,345
Денови на врзување на залихи	228	129	128
Денови на врзување на побарувања	68	50	72
Денови на плаќање на обврски кон добавувачи	75	53	60

Показателот за тековна ликвидност е мерило на способноста за плаќање на обврските и означува колку пати се состојат тековните обврски во тековните средства односно колку од тековните обврски се покриени со тековни средства. Од показателите гледаме дека тековните обврски се покриени 2,914 пати со тековни средства и ваквата ликвидност покажува подобрување за разлика од последниот анализиран период 31.12.2018 кога овој показател изнесувал 2,983. Показателот за брза ликвидност е поверодостоен за нашата компанија бидејќи залихите во АД ЕСМ секако не се наменети за продажба односно од нив не можеме да очекуваме зголемување на ликвидноста. Колку показателите за тековна и брза ликвидност се поголеми толку е подобро за компанијата. Показателот за брза ликвидност треба да изнесува барем 1, за анализираниот период е повисок од овој параметар, изнесува 2,068 и покажува минимално намалување за разлика од 31.12.2018 година.

Показателите на задолженост покажуваат подобрување поради редовната исплата на обврските по кредити.

Показателите на поврат на актива и капитал и покриеност на камата се слика на финансиски резултат за овој период.

Деновите на врзување на побарувања покажуваат подобрена наплата односно зголемени приходи во однос на износот на побарувањата на 31.12.2018.

Поголем број од показателите од погорната табела покажуваат подобрување односно солидна состојба на компанијата.

Изработил:

Владимир Славковски

**Директор на сектор финансии
Добрила Стефаноска дипл.екк.**